

การถ่ายทอดเทคโนโลยี
การทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก
เพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

ลักษณ์ จาตกานนท์
จุฑาทิพ รัตนะนราพันธ์
สรรรชนี เต็มเปี่ยม

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากงบประมาณเงินรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2557

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

การถ่ายทอดเทคโนโลยี
การทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก
เพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ
Technology Transfer
of Household Product and Souvenirs
for Increasing Value of Textile Waste

ลักษณะ จาตกานนท์
จุฑาทิพ รัตนะนราพันธ์
สรรรชนี เต็มเปี่ยม

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากงบประมาณเงินรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2557
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อเรื่อง : การถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก
เพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

ผู้วิจัย : ลักษณ์า จาตกานนท์
จุฑาทิพ รัตนะนราพันธ์
สรรรชนีย์ เต็มเปี่ยม

พ.ศ. : 2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ 2) ประเมินผลการถ่ายทอดเทคโนโลยี

โดยสร้างเครื่องมือประเมินความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ประเมินความรู้ก่อนและหลังการจัดหลักสูตร และแบบติดตามผลหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การถ่ายทอดเทคโนโลยี ดำเนินการระหว่างวันที่ 21 - 22 มิถุนายน 2557 แก่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ด้วยวิธีการเลือกแบบบังเอิญ จากผู้ที่สนใจสมัครเข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ณ กลุ่มชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง จังหวัดร้อยเอ็ด หลักสูตรที่ถ่ายทอดได้แก่ หลักสูตรกล่อง รองเท้า หมวกและดอกไม้ตกแต่งผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า ซึ่งได้จากผลงานวิจัยในปิงบประมาณ พ.ศ.2556 เรื่อง การเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก

ผลการศึกษา พบว่า ในการประเมินผลการถ่ายทอดเทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่าอยู่ในระดับมากที่สุด(ร้อยละ 66.88)และระดับมาก(ร้อยละ 33.83) ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน คือ ด้านเนื้อหาในการจัดหลักสูตร ด้านการจัดการ ด้านวิทยากร และด้านประโยชน์ที่ได้รับ (ค่าเฉลี่ย 4.59)

หลังรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่างมีความรู้มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 โดยนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ได้ร้อยละ 100 ได้แก่ การนำไปประยุกต์เป็นองค์ความรู้ใหม่ การนำไปทำเป็นอาชีพ การทำเพื่อใช้ในชีวิตรประจำวันเป็นการลดรายจ่ายและการนำไปถ่ายทอดความรู้ต่อในชมรมแปรรูปเศษผ้าของโรงเรียนในชุมชน

คำสำคัญ : การถ่ายทอดเทคโนโลยี เครื่องใช้ในบ้าน ของที่ระลึก การเพิ่มมูลค่า เศษวัสดุสิ่งทอ

Title: Technology Transfer of Household Products and Souvenirs
for Increasing Value of Textile Waste

Research: Lakhana Chatakananda
Jutatip Rattananarapan
Sansanee Tempiam

Year: 2014

Abstract

The objectives of the research were: 1) to transfer technology of household products and souvenirs for increasing value of textile waste, and 2) to evaluate the result of this technology transfer. The instruments to evaluate the opinions and the pre and post knowledge of the participants were created together with the follow-up survey. The data were analyzed by frequency, percentage, mean and standard deviation. The technology transfer was held during June 21st – 22nd, 2014 to 30 participants obtained by accidental sampling. The participants applied to attend the technology transfer program at Baan Dong Dang fabric waste group, Roi Et province. The transferred programs were box, shoe, hat, and decorative flower making from textile waste. The selected programs were from the research study in 2013 entitled Increasing Value of Textile Waste by Making Household Products and Souvenirs. The study found that the result of this technology transfer was satisfied in the benefit of the program at the highest level (66.88%) and at high level (33.83%). The content, management, trainers, and benefit of the programs were rated at the highest level of satisfaction ($M = 4.59$). The post-test revealed that the participants gained more knowledge at statistically significant level 0.05. The participants can make use of the programs 100 percent in applying the knowledge into new innovation, creating career, using the products in daily routine to save the daily expenses, and transferring the knowledge to schools in the community.

Keywords : Technology Transfer, Household Products, Souvenirs,
The Increasing Value, Textile Waste

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยในปริญญาระดับปริญญาโท พ.ศ. 2557 เรื่อง การถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ เป็นหนึ่งในแผนงานวิจัย เรื่อง การเพิ่มมูลค่าจากเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้ง โดยเป็นการดำเนินงานวิจัยต่อจากผลการวิจัยในปริญญาระดับปริญญาโท พ.ศ. 2556 เรื่อง การเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก ซึ่งสามารถดำเนินการสำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาของสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ ที่ได้ให้ความเห็นชอบสนับสนุนให้ผ่านการประเมินข้อเสนอวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจึงสนับสนุนในการจัดสรรงบประมาณ ทำให้ทีมวิจัยจากสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการสินค้าแฟชั่น คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้รับงบประมาณประจำปีงบประมาณพ.ศ.2556-2557

ขอขอบคุณ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้การทำวิจัยนี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ อาทิ ผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงแดงหนองเพ็ญจันทร์ คุณเจือจันทร์ โพธิ์สาราช ประธานวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง และผู้เข้ารับการอบรมทุกท่านที่มีส่วนในการคัดเลือกผลิตภัณฑ์เพื่อจัดหลักสูตรและเข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีอย่างตั้งใจ และนำไปต่อยอดจนได้ผลิตภัณฑ์ที่ทำจำหน่ายในโอกาสต่างๆ

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงสิริ วิชิรานนท์ ให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ คุณค่าที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ขออุทิศแก่คณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ คุณพ่อคุณแม่ที่เคารพรักยิ่ง ทีมวิจัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้จนสามารถจัดทำเป็นผลงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลักขณา จาตกานนท์
หัวหน้าโครงการวิจัยและผู้อำนวยการแผนงานวิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	I
ABSTRACT	II
กิตติกรรมประกาศ	III
สารบัญ	IV
บัญชีตาราง	V
บัญชีภาพประกอบ	VIII
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	64
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม	95
ภาคผนวก	99
ภาคผนวก ก แบบสอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี และการคัดเลือกผลิตภัณฑ์ต้นแบบเพื่อจัดทำหลักสูตร การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก	101
ภาคผนวก ข เอกสารประกอบการถ่ายทอดเทคโนโลยี	105
ภาคผนวก ค แบบประเมินผลการจัดหลักสูตรการถ่ายทอดเทคโนโลยี การทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก เพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ	126
ภาคผนวก ง แบบประเมินความรู้ก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี การทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก เพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ	130
ภาคผนวก จ แบบติดตามและประเมินผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	133
ภาคผนวก ฉ ภาพกิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี	136

บัญชีตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ผลรวมค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษผ้า	50
4.1	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามเพศ	64
4.2	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามอายุ	65
4.3	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามระดับการศึกษา	65
4.4	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามอาชีพหลัก	66
4.5	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	66
4.6	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามสถานะภาพสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง	67
4.7	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามประสบการณ์ ด้านการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ	67
4.8	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามความประสงค์ในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์ จากเศษวัสดุสิ่งทอ	68
4.9	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามสาเหตุที่เข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมโครงการการถ่ายทอดเทคโนโลยี การทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ	69
4.10	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดการถ่ายทอดเทคโนโลยี การทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ	70
4.11	ค่าความถี่ของแบบผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มตัวอย่างเลือก	71
4.12	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามเพศ	73
4.13	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามอายุ	74

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.14	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามระดับการศึกษา	74
4.15	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามอาชีพ	74
4.16	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน	75
4.17	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามประสบการณ์ ด้านการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ	76
4.18	คำร้อยละและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความพึงพอใจ ในการรับประโยชน์และคุณค่าด้านเนื้อหาในการจัดหลักสูตร	77
4.19	คำร้อยละและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความพึงพอใจ ในการรับประโยชน์และคุณค่าด้านการจัดการ	78
4.20	คำร้อยละและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความพึงพอใจ ในการรับประโยชน์และคุณค่าด้านวิทยากร	79
4.21	คำร้อยละและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความพึงพอใจ ในการรับประโยชน์และคุณค่าด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการรับการถ่ายทอด เทคโนโลยี	80
4.22	ผลรวมคำร้อยละและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความพึงพอใจ ในการรับประโยชน์และคุณค่า	81
4.23	ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ	82
4.24	คะแนนการประเมินความรู้ก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี ของกลุ่มตัวอย่าง	83
4.25	การเปรียบเทียบผลความรู้ก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี ของกลุ่มตัวอย่าง	84
4.26	คำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี นำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์	85
4.27	คำร้อยละของระยะเวลาในการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่าง	85

บัญชีตาราง(ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.28	คำร้อยละของแหล่งในการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่าง	86
4.29	คำร้อยละของระยะเวลาในการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่าง	87
4.30	ปัญหา อุปสรรคของกลุ่มตัวอย่างจากการติดตามการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	88
4.31	ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างจากการติดตามการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	88

บัญชีภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
2.1	ตัวอย่างลักษณะเศษผ้าจากโรงงานอุตสาหกรรม	7
2.2	ผลิตภัณฑ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง จังหวัดร้อยเอ็ด	8
2.3	ตัวอย่างลักษณะเศษผ้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง	9
2.4	ตัวอย่างสินค้ากระเป๋าและหมวกของบริษัท Hand and Heart, Inc.	20
2.5	ตัวอย่างกรอบรูปหรือภาพแขวนผนัง	21
2.6	ตัวอย่างหมอนอิง	21
2.7	ตัวอย่างผ้ารองจานบนโต๊ะอาหาร	22
2.8	ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์หมอนอิง	23
2.9	ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าปูโต๊ะ	25
2.10	ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้า	26
2.11	ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์กล่องจากผ้า	27
2.12	ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์โคมไฟ	29
2.13	ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์ภาพแขวนผนัง	30
2.14	ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมเตียง	31
2.15	ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์รองเท้าผ้าสำหรับใส่ในอาคาร	31
2.16	ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์หมวก	32
2.17	ตัวอย่างรูปแบบพรมเช็ดเท้า	33
2.18	ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์เบาะรองนั่ง	34
2.19	ตัวอย่างการถักโดยใช้เศษผ้า	35
2.20	ตัวอย่างการสานโดยใช้เศษผ้า	35
2.21	ตัวอย่างการสอดโดยใช้เศษผ้า	35
2.22	ตัวอย่างการต่อผ้า	36
2.23	ตัวอย่างการปะผ้า	37
2.24	ตัวอย่างการเนาชุด	37
2.25	ผลิตภัณฑ์ในงานวิจัย หมอนอิงจากเศษผ้า	39
2.26	ผลิตภัณฑ์ในงานวิจัย ผ้าปูโต๊ะจากเศษผ้า	40
2.27	ผลิตภัณฑ์ในงานวิจัย กระเป๋าจากเศษผ้า	41
2.28	ผลิตภัณฑ์ในงานวิจัย กล่องจากเศษผ้า	42

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า	
2.9	ผลิตภัณท์ในงานวิจัย โคมไฟจากเศษผ้า	43
2.10	ผลิตภัณท์ในงานวิจัย ภาพแขวนผนังจากเศษผ้า	44
2.11	ผลิตภัณท์ในงานวิจัย ผ้าคลุมเตียงจากเศษผ้า	45
2.12	ผลิตภัณท์ในงานวิจัย รองเท้าใส่ในอาคารจากเศษผ้า	46
2.13	ผลิตภัณท์ในงานวิจัย หมวกจากเศษผ้า	47
2.14	ผลิตภัณท์ในงานวิจัย พรมจากเศษผ้า	48
2.15	ผลิตภัณท์ในงานวิจัย ผ้ารองนั่งจากเศษผ้า	49
2.16	ผลิตภัณท์แต่ละประเภทจากเศษผ้าที่กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 แบบ	51
2.17	ผลิตภัณท์จากเศษผ้ารายชิ้นที่กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด	52
3.1	การสอบถามความต้องการและการคัดเลือกผลิตภัณท์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี	58
3.2	การเตรียมความพร้อมสำหรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี	58
3.3	การจัดเตรียมต้นแบบผลิตภัณท์	59
3.4	การดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี	59
4.1	ต้นแบบผลิตภัณท์เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งเป็นผลิตภัณท์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก	72

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ข้อมูลการส่งออกสินค้าเครื่องนุ่งห่มและสิ่งทอโดยรวม ของสมาคมอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย (2553) พบว่า สินค้าเครื่องนุ่งห่ม และสินค้าสิ่งทอของไทย มีมูลค่าการส่งออกโดยรวมไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา กลุ่มสหภาพยุโรป ญี่ปุ่น กลุ่มประเทศอาเซียน และตลาดอื่นๆ เฉลี่ยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งจากการสำรวจข้อมูลสถิติอุตสาหกรรมของสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม(2010) ในส่วนของเสื้อผ้า ผ้าทอ และเครื่องแต่งกายชั้นนอก พบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมดังกล่าวนี้มีมูลค่าจำหน่ายเฉลี่ยในรอบ 10 ปี (ปี ค.ศ. 2000 - 2009) สูงถึง 1,188,458,260 บาท จากจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม 59 แห่ง จึงแสดงให้เห็นว่า กลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทยก็นับเป็นอีกหนึ่งกลุ่มอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศไทยในปัจจุบันนี้ หากพิจารณาตลาดสิ่งทอโลกพบว่าสัดส่วนการบริโภคเส้นใยที่ใช้ในอุตสาหกรรมสิ่งทอของโลกมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นโดยเพิ่มร้อยละ 22 ในปี ค.ศ. 2000 เป็นร้อยละ 27 – 40 ในปี ค.ศ. 2007

ทั้งนี้ในกระบวนการผลิตสินค้าสิ่งทอและสินค้าเครื่องนุ่งห่มของไทย ทั้งการผลิตเพื่อส่งออกและการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ ยังมีปริมาณการผลิตมากเท่าใดย่อมหมายถึงการมีปริมาณเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งเพิ่มขึ้นตามไปด้วย เช่น เศษเส้นใย เศษเส้นด้าย เศษผืนผ้า ซึ่งเศษวัสดุสิ่งทอดังกล่าวนี้ ผู้ผลิตทั้งในส่วนของโรงงานสิ่งทอ แหล่งทอผ้าและผู้ประกอบการด้านตัดเย็บเสื้อผ้า เมื่อมีเศษวัสดุสิ่งทอจะนำไปจำหน่ายด้วยวิธีการซังกิไลขายในราคาถูกหรือบางแห่งก็จะนำไปทิ้งซึ่งฝ่ายพลังงานและสิ่งแวดล้อม (2554) อ้างถึงพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2553 กล่าวว่า มูลฝอยเป็นสิ่งของเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตและอุปโภค เป็นแหล่งทำให้เกิดมลพิษได้ และเศษผ้า จัดเป็นมูลฝอยประเภทขยะทั่วไป ในลักษณะขยะแห้ง ที่สามารถติดไฟได้ ซึ่งปริมาณขยะที่เกิดขึ้นนี้มีสาเหตุมาจากการนำกลับมาใช้ประโยชน์มีน้อย

การนำเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งมาใช้ประโยชน์ที่พบทั่วไป เช่น การนำไปผลิตเป็นผ้าสำหรับเช็ดเครื่องจักรตามโรงงานอุตสาหกรรม ผ้าเช็ดทำความสะอาดบ้าน ทำพรมเช็ดเท้าจากเศษผ้า เป็นต้น ซึ่งรูปแบบผลิตภัณฑ์ยังต้องเน้นเรื่องของการออกแบบ เทคนิคที่ใช้ในการเย็บและการตกแต่ง โดยในการเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษวัสดุสิ่งทอเพื่อทำเป็นผลิตภัณฑ์จะต้องกำหนดลักษณะของผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ทั้งนี้ อาร์วายทีไนน์ (2554) ระบุรายงาน

สถานการณ์ตลาดสินค้าของระดับตกแต่งงานในแคนาดาว่า มีการนำเข้าสินค้าประเภทของระดับ ตกแต่งงานจากประเทศไทยมีมูลค่า 22.25 ล้านเหรียญ สัดส่วน 0.76% เพิ่มขึ้น 1.77% เป็นอันดับที่ 10 ในตลาดแคนาดา โดยสินค้าที่ประสบความสำเร็จในการจำหน่ายในแคนาดา จะมี 3 ปัจจัยหลัก ได้แก่ การออกแบบดีไซน์สวยงาม (good design) มีประโยชน์การใช้สอย (good function) และราคาที่แข่งขันได้ (competitive price)

ผู้วิจัย จึงมีแนวคิดในการเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ นำเศษวัสดุสิ่งทอไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยออกแบบเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน และของที่ระลึกที่ตรงกับความต้องการของตลาด เพราะนอกจากจะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษวัสดุสิ่งทอแล้วยังเป็นความสำคัญในการลดปริมาณ ขยะและทำให้เกิดรายได้ สร้างมูลค่าแก่ขยะเหลือทิ้งจากสิ่งทอ ซึ่ง บริษัท แอล.ที.ยู. แอพพาเรลส์ จำกัด ผู้ประกอบการด้านการออกแบบตัดเย็บชุดสตรีและชุดวิวาท์ส่งออกต่างประเทศมีความเห็น สอดคล้องกับผู้วิจัยว่า การเพิ่มมูลค่าแก่เศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งให้เป็นสินค้าที่มีคุณภาพและได้ มาตรฐานเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่มีคุณค่าที่หากมีการพัฒนาทักษะฝีมือผสมผสานกับการใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่

สืบเนื่องจากการได้รับอนุมัติงบประมาณวิจัย 2 ปีต่อเนื่อง คืองบประมาณประจำปี พ.ศ.2556 - 2557 ภายใต้แผนงานวิจัยเรื่อง การเพิ่มมูลค่าจากเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้ง โดยในปีที่2 ของการดำเนินงานวิจัยในปีงบประมาณพ.ศ. 2557 เป็นการดำเนินงานการถ่ายทอดเทคโนโลยี การทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ ซึ่งผลิตภัณฑ์ ต้นแบบที่จะดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำให้เป็นผลิตภัณฑ์แก่ชุมชนและผู้สนใจนั้น เป็นต้นแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้จากผลการวิจัยในโครงการวิจัย เรื่อง การเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ เหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก ที่ได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินงานวิจัย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556

กลุ่มเป้าหมายในการถ่ายทอดเทคโนโลยี คือ กลุ่มแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง และผู้สนใจ ทั่วไป กลุ่มแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ตั้งอยู่ที่ตำบลดงแดง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ดำเนินการแปรรูปเศษผ้าเป็นสินค้าของชุมชน เป็นเครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกที่จำหน่าย เป็นของขวัญของฝากสำหรับนักท่องเที่ยวที่ได้มาเยือนตำบลดงแดง รวมทั้งนำไปจำหน่าย ในงานแสดงสินค้าตามเทศกาลต่างๆ ทั้งในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา เป็นต้น ทั้งนี้ สินค้าที่ผลิตได้เป็นสินค้าชุมชน ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)จากสำนักมาตรฐานอุตสาหกรรม ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่ทำจำหน่าย เช่น ปลอกหมอน หมอนข้าง หมอนอิง พรมเช็ดเท้า ผ้าห่ม ผ้าผาน เป็นต้น โดยวัสดุที่นำมาทำผลิตภัณฑ์เป็นเศษผ้าประเภทใยสังเคราะห์ที่ได้จากโรงงาน

อุตสาหกรรมที่ผลิตผ้าปูที่นอน ผ้าห่ม และมีความต้องการรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ทำจากเศษผ้า เพื่อสร้างรายได้แก่ครอบครัวและชุมชน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความเชื่อมั่นว่า ผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ ซึ่งเป็นต้นแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้จากผลการวิจัย จะเป็นการสร้างแนวคิดในการเพิ่มมูลค่าของเศษวัสดุสิ่งทอที่เหลือจากทั้งจากกระบวนการผลิต กระบวนการตัดเย็บซึ่งเป็นการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมทางอ้อม โดยการนำเศษวัสดุสิ่งทอไปใช้ให้เกิดประโยชน์และออกแบบให้ตรงกับความต้องการของตลาดเป็นการช่วยเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษวัสดุสิ่งทอ ทำให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะ สามารถช่วยสร้างรายได้ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นทั้งของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprise - SME) ด้านการท่องเที่ยวใน ส่วนของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนและสังคมต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอแก่กลุ่มชุมชนและผู้สนใจ

1.2.2 ประเมินผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 วัสดุหลักของผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก คือ เศษวัสดุสิ่งทอประเภทเศษผ้า

1.3.2 ผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า ที่ได้รับความพึงพอใจในระดับมากของแต่ละประเภทผลิตภัณฑ์จากผลงานวิจัยเรื่อง การเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกที่ได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินงานวิจัยในปีงบประมาณ พ.ศ.2556 นำไปสอบถามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเพื่อจัดทำหลักสูตรการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่กลุ่มชุมชนและผู้สนใจ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าและการใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุสิ่งทอ
- 1.4.2 สร้างแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพสู่ชุมชนเพื่อการสร้างรายได้
- 1.4.3 องค์ความรู้ด้านการใช้ประโยชน์จากเศษวัสดุสิ่งทอเป็นผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกที่มีคุณภาพประโยชน์ต่อวงการศึกษาและการวิจัย
- 1.4.4 ลดปริมาณขยะสิ่งทอและรักษาสิ่งแวดล้อม

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยี(Technology transfer) หมายถึง การนำเทคโนโลยีมาใช้หรือประยุกต์ใช้ในการจัดทำผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า โดยผู้ถ่ายทอดมีการถ่ายทอดวิทยาการ ทักษะ ประสบการณ์และวิธีการให้ผู้รับการถ่ายทอดสามารถนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้ในการผลิต การค้า การบริการ การตลาด การบริหารและการจัดการ

1.5.2 ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน (Household products) หมายถึง ของใช้หรือของตกแต่งบ้านจากเศษผ้า เช่น ผ้าปูโต๊ะ ปลอกหมอน พรม รองเท้าใส่ในอาคาร

1.5.3 ของที่ระลึก (Souvenirs) หมายถึง ผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้ในโอกาสต่างๆ เป็นของที่ระลึกที่ได้มายังสถานที่ต่างๆ หรือเป็นของขวัญ ของตอบแทน ของกำนัลที่มอบให้แก่ผู้ที่รักและนับถือ

1.5.4 การเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ (The increasing value of Textile waste) หมายถึง วิธีการ หรือกลยุทธ์ทางการตลาดอย่างหนึ่งในการใช้เทคนิคการตัดเย็บทำให้เศษผ้าประเภทต่างๆ ที่เหลือจากกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ เกิดมูลค่าเพิ่มโดยแปรสภาพเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกที่ผู้บริโภคต้องการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการวิจัย เรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน และของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ เป็นผลการดำเนินงานในปีที่ 2 สืบเนื่องจากผลการวิจัยเรื่อง การเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับชนิดและลักษณะเศษผ้าทั่วไปและเศษผ้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ตำบลดงแดง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการออกแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่จะดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำเป็นผลิตภัณฑ์ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย

การนำเศษวัสดุสิ่งทอประเภทเศษผ้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์ เป็นการเพิ่มมูลค่าของเศษผ้าและช่วยแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในการลดปริมาณขยะได้อีกด้วย โดยผู้ที่เพิ่มมูลค่าเศษผ้านั้น ควรมีความรู้เกี่ยวกับประเภทและขนาดของเศษผ้า การออกแบบเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์และเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคต้องการ นอกจากนี้ต้องเรียนรู้เกี่ยวกับด้านการตลาดของผลิตภัณฑ์ด้วย เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สามารถจำหน่ายได้ราคา มีข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ประเภทและขนาดของเศษผ้า

เศษวัสดุสิ่งทอ(Textile material waste)ประเภทเศษผ้า เป็นเศษวัสดุที่เหลือจากกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรม เช่น โรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป ผ้าที่ใช้ในอาคารบ้านเรือน ฯลฯ รวมถึงเศษผ้าที่เหลือจากกระบวนการตัดเย็บจากร้านตัดเย็บเสื้อผ้าและจากบ้านเรือนที่มีการตัดเย็บไว้ใช้เองในชีวิตประจำวัน การแปรรูปผ้าเหล่านี้ล้วนก่อให้เกิดเศษผ้า เมื่อรวมกันทำให้มีเศษผ้าเป็นจำนวนมากและกลายเป็นขยะมลพิษได้ ทั้งนี้ หากมีการนำเศษผ้าไปใช้ประโยชน์มากขึ้นจะช่วยลดจำนวนขยะที่เกิดจากเศษผ้าได้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) อธิบายความหมายของ เศษ หมายถึง ส่วนที่เหลือใช้การไม่ได้ตามวัตถุประสงค์ ส่วนที่เหลือซึ่งไม่ต้องการ

คำว่า ผ้า เป็นสิ่งทอ(Textile) ประเภทหนึ่ง ซึ่งสิ่งทอมีความหมายกว้าง ๆ หมายถึง เส้นใย เส้นด้าย หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากเส้นใย เส้นด้าย หรือจากผ้า สิ่งทอสามารถแยกตามประเภทการใช้งานเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มสิ่งทอทั่วไป (Conventional textiles) และสิ่งทอเฉพาะทาง (Technical textiles) โดย สิ่งทอทั่วไปนั้นครอบคลุมถึง สิ่งทอที่มีการขึ้นรูปตามปกติจากเส้นใยเป็นเส้นด้าย ไปจนถึงการถักทอขึ้นรูปเป็นผืนผ้า ลักษณะของผลิตภัณฑ์ขึ้นอยู่กับการใช้งานไปใช้ เช่น เชือก ซึ่งเกิดจากการขึ้นรูปจากเส้นใย ผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่มักอยู่ในรูปของเสื้อผ้า กระบวนการผลิตสิ่งทอ เป็นกระบวนการต่อเนื่องของหลาย ๆ กระบวนการ เริ่มตั้งแต่การผลิตเส้นใย (Fiber formation) การขึ้นรูปเป็นเส้นด้าย (Yarn spinning) การขึ้นรูปสิ่งทอ (Textile formation) และการตกแต่งสำเร็จ (Finishing) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องจึงมีทั้งอุตสาหกรรมที่ผลิตเส้นใย (ในกรณีของเส้นใยประดิษฐ์) ซึ่งถือว่าเป็นอุตสาหกรรมต้นน้ำ (upstream) อุตสาหกรรมปั่นด้าย และอุตสาหกรรมถัก ทอผ้า ซึ่งถือว่าเป็นอุตสาหกรรมกลางน้ำ (midstream) และสุดท้ายคืออุตสาหกรรมฟอกย้อมและตกแต่ง ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำ (downstream) ส่วนการผลิตเสื้อผ้านั้น ถือว่าเป็นอีกกระบวนการหนึ่ง ที่แยกออกมาเนื่องจากเป็นการนำเอาสิ่งทอไปออกแบบและตัดเย็บตามรูปแบบที่ต้องการ (QSARs, 2009) สำหรับสิ่งทอเฉพาะทาง เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีสมบัติที่เหมาะสมกับการนำไปใช้งานที่นอกเหนือไปจากสิ่งทอทั่วไป ตัวอย่างของผลิตภัณฑ์สิ่งทอเฉพาะทาง ได้แก่ ถุงลมนิรภัย เข็มขัดนิรภัย ผ้าอ้อมสำเร็จรูป เสื้อเกราะกันกระสุน มีกระบวนการผลิตที่แตกต่างออกไป มักเป็นการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์โดยตรงจากเส้นใย ซึ่งเรียกว่า ผ้าไม่ถักไม่ทอ หรือนอนวูฟเวน (nonwoven) (ศุภชัยเทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ, 2542)

ดังนั้น เศษผ้า(fabric waste)จึงเป็นเศษวัสดุสิ่งทอที่มาจากผ้าประเภทต่างๆ ที่เหลือใช้จากกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ หรือจากการใช้งานที่ไม่ได้ตามวัตถุประสงค์ กลายเป็นเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้ง(Textile material waste)

ทั้งนี้ ของเหลือทิ้ง เช่น ผ้าฝ้ายใช้เวลาหมักหรือเสื่อมโทรมในการย่อยสลาย 2-5 เดือน ในขณะที่ผ้าขนสัตว์ใช้เวลาย่อยสลายถึง 1 ปี ซึ่งจะสร้างปัญหาหมักหมม (ชยะมูลฝอย, 2554)

เศษผ้า มีลักษณะที่แตกต่างกันตามลักษณะของกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ ลักษณะของเศษผ้าจากการวิจัยนี้ แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ เศษผ้าทั่วไป และเศษผ้าของกลุ่มแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง

2.1.1 เศษผ้าทั่วไป อุตสาหกรรมโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป (ready to wear) ผลิตเพื่อส่งออกและจำหน่ายในประเทศ แต่每天有มีเศษผ้าเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตเป็นจำนวนมาก ซึ่งโรงงานจะทำการขายเศษผ้าหรือทำการฝังกลบ การขายเศษผ้าจะมีราคาแตกต่างกันไปตามขนาดและชนิดผ้า เช่น เศษผ้าฝ้ายที่ชิ้นเล็ก ราคาประมาณ 3 - 4 บาทต่อกิโลกรัม ผ้ายัดสีขาวโดยเฉพาะผืนที่มีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรขึ้นไป ราคาจะสูงกว่า โดยเฉพาะผ้ายัดผืนใหญ่ ราคา 50 บาทต่อกิโลกรัม เป็นต้น ในกรณีโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าขนาดใหญ่จะมีผู้เข้าไปประมูลเพื่อซื้อเศษผ้า แต่ละคนก็จะมีโควตาในการซื้อผ้าจากโรงงาน ซึ่งทำสัญญากันเป็นรายปีหรือมากกว่า ซึ่งผู้ผลิตรายเล็ก หรือระดับครัวเรือน จะแทรกเข้าไปได้ยาก จะทำได้เพียงรับซื้อเศษผ้าต่อจากคนที่ได้รับโควตาจากโรงงาน แต่บางครั้งในโรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าขนาดกลางและขนาดย่อมก็อาจจะมีเศษผ้ามาถึงมือผู้ซื้อรายย่อยได้บ้าง แต่นั่นก็จะเกิดปัญหาในเรื่องต้นทุนค่าขนส่ง ค่าติดต่อและจำนวนเศษผ้าที่มีไม่แน่นอน ตัวอย่างขนาดและราคาเศษผ้า จากโรงงานอุตสาหกรรมดังนี้

เศษผ้าชิ้นสีขาว	กิโลกรัมละ 70 บาท
เศษผ้าชิ้นคละสี	กิโลกรัมละ 35 บาท
เศษผ้าเย็บวนสีขาว	กิโลกรัมละ 50 บาท
เศษผ้าเย็บวนคละสี	กิโลกรัมละ 23 บาท
เศษผ้าขนาด A4 สีขาว	กิโลกรัมละ 80 บาท
เศษผ้าขนาด A4 สีครีม	กิโลกรัมละ 60 บาท
เศษผ้าขนาด A4 คละสี	กิโลกรัมละ 45 บาท
ตัวอย่างเศษผ้าทั่วไป (ดังภาพที่ 2.1)	

ภาพที่ 2.1 ตัวอย่างลักษณะเศษผ้าจากโรงงานอุตสาหกรรม

2.1.2 เศษผ้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ตั้งอยู่เลขที่ 45 หมู่ 14 ตำบลดงแดง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นวิสาหกิจชุมชนที่ดำเนินการแปรรูปเศษผ้าเป็นสินค้าเครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกที่จำหน่ายเป็นของขวัญของฝากสำหรับนักท่องเที่ยวที่ได้มาเยือนตำบลดงแดง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

จากการสัมภาษณ์ คุณเจือจันทร์ โปสาราช ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง พบว่า กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 สมาชิกเริ่มก่อตั้งจำนวน 15 คน อาชีพหลักของสมาชิก คือ การทำนา หลังฤดูกาลเก็บเกี่ยวแล้วจะย้ายไปทำงานต่างจังหวัดในโรงงานอุตสาหกรรมทำเครื่องนอน ถูทำนาก็จะกลับมาทำนาที่บ้านและได้เศษผ้าจากโรงงานที่นายจ้างให้มาเย็บที่บ้านด้วย โดยเริ่มจากการทำใช้ในครัวเรือนก่อน ต่อมา มีผู้สนใจมารับซื้อถึงที่บ้าน ชาวบ้านจึงได้นำเศษผ้ามาเย็บแปรรูปมากขึ้น โดยเย็บด้วยวิธีการต่อเศษผ้าได้ผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า สลับลวดลายสวยงามและสามารถจำหน่ายได้ ชาวบ้านจึงเกิดแนวความคิดที่จะรวมกลุ่มเพื่อสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกในครัวเรือนและสามารถมีส่วนร่วมในการที่จะช่วยเหลือกันได้ ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 30 คน จัดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน เมื่อปีพ.ศ.2542 ซึ่งสินค้าชุมชนที่ผลิตได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) จากสำนักมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยทางกลุ่มมีความต้องการในการเพิ่มรูปแบบผลิตภัณฑ์จากเศษผ้า และมีความพร้อมในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ ตัวอย่างเศษผ้าที่นำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจำหน่าย เช่น ปลอกหมอน หมอนข้าง หมอนอิง ปลอกผ้าห่ม นวม พรมเช็ดเท้า ผ้าห่ม ผ้าผาน เป็นต้น (ดังภาพที่ 2.2) โดยรับสั่งผลิตเป็นรายชิ้นและการผลิตเป็นจำนวนมากในราคาถูกและมีความต้องการรูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ทำจากเศษผ้าเพื่อสร้างรายได้แก่ครอบครัวและชุมชน

ภาพที่ 2.2 ผลิตภัณฑ์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง จังหวัดร้อยเอ็ด

เศษผ้าที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง นำมาทำผลิตภัณฑ์เป็นเศษผ้าประเภทใยธรรมชาติจากฝ้าย ฝ้ายผสมและผ้าสังเคราะห์ที่ได้จากโรงงานอุตสาหกรรมที่ผลิตผ้าปูที่นอน ผ้าห่ม โดยขนาดของเศษผ้ามีทั้งขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ (ดังภาพที่ 2.3) เศษผ้าขนาดเล็ก คละสีและลาย มีขนาดประมาณ 10 – 15 เซนติเมตร ราคาที่ซื้อจากโรงงานประมาณ 12 - 14 บาท ต่อกิโลกรัม สำหรับเศษผ้าขนาดใหญ่ คละสีและลาย ราคา 15-18 บาท ต่อกิโลกรัม

ตัวอย่างเศษผ้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง (ดังภาพที่ 2.3)

เศษผ้าขนาดเล็ก

เศษผ้าขนาดใหญ่

ภาพที่ 2.3 ตัวอย่างลักษณะเศษผ้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง

เมื่อพิจารณาเศษผ้าทั้ง 2 ลักษณะ คือ เศษผ้าทั่วไป และเศษผ้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง พบว่า สิ่งที่มีความแตกต่างกันของเศษผ้า คือ ลักษณะของเส้นใยผ้า ลวดลายและสีสันทของเศษผ้าซึ่งเป็นไปตามลักษณะของการเลือกใช้เพื่อนำไปจัดทำผลิตภัณฑ์หรือการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปนั่นเอง

การนำเศษผ้ามาใช้ประโยชน์ในการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย ต้องใช้ความรู้ด้านการออกแบบเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์

2.2 การออกแบบเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์

การนำเอาสิ่งเหลือใช้หรือสิ่งที่ไม่ได้ใช้แล้วมาทำให้เกิดประโยชน์เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มแก่วัสดุนั้น ๆ ซึ่งเศษผ้า จัดเป็นวัสดุที่เหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมเสื้อผ้าที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้หลากหลายประเภท เช่น ของใช้ ของประดับตกแต่งบ้าน และของที่ระลึก อย่างการทำตุ๊กตา พรมเช็ดเท้า ผ้ามาท โคมไฟ หรือนำไปตกแต่งเสื้อผ้าสำเร็จรูป ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคต้องการจำเป็นต้องอาศัยการออกแบบผลิตภัณฑ์

2.2.1 การออกแบบผลิตภัณฑ์ อาจเป็นการพัฒนาจากผลิตภัณฑ์เดิมให้มีความแตกต่าง หรือแปลกใหม่เพิ่มขึ้น หรือพัฒนาจากวัสดุอื่นให้เป็นผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่ก็ได้ การแข่งขันด้านการตลาดที่เป็นไปอย่างรุนแรงมากขึ้นทุกวัน ทำให้เกิดการศึกษากฎกติกา การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภค โดยเฉพาะพฤติกรรมการตัดสินใจ การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภคก็มีความแตกต่างกันตามความคิดเห็นของแต่ละบุคคล เช่น วัยรุ่นมักชอบสีสันสดใส รูปแบบทันสมัย ในขณะที่ผู้ที่มีอายุสูงขึ้นจะพิจารณาจากคุณภาพและความประณีตของผลิตภัณฑ์

การผลิตผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์เป็นสิ่งที่ผู้ผลิตต้องคาดการณ์ความต้องการของผู้บริโภคที่มีอยู่จำนวนมากและต้องกำหนดลักษณะของผลิตภัณฑ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดโดยการออกแบบผลิตภัณฑ์

2.2.1.1 ขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ นอกจากประโยชน์ใช้สอยแล้ว ผู้บริโภคต้องการผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์ด้านความงามควบคู่ไปด้วย ดังนั้น ผู้ผลิตจึงต้องเข้าใจถึงการออกแบบและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การออกแบบผลิตภัณฑ์ คือ การออกแบบสิ่งของเครื่องใช้ เพื่อนำมาใช้สอยในชีวิตประจำวัน โดยเน้นการผลิตจำนวนมากในรูปสินค้า เพื่อให้ผ่านไปยังผู้บริโภคโดยที่รูปแบบและคุณภาพของผลิตภัณฑ์จะเป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดความสนใจของผู้บริโภคให้เกิดความต้องการจ่ายเงินเพื่อซื้อผลิตภัณฑ์นั้น ปัจจัยที่ควรพิจารณาในการออกแบบผลิตภัณฑ์ประกอบด้วยความสัมพันธ์กับคุณภาพของผลิตภัณฑ์ เช่น ความทนทาน การใช้งานความสัมพันธ์กับวัสดุและกระบวนการผลิต เช่น เครื่องมือที่มีอยู่แล้ว ความสัมพันธ์กับความต้องการของผู้บริโภค ทั้งด้านเศรษฐกิจ และรสนิยมของบุคคลและการมีคุณค่าทาง ความงาม เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความร่วมสมัย

ความประณีต ขั้นตอนการออกแบบผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย การมีแรงบันดาลใจในการออกแบบ โดยมักตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้ามาก่อนแล้ว จากนั้นวางแผนในการจัดทำผลิตภัณฑ์ เช่น กำหนดชิ้นงานหรือกลุ่มผลิตภัณฑ์ โดยการร่างแบบผลิตภัณฑ์และกำหนดรายละเอียดของวัสดุที่ใช้คร่าว ๆ การคัดเลือกรูปแบบและการกำหนดรายละเอียดที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม สิ่งแรกที่ต้องคำนึงถึงในการทำงานออกแบบ คือ การกำหนดจุดประสงค์ที่ชัดเจนของงาน การสร้างสรรค์ลักษณะภายนอกเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ โดยเน้นการสื่อความหมายจะดึงดูดความสนใจของผู้ที่พบเห็น เกิดความต้องการซื้อสินค้านั้น ซึ่ง สุรัชธานี(2554) กล่าวถึง หลักการออกแบบเพื่อให้เกิดความเหมาะสม สวยงาม มีประโยชน์ ใช้สอยและเกิดความพอใจแก่ผู้ที่พบเห็น โดยอาศัย ส่วนประกอบขององค์ประกอบศิลป์ คือ จุด เส้น รูปร่าง รูปทรง น้ำหนักสีและพื้นผิว นำมาจัดวางเพื่อให้เกิดความสวยงาม ดังนี้

1) ความเป็นหน่วย (Unity) ในการออกแบบผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงงานทั้งหมดให้อยู่ในหน่วยงานเดียวกัน หรือมีความสัมพันธ์กันทั้งหมดของงานนั้นๆ และพิจารณาส่วนย่อยลงไปตามลำดับ ในส่วนย่อยๆ ก็คงต้องถือหลักนี้เช่นกัน

2) ความสมดุลหรือความถ่วง (Balancing) เป็นหลักทั่วไปของงานศิลปะที่จะดึงดูดความสมดุลของงานนั้นๆ ความรู้สึกทางสมดุลของงานนี้เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในส่วนของการคิดในเรื่องของความงามในสิ่งนั้นๆ มีหลักความสมดุลอยู่ 3 ประการ

2.1) ความสมดุลในลักษณะเท่ากัน (Symmetry balancing) คือ มีลักษณะเป็นซ้าย ขวา บน ล่าง เป็นต้น ความสมดุลในลักษณะนี้ดูและเข้าใจง่าย

2.2) ความสมดุลในลักษณะไม่เท่ากัน (Non-symmetry balancing) คือ มีลักษณะสมดุลกันในตัวเองไม่จำเป็นต้องเท่ากัน แต่เมื่อดูในด้านความรู้สึกแล้วเกิดความสมดุลกันในตัว ลักษณะการสมดุลแบบนี้ผู้ออกแบบจะต้องมีการระลองดูให้แน่ใจในความรู้สึกของผู้พบเห็นด้วย ซึ่งเป็นความสมดุลที่เกิดในลักษณะที่แตกต่างกันได้ เช่น ใช้ความสมดุลด้วยผิว(Texture) ด้วยแสง เงา (Shade) หรือด้วยสี (Color)

2.3) จุดศูนย์ถ่วง(Gravity balance)การออกแบบใดๆที่เป็นวัตถุสิ่งของ และจะต้องใช้งานการทรงตัวจำเป็นที่ผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงจุดศูนย์ถ่วง ได้แก่ การไม่โยกเอียง หรือให้ความรู้สึกไม่มั่นคงแข็งแรง ดังนั้น สิ่งใดที่ต้องการจุดศูนย์ถ่วงแล้วผู้ออกแบบจะต้องระมัดระวังในสิ่งนี้ให้มาก ตัวอย่างเช่น แก้วจะต้องตั้งตรงยึดมั่นทั้งสี่ขาเท่าๆกัน การทรงตัวของคน ถ้ายืน 2 ขา ก็จะต้องมีน้ำหนักลงที่เท้าทั้งสองข้างเท่าๆกัน ถ้ายืนเอียงหรือพิงฝา น้ำหนักตัวก็จะลงเท้าข้างหนึ่ง จึงหมายถึงการทรงตัวของวัตถุสิ่งของนั่นเอง

2.2.1.2 ความสัมพันธ์ทางศิลปะ (Relativity of Arts) เป็นสิ่งที่จะต้องพิจารณาหลายขั้นตอน เพราะเป็นเรื่องความรู้สึกที่สัมพันธ์กันได้แก่

1) การเน้นหรือจุดสนใจ (Emphasis or Centre of Interest) ผู้ออกแบบจะต้องมีจุดเน้นให้เกิดสิ่งที่ประทับใจแก่ผู้พบเห็น

2) จุดสำคัญรอง (Subordinate) คล้ายกับจุดเน้นนั่นเองแต่มีความสำคัญรองลงไปตามลำดับ ซึ่งอาจเป็นรองส่วนที่ 1 หรือส่วนที่ 2 ก็ได้ ส่วนนี้จะช่วยให้เกิดความลดหล่นทางผลงานที่แสดง

3) จังหวะ (Rhythm) โดยทั่วไปสิ่งที่สัมพันธ์กันในสิ่งนั้น ๆ ย่อมมีจังหวะระยะหรือความถี่ห่างในตัวเอง หรือสิ่งแวดล้อมที่สัมพันธ์ จะเป็นเส้น สี เงา หรือช่วงจังหวะของการตกแต่ง แสงไฟ ลวดลาย ที่มีความสัมพันธ์กันในที่นั้น เป็นความรู้สึกของผู้พบเห็นหรือผู้ออกแบบจะรู้สึกในความงามนั่นเอง

4) ความต่างกัน (Contrast) เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้น เพื่อช่วยให้มีการเคลื่อนไหวไม่ซ้ำซากเกินไป หรือเกิดความเบื่อหน่าย จำเจ ในการตกแต่งก็เช่นกัน ปัจจุบันผู้ออกแบบมักจะหาทางให้เกิดความรู้สึกขัดกันต่างกัน

5) ความกลมกลืน (Harmonies) หมายถึง การพิจารณาในส่วนรวมทั้งหมดแม้จะมีบางอย่างที่แตกต่างกัน การใช้สีที่ตัดกัน หรือการใช้ผิว ใช้เส้นที่ขัดกัน ความรู้สึกส่วนน้อยนี้ไม่ทำให้ส่วนรวมเสียก็ถือว่าเกิดความกลมกลืนกันในส่วนรวมได้แก่ เส้น แสงเงา รูปทรง ขนาด ผิว สี

2.2.2 การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ การทำให้ผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้นถือเป็นวิธีการหรือกลยุทธ์ทางการตลาดอย่างหนึ่งที่ทำให้ผลิตภัณฑ์มีความน่าสนใจ ทั้งนี้ บุญทรงและคณะ (2551) กล่าวว่า การเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ แบ่งได้ 2 ด้าน คือ ราคาของผลิตภัณฑ์ เมื่อเปรียบเทียบกับคุณภาพของสินค้าอื่นในราคาเดียวกัน และคุณภาพของสินค้าเป็นที่ต้องการของลูกค้ามากพอที่จะให้ลูกค้าตัดสินใจซื้อและทำให้ลูกค้าเปลี่ยนใจมาใช้สินค้าของเรา ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มราคา กล่าวคือ ราคาเท่าเดิมแต่ได้สินค้าที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้น ทำให้ลูกค้ามีความต้องการมากขึ้น ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องเพิ่มปัจจัยการผลิตหรือต้นทุนการผลิต โดยใช้แนวทางการบริหารด้านต้นทุนแต่ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น การเพิ่มคุณค่าของผลิตภัณฑ์โดยไม่เพิ่มปัจจัยการผลิต(ต้นทุน) มีหลักการดังนี้

2.2.2.1 ปัจจัยการผลิต(ต้นทุน) ให้ปัจจัยการผลิตต่างๆที่มีความจำเป็นต้องใช้ในกระบวนการผลิตเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่ปัจจัยด้านบุคลากร เราสามารถเพิ่มคุณค่าของผลิตภัณฑ์หรืองานบริการได้โดยเพิ่มประสิทธิภาพของบุคลากร นอกจากนั้นยังต้องบริหาร

ให้การใช้เทคโนโลยีใช้ได้เต็มสมรรถนะ เช่น ความเร็ว ความคงที่ และความคงทน เน้นการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพเป็นสิ่งสำคัญ

2.2.2.2 ปัจจัยด้านวัตถุดิบ คุณภาพของวัตถุดิบทำให้ผลิตภัณฑ์เพิ่มคุณค่า ดังนั้นการบริหารด้านการจัดซื้อ จัดหาวัตถุดิบเพื่อการเพิ่มคุณค่าที่ปัจจัยการผลิตคงที่ โดยพิจารณาคุณภาพของวัตถุดิบตรงกับความต้องการหรือมากกว่า และพิจารณาผู้ส่งมอบว่า มีความสามารถส่งมอบวัตถุดิบตามความต้องการและตรงต่อเวลา และกำหนดคุณภาพ หรือคุณลักษณะของวัตถุดิบที่ใช้ให้ชัดเจน ป้องกันการผิดพลาด มีการตรวจสอบสินค้า โดยตรวจทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ สรุปผลการจัดส่งวัตถุดิบทุกครั้ง บันทึกรายละเอียดข้อผิดพลาด และคัดแยกวัตถุดิบที่ไม่ได้คุณภาพออก เมื่อใช้วัตถุดิบที่มีคุณภาพในราคาเท่าเดิม ก็สามารถเพิ่มคุณค่าผลิตภัณฑ์โดยไม่ต้องเพิ่มต้นทุน

2.2.2.3 หลักการวัดและประเมินผล ดำเนินการวัดและประเมินผล 4 ด้าน ได้แก่

- 1) ความต้องการของลูกค้า ผู้ให้บริการ ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนว่าคุณค่าของผลิตภัณฑ์ที่ควรเพิ่มคืออะไร
 - 2) ความพึงพอใจของลูกค้าหลังการส่งมอบสินค้า เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงคุณภาพ
 - 3) กระบวนการผลิตและการให้บริการ ทุกกระบวนการตั้งแต่ Input Process Output
 - 4) วัดและประเมินผลผลิตภัณฑ์ เพื่อค้นหาจุดอ่อนเสริมจุดแข็ง
- เมื่อทำการวัดและประเมินผลทั้ง 4 ด้านแล้ว นำผลการวัดและประเมินผลมาทำการวิเคราะห์หารูปแบบหรือวิธีการใหม่ในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า

2.2.2.4 หลักการปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์และงานบริการ ประกอบด้วย

- 1) การวัดและวิเคราะห์คุณค่าของผลิตภัณฑ์ เมื่อผู้ออกแบบได้รับข้อมูลจากฝ่ายการตลาด หรือฝ่ายวิจัยการตลาดที่ประเมินความต้องการของลูกค้าแล้ว ผู้ออกแบบยังต้องร่วมปรึกษากับฝ่ายผลิต และฝ่ายค้นหาวัตถุดิบ เพื่อร่วมกันวัดและวิเคราะห์คุณค่าของผลิตภัณฑ์และงานบริการที่มีอยู่ เพื่อพิจารณาว่าจะเพิ่มคุณค่าในด้านใด เช่น คุณภาพ คุณลักษณะ ประสิทธิภาพ ขนาด วิธีการใช้งาน

- 2) การปรับปรุงความน่าเชื่อถือของผลิตภัณฑ์ เมื่อพบว่าลูกค้ายังไม่พอใจบางส่วนของผลิตภัณฑ์ งานบริการ ก็ต้องเร่งปรับปรุงหรือกำจัดส่วนที่บกพร่องออกไป

2.2.2.5 หลักการลดปัจจัยการผลิตแต่คุณค่าคงที่ คือการลดต้นทุน ที่ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพของสินค้า ทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณค่าลดลง ถ้าขาดการบริหารเพื่อการเพิ่มผลผลิต โดยใช้หลักการบริหารต้นทุนให้ลดลงแต่ได้ผลผลิตที่มีคุณค่าเท่าเดิม ประกอบด้วย

- 1) หลักการลดความสูญเสียและสิ้นเปลืองของปัจจัยการผลิต
- 2) หลักการใช้ปัจจัยการผลิตให้น้อยลง หรือใช้เท่าที่จำเป็น

การใช้ปัจจัยการผลิตอย่างไม่ประหยัด ทำให้เกิดความสูญเสียสิ้นเปลือง และยังมีการใช้มากเกินไปจนเกินไป ได้แก่ ระบบการบริหารงานขาดประสิทธิภาพในการจัดการ บุคลากรขาดประสิทธิภาพ ขาดความรับผิดชอบ และทำงานไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง เทคโนโลยีที่ใช้มีประสิทธิภาพต่ำหรือสูงเกินไปไม่เหมาะสมกับการทำงาน หลักการบริหารต้นทุนให้ลดลงแต่ได้ผลผลิตที่มีคุณค่าเท่าเดิม คือ การบริหารโดยใช้กระบวนการและกิจกรรมของการเพิ่มผลผลิตรวมกับการบริหาร เพื่อให้ต้นทุนลดลงแต่ได้ผลผลิตที่มีคุณค่าหรือคุณภาพเท่าเดิม การลดความสูญเสียและสิ้นเปลืองของปัจจัยการผลิต คือการใช้วัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ที่ค้างอยู่ในคลังสินค้า

2.2.3 การวิจัยตลาดของผลิตภัณฑ์ (Market research) สามารถจำแนกได้ 3 ขั้นตอน คือ การวิจัยผู้บริโภค การวิจัยผลิตภัณฑ์และการวิจัยทางการตลาด ซึ่ง ประดิษฐ์ (2553) อธิบายไว้ดังนี้

2.2.3.1 การวิจัยผู้บริโภค (Consumer research) เป็นการระบุอย่างชัดเจนถึงกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดของแบรนด์ที่ต้องการส่วนแบ่งตลาด (Market share) ซึ่งแต่เดิมนักการตลาดมักจะระบุกลุ่มเป้าหมายในเชิงประชากรศาสตร์ เช่น อายุ เพศ รายได้ เป็นต้น ซึ่งในปัจจุบันผู้บริโภคมีการพัฒนาจัดกลุ่มแบ่งประเภทที่มีความซับซ้อนและแตกแยกย่อยลงมามากกว่าที่ปรากฏทางประชากรศาสตร์ทั่วไป ปัจจุบันผู้บริโภคที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน เพศและวัยเดียวกัน มีระดับรายได้เดียวกันจะมีความแตกต่างทางความชอบที่หลากหลายมากขึ้นตัวอย่าง เช่น เดิมนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีบุคลิกความชอบและวิธีการแต่งกายแบบหนึ่งที่ชัดเจนมากเมื่อเปรียบเทียบกับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แต่ในปัจจุบันนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีเอกลักษณ์เฉพาะตนตามคณะและภาควิชาที่แตกต่างกันไป โดยสิ้นเชิง เช่น นิสิตคณะอุตสาหกรรมเกษตร ภาควิชาเทคโนโลยีอาหารซึ่งมีความเป็นนักวิทยาศาสตร์สูงมีบุคลิกลักษณะการแต่งกายที่เรียบร้อยแบบเด็กเรียน ไม่รักสวยรักงามหรือช่างแต่งตัวเท่ากับนิสิตคณะเดียวกันในภาควิชาการออกแบบบรรจุภัณฑ์และภาควิชาวิทยาศาสตร์สิ่งทอ ดังนั้น เราจะเห็นได้ว่าการแต่งกายของตลาดที่แยกย่อยนั้นมีผลอย่างยิ่ง จากแนวคิดการใช้ชีวิตพื้นฐานสังคม ทิศทางอาชีพและความสนใจนำมา

ซึ่งทัศนคติการให้คุณค่ากับชีวิตและสิ่งรอบข้างที่แตกต่างกันนั่นเอง ดังนั้น การระบุกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน จึงต้องระบุทั้งในเชิงประชากรศาสตร์ผสมกับทัศนคติไลฟ์สไตล์ วิธีการบริโภคและการให้คุณค่าของชีวิตผนวกรวมไปด้วย การแบ่งกลุ่มผู้บริโภคสามารถแบ่งได้เป็น 9 ลักษณะ ประกอบด้วย

1) การแบ่งตามลักษณะภูมิภาค (Geographic) แต่ละภูมิภาคจะมีสภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติที่แตกต่างกันออกไป จึงมีความแตกต่างกันในเรื่องการดำรงชีวิตของประชากรทั้งด้านวัฒนธรรมและประเพณี เป็นต้น

2) การแบ่งตามประชากร (Demographic) โดยสังเกตจากอาชีพ รายได้ อายุ ครอบครัว ขนาดร่างกายและเพศ เป็นต้น

3) การแบ่งประเภทผู้บริโภคตามอายุหรือกลุ่มลูกค้า กลุ่มเป้าหมายตามลักษณะของ (Demographic environment) เป็นการจัดกลุ่มประชากรโลก โดยอาศัยช่วงเวลาในการเกิดรวมทั้งสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกัน ปัจจุบันมีการแบ่งประชากรตามลักษณะ Demographic environment ออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ทั้ง 4 กลุ่มนี้ จึงมีอิทธิพลต่อนักการตลาดทั่วโลก ที่จะต้องทำความเข้าใจในกลุ่มเป้าหมายเหล่านี้ให้ลึกซึ้ง เพื่อตอบสนองความต้องการให้ตรงจุด ประดิษฐ์ (2553) กล่าวว่า ประกอบด้วย

3.1) กลุ่ม Baby Boomers เกิดระหว่างปี ค.ศ. 1946-1964 เป็นกลุ่มที่มีกำลังซื้อสูงเนื่องจากมีเงินเก็บสะสม มีประสบการณ์มากทำให้เป็นคนที่ตัดสินใจซื้อของได้ยาก ไม่ค่อยเชื่อใครง่าย ๆ เป็นห่วงเรื่องสุขภาพ จึงมองหาสินค้าที่จะเสริมทั้งสุขภาพและความงาม กลุ่มนี้ในเมืองไทยมีอยู่จำนวน 15.7 ล้านคน

3.2) กลุ่ม Generation X เกิดระหว่างปี ค.ศ. 1965-1980 เป็นกลุ่มที่กล้าแสดงออก ต้องการเป็นตัวของตัวเอง คนกลุ่มนี้เริ่มใช้ Internet ในช่วงเติบโตเป็นวัยรุ่นและเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ กลุ่มนี้ในเมืองไทยมีอยู่จำนวน 16.4 ล้านคน

3.3) กลุ่ม Generation Y เกิดระหว่างปี ค.ศ. 1981-1995 เป็นกลุ่มที่กล้าแสดงออก ต้องการเป็นตัวของตัวเองคล้าย ๆ กับ Generation X ไม่ค่อยชื่นชอบแบรนด์ที่รุ่นพ่อแม่นิยม (Baby boomers) เพราะมองว่าไม่ใช่แบรนด์ของพวกเขา กลุ่มนี้ในเมืองไทยมีอยู่จำนวน 15.9 ล้านคน

3.4) กลุ่ม Generation Z เกิดระหว่างปี ค.ศ. 1996 - ปัจจุบัน เป็นกลุ่มที่เกิดมาพร้อมกับโลก Internet จึงตอบรับเทคโนโลยีได้ดี เด็กกลุ่มนี้จึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อการตัดสินใจของพ่อแม่ เนื่องจากสามารถหาข้อมูลสิ่งของที่พวกเขาต้องการเพื่อมาอ้างอิงกับพ่อแม่ได้ดี เป็นความหวังและอนาคตของธุรกิจอีคอมเมิร์ซ เพราะมีทัศนคติที่ดีต่อการซื้อสินค้าออนไลน์

กลุ่มใหม่ที่จะเกิดขึ้นเนื่องจาก 4 กลุ่มที่กล่าวมาในเนื้อหา คือ กลุ่ม Generation C กลุ่มพลเมืองใหม่ของโลก ประเด็นสำคัญของการศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค กลุ่มคนใหม่เป็นการจัดกลุ่มโดยไม่ต้องมองประเด็น สภาพแวดล้อมหลัก Demographic environment และไม่จำกัดด้วยอายุ ไม่ว่าจะอายุ 50 ปี 30 หรือ 10 ปีก็ตาม หากแต่สนใจในเรื่องพฤติกรรมเป็นหลัก Generation C หรือ Generation of Content เพิ่งได้รับการบัญญัติขึ้นในสังคมโลกปัจจุบันและคาดการณ์แนวโน้มที่กำลังจะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะขายสินค้าให้กับผู้บริโภคที่มีอายุเท่าใด ก็อาจจะพบว่าลูกค้ากลุ่มเป้าหมายมีบางส่วนที่ Generation C ผู้ซึ่งซื้อสินค้าด้วยการค้นหาข้อมูลมากมายมาประกอบการตัดสินใจรับและส่งข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งสร้างสรรค์ข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้ Internet ซึ่งมีจำนวนมากถึง 945 ล้านคนจากทั่วโลกและคาดกันว่าจะมีอัตราการเติบโตสูงขึ้นเป็น 1.46 พันล้านคน

ประดิษฐ์ (2553) กล่าวอีกว่า สำหรับประเทศไทยภายใน 2 ปี นับต่อจากนี้ แม้ว่าปัจจุบันจะมีผู้ใช้ Internet อยู่ราว 6 ล้านคนจากการสำรวจ โดย NEC TEC เมื่อปี 2546 แต่อย่าลืมน่าโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปมากย้อนหลังกลับไป 10 ปีที่แล้ว มีผู้ใช้ Internet เพียง 8 พันคน เดิมผู้บริโภคส่วนมากใช้วิธีรับข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยจากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ นิตยสาร ฯลฯ ต่างกับคนจำนวนน้อยที่จำกัดอยู่ในเฉพาะแวดวงชนชั้นกลางถึงสูงในกรุงเทพฯ เท่านั้นที่สามารถรับข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยจากต่างประเทศได้ ซึ่งทำให้พวกเขาเหล่านั้นกลายเป็น Trend setter หรือผู้นำกระแสในสังคม ในโลกออนไลน์ข้อมูลที่รวดเร็วและทันสมัยไม่ได้จำกัดอยู่ในวงกลุ่มคนแคบๆ อีกต่อไป หากแต่จะอยู่ในเงื้อมมือของคนจำนวนมาก ภายใต้อันรวดเร็วทำให้กลุ่ม Generation C เป็นผู้มีอิทธิพลที่นักการตลาดไม่ควรมองข้าม

4) การแบ่งกลุ่มชนชั้นทางสังคม (Socio-Economic classification) คือ กลุ่มของบุคคลที่มีความเท่าเทียมกันมากหรือน้อยกว่ากันในระหว่างบุคคลในแง่ของชื่อเสียงและสถานภาพที่มีอยู่ในชุมชน ชั้นทางสังคมสามารถแสดงสถานะของบุคคลในสังคมโดยแบ่งได้ตามรายได้ อาชีพ ที่อยู่อาศัย ลักษณะครอบครัว ระดับการศึกษา ค่านิยมและรูปแบบการดำเนินชีวิต ซึ่งชั้นสังคมจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลที่จะปฏิบัติต่อชั้นสังคมสังคมเดียวกันและชั้นสังคมอื่น โดยที่บุคคลในชั้นสังคมเดียวกันจะมีสถานะรูปแบบในการดำเนินชีวิตและความต้องการที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน แต่ชั้นสังคมสามารถเปลี่ยนแปลง (Social mobility) ได้จากการเปลี่ยนแปลงของสถานะของบุคคล เช่น มีการศึกษาสูงขึ้น รายได้สูงขึ้นหรือลดลง หรือการเกี่ยวดองกันด้วยการเป็นญาติด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง เช่น การแต่งงานกับบุคคลในชั้นสังคมอื่นหรือการเป็นบุตรบุญธรรม เป็นต้น การจำแนกชนชั้นทางสังคม แบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ 1 แบ่งตามปัจจัยด้านสถานภาพ (Status approach) หมายถึง การแบ่งชั้นตามหลักอาชีพหรือรายได้ ทำให้ได้ชนชั้นทางสังคม 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับกลาง ระดับต่ำ การแบ่งตามรูปแบบที่ไม่สามารถสะท้อนสถานภาพและบทบาทที่แท้จริงของบุคคลภายในสังคมปัจจุบันได้ เพราะบางสถานะผู้ที่มีอาชีพต่ำกว่าแต่กลับมีรายได้ที่สูงกว่า

ประเภทที่ 2 แบ่งตามอัตวิสัยส่วนบุคคล (Subjective approach) หมายถึง การแบ่งชั้นทางสังคมที่บุคคลใช้แบ่งสถานะของตนกับบุคคลอื่นบนพื้นฐานของอารมณ์และความรู้สึก

ประเภทที่ 3 แบ่งตามชื่อเสียงของบุคคล การแบ่งชนชั้นตามความมียศชื่อเสียงในสังคมของบุคคล วิธีการ

ประเภทที่ 4 แบ่งตามตัวแปรเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง (Objective approach) หมายถึง การแบ่งชั้นตามลักษณะของอาชีพ แหล่งรายได้ ประเภทของที่อยู่อาศัย และทำเลที่อยู่อาศัย เป็นวิธีที่ได้รับการยอมรับมากที่สุด

5) การแบ่งกลุ่มของผู้บริโภคตามระยะของการยอมรับที่ต่างกัน (Diffusion of Innovation) โดย Fashion detailer ต้องพิจารณาเสนอสินค้าที่เหมาะสม พิจารณาถึงระดับรณรงค์การตลาดให้สอดคล้องกับลักษณะกลุ่มเป้าหมาย ต้องระมัดระวังไม่ให้สินค้าเสนอขายนำแฟชั่นมากเกินไปหรือล่าช้าเกินไป เพราะผู้บริโภคแต่ละกลุ่มจะมีปฏิกิริยาต่อความทันสมัยแตกต่างกันออกไป

การผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค นอกจากความเข้าใจตลาดผลิตภัณฑ์ และความต้องการของแต่ละกลุ่มวัยแล้ว นักออกแบบควรศึกษาแนวโน้มการตลาดของสินค้าที่ผลิตเพื่อการบริหารงานด้านการตลาดด้วย

2.2.3.2 การวิจัยผลิตภัณฑ์ วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว(2012)กล่าวว่า เป็นการวิจัยเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ เช่น การวิจัยการยอมรับผลิตภัณฑ์ใหม่ การวิจัยการบรรจุหีบห่อ รูปแบบของหีบห่อ สีของหีบห่อ วัสดุที่ใช้ทำหีบห่อ การออกแบบผลิตภัณฑ์ ลักษณะทางกายภาพ สี กลิ่น รส สุนทร ส่วนผสม ความคงทน ตราสินค้าและฉลาก เป็นต้น

การวิจัยผลิตภัณฑ์นั้นจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากฝ่ายการตลาดและลูกค้าสัมพันธ์ เพื่อช่วยให้สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการ และสามารถเลือกการออกแบบที่เหมาะสมได้ ทั้งนี้เพราะการออกแบบคือหลักการขั้นพื้นฐานที่มีความจำเป็นอย่างมาก การนำหลักการออกแบบมาช่วยปรับให้คุณภาพของสินค้าและบริการนั้นๆ ให้ดีขึ้น เพื่อให้ตรงกับสิ่งที่ลูกค้าต้องการ หรือนำเสนอในสิ่งที่ดึงดูดความสนใจของลูกค้าได้หลังจากเสร็จสิ้นขั้นตอนการวิจัยวิธีการทำงานในองค์กรและความต้องการของลูกค้าจนได้ข้อมูลมาครบถ้วนแล้ว ก็จะสามารถเริ่มลงมือทดสอบสมมติฐานได้โดยการเริ่มลงมือพัฒนาสินค้าหรือบริการออกมาตามข้อมูลที่รวบรวมได้ ซึ่งผลของการสร้างนวัตกรรมสินค้าหรือบริการขึ้นมาใหม่นี้จะได้

ตัวต้นแบบ (Prototype) เพื่อสามารถนำไปทดสอบการใช้งานได้จริงและเมื่อได้ตัวต้นแบบที่เหมาะสมแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการทดลองผลิตตัวต้นแบบนั้นออกมาจริงและนำไปทดลองตลาด โดยในขั้นตอนนี้ฝ่ายตลาดอาจจะลองคิดค้นแคมเปญ หรือวางแผนการโฆษณาผลิตภัณฑ์ไว้ล่วงหน้าก่อนได้ และสุดท้ายเมื่อได้ผลลัพธ์จากการวิจัยและพัฒนา รวมถึงการทดลองขายในตลาดแล้ว องค์กรจะต้องหมั่นบันทึกผลที่กลับมาว่าเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้นหรือไม่ ก่อนจะตัดสินใจนำตัวต้นแบบนั้นไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ของจริงและนำออกสู่ตลาดเป็นขั้นตอนสุดท้าย (เป็น SME ทำ R&D ได้อะไร?, 2557)

2.2.3.3 การบริหารงานด้านการตลาด ดารา (2546) อธิบายถึง การบริหารงานด้านการตลาดว่าควรประกอบด้วย

1) การวิเคราะห์เพื่อหาโอกาสทางการตลาด เพื่อตรวจสอบแนวโน้มและสภาพต่างของตลาด สิ่งที่ผู้บริโภคต้องการ วิธีการดำเนินชีวิต ความสามารถในการผลิต

2) การเลือกตลาดเป้าหมาย โดยแบ่งผู้บริโภคเป็นกลุ่มย่อยตามความต้องการและความจำเป็นของผู้บริโภคเป็นสำคัญ เพื่อให้สามารถเสนอผลิตภัณฑ์ที่ตรงตามความต้องการของกลุ่มนั้น ๆ ได้

3) การกำหนดส่วนประสมทางการตลาด โดยมีการตัดสินใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่ายและการส่งเสริมการตลาด

2.3 การออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก (Household decorations and Souvenirs)

ผลิตภัณฑ์ประเภทหนึ่งที่มีกำลังการผลิตสูง เป็นที่ต้องการของตลาดสินค้ามานานคือ สินค้าในกลุ่มเครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก เพราะนอกจากการตกแต่งทำให้บ้านเกิดความน่าสนใจและบรรยากาศที่น่าประทับใจแล้ว ยังเป็นผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มสีสันและเป็นของขวัญของฝากได้ด้วย อาทิ สินค้าของใช้ของประดับตกแต่งบ้าน

2.3.1 ประเภทสินค้าของขวัญของประดับตกแต่งบ้าน จากรายงานการเยี่ยมชมแสดงสินค้า San Francisco International Gift Fair 2013 (2556) ของสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครลอสแอนเจลิส จัดขึ้นระหว่างวันที่ 16 – 19 กุมภาพันธ์ 2556 ณ Moscone Center เมืองซานฟรานซิสโก รัฐแคลิฟอร์เนีย โดย บริษัท Urban Expositions ผู้จัดงานแสดงสินค้าของที่ระลึก ของประดับและตกแต่งบ้าน เครื่องประดับ ภาพวาด ผลงานศิลปะ งานหัตถกรรมทั้งในประเทศและนานาชาติ ซึ่งประเภทสินค้าในงานแบ่งเป็น 10 ส่วน ได้แก่

2.3.1.1 American made handcrafted ส่วนแสดงสินค้าหัตถกรรมที่ทำในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมี Show case ของช่างฝีมือต่างๆ ได้แก่ สินค้าเซรามิก สินค้าสิ่งทอ สินค้าเครื่องประดับและตกแต่งบ้าน เครื่องประดับ เสื้อผ้า

2.3.1.2 Design คือ ส่วนแสดงสินค้ากลุ่มออกแบบซึ่งการออกแบบจะทำให้ได้สินค้าที่ทันสมัย รูปแบบใหม่ออกมา สินค้านำมาแสดงในกลุ่มนี้ได้แก่ สินค้าของที่ระลึกของประดับและตกแต่งบ้าน โຕะ ฯลฯ

2.3.1.3 Gifts & Collectibles ส่วนแสดงสินค้ากลุ่มของที่ระลึกและของสะสม ซึ่งเป็นส่วนจัดแสดงสินค้าที่ใหญ่ที่สุดในงาน ได้แก่ สินค้าเด็ก สินค้าของเล่น สินค้าของที่ระลึกทั่วไป สินค้าที่เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยง สินค้าในครัว ฯลฯ

2.3.1.4 Home & Garden ส่วนแสดงสินค้ากลุ่มบ้านและสวน ได้แก่ สินค้าเฟอร์นิเจอร์ โคมไฟ ของใช้ในครัว อุปกรณ์และของประดับตกแต่งสวน อุปกรณ์จัดเก็บขวดไวน์

2.3.1.5 Museum ส่วนแสดงสินค้ากลุ่มพิพิธภัณฑ์ ได้แก่ หนังสือ ปฏิทิน ศิลปะพื้นบ้าน สินค้ากลุ่มประวัติศาสตร์ ไปสเตอร์ เครื่องประดับ ผลงานศิลปะ

2.3.1.6 Personal style ส่วนแสดงสินค้าของใช้ส่วนตัว ได้แก่ เครื่องประดับ กระเป๋า ผ้าพันคอ เข็มขัด เสื้อผ้า ผลิตภัณฑ์อาบน้ำและบำรุงผิว

2.3.1.7 Tabletop, Gourmet & Housewares ส่วนแสดงสินค้าของใช้ในบ้านและในครัวซึ่งเป็นส่วนที่จัดขึ้นใหม่ในปีนี้

2.3.1.8 Treasures to go (Cash & Carry) ส่วนแสดงสินค้าที่สามารถซื้อขายด้วยเงินสดภายในงาน

2.3.1.9 Vintage collection ส่วนแสดงสินค้าของโบราณ ซึ่งเหมาะสำหรับจัดตั้งโชว์ตามสถานที่ต่างๆ

2.3.1.10 Village Arts ส่วนแสดงสินค้างานฝีมือนานาชาติ ซึ่งสามารถซื้อขายได้ทันทีในงาน

2.3.1.11 World style handcrafted ส่วนแสดงสินค้าหัตถกรรมจากประเทศต่างๆทั่วโลก

ผู้เข้าร่วมงาน จากบริษัทผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้กระจายสินค้าของที่ระลึกของประดับและตกแต่งบ้าน เครื่องประดับจากรัฐต่างๆในประเทศสหรัฐอเมริกา

ผู้เข้าชมงาน ผู้ซื้อ ตั้งแต่ผู้ซื้อรายใหญ่ เช่น ห้างสรรพสินค้า โรงแรม รีสอร์ท ไปจนถึงผู้ซื้อรายย่อย เช่น ร้านสะดวกซื้อรายเล็กต่างๆ ร้านขายของที่ระลึกในสนามบิน ร้านขายของที่ระลึกในโรงแรม ร้านขายของที่ระลึกในโรงพยาบาล ตัวแทนจำหน่ายสินค้าจากบริษัทห้างร้านต่างๆ ฯลฯ ได้แก่ โรงแรม MGM/Mirage Gap/Old Navy US Airways Hollywood Bowl LA Napa General Store

ตัวอย่างสินค้ากระเป๋าที่ทำจากผ้ายีนส์และปักเป็นลวดลายต่างๆ หมวกไหมพรมและของที่ระลึก ของบริษัท Hand and Heart, Inc. ที่เข้าร่วมออกงาน (ดังภาพที่ 2.4)

ภาพที่ 2.4 ตัวอย่างสินค้ากระเป๋าและหมวกของบริษัท Hand and Heart, Inc.
ที่มา : บริษัท Hand and Heart, Inc. (2555)

ข้อมูลแนวโน้มจากการจัดงาน พบว่า สินค้าที่ได้รับความนิยมจากผู้ซื้อในงานคือ เครื่องประดับประเภทหินสีต่างๆ เช่น สร้อยคอหรือกำไลข้อมือที่มีเรื่องราวบอกเล่าถึงตำนานหรือความศักดิ์สิทธิ์ของหิน กระดานวาดรูปที่มีกระจกหายไปเอง ปากการูปทรงและสีแปลกๆ และงานฝีมือประเภทกระเป๋าได้รับความนิยมจากผู้ซื้อภายในงานอย่างมาก

2.3.2 ขนาดและลักษณะของผลิตภัณฑ์ จากรายงานตลาดสินค้าของประดับตกแต่งบ้านในแคนาดา ใน อาร์วายทีไนน์. (2554) อ้างถึง สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ นคร โตรอนโต ว่า สินค้าที่ประสบความสำเร็จในการจำหน่ายในแคนาดาจะมี 3 ปัจจัยหลักได้แก่ การออกแบบดีไซน์สวยงาม (Good design) มีประโยชน์การใช้สอย (Good function) และราคาที่แข่งขันได้ (Competitive price) สินค้าที่มีประโยชน์ใช้สอยได้แก่ สินค้าที่มี Value added ใช้แบบอนเนกประสงค์จัดเก็บได้ง่าย และใช้พื้นที่น้อย อาทิ Foldable pet chateau เก้าอี้หนังที่สามารถปรับเปลี่ยนเป็นเก้าอี้ได้) ขนาดของผลิตภัณฑ์เป็นสินค้าที่ผู้ซื้อสนใจ ดังนี้

2.3.2.1 กรอบรูป(Picture frame)และรูปภาพ(Wall art)สำหรับแขวนผนัง ผู้บริโภคส่วนใหญ่นิยมตกแต่งบ้านด้วยกรอบรูปสีเข้ม อาทิ สีน้ำตาล สีดำ โดยขนาดที่นิยมได้แก่ ขนาด 4 x 6 นิ้ว 5 x 7 นิ้ว และขนาด 8 x 10 นิ้ว (ดังภาพที่ 2.5)

ภาพที่ 2.5 ตัวอย่างกรอบรูปหรือภาพแขวนผนัง
ที่มา : Swatch portraits (2010)

2.3.2.2 หมอนอิง (cushions) ที่นิยมส่วนใหญ่ได้แก่ หมอนอิงสำหรับโซฟา ที่นั่ง โดยจะเน้นลวดลายสีสดใส ที่ตัดกับสีของโซฟา โดยขนาดที่นิยมได้แก่ขนาด 20 x 20 นิ้วและขนาด 12 x 20 นิ้ว (ดังภาพที่ 2.6)

ภาพที่ 2.6 ตัวอย่างหมอนอิง
ที่มา : decorative pillow set (2011)

2.3.2.3 เครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร (Tableware) ที่ได้รับความนิยม จะเน้นสินค้าที่การออกแบบที่ให้อารมณ์ สนุกสนาน (Fun factor) ผสมผสานโดยการใช้สีสันทันที่แตกต่างจากสินค้าในรูปแบบเดิม รวมทั้งรูปทรงที่แตกต่าง เช่นผ้ารองจานใช้ลวดลายและสีสันทัน (ดังภาพที่ 2.7)

ภาพที่ 2.7 ตัวอย่างผ้ารองจานบนโต๊ะอาหาร

ที่มา : ผ้ารองจานเหมียวสีแดง(2556)

2.4 รูปแบบผลิตภัณฑ์จากการเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก

การเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก โดยสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษวัสดุสิ่งทอ 2 ชนิด คือ เศษผ้าและเส้นด้ายจากเศษผ้า วางแผนการออกแบบผลิตภัณฑ์ 11 ประเภท ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์หมอนอิง(cushions) ผ้าปูโต๊ะ(tablecloths) กระเป๋า (handbags) กล่องอเนกประสงค์ (multi -purpose boxes) โคมไฟ (lamps) ภาพแขวนผนัง (wall-hangings) ผ้าคลุมเตียง (bed sheets) รองเท้าใส่ในอาคาร (slippers) หมวก (hats) พรม (mats) และผ้ารองนั่ง (seats) ชนิดละ 5 แบบ รวม 110 แบบ ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน คัดเลือกแบบ ชนิดละ 3 แบบ และจัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์ รวม 66 แบบ นำไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเลือกแบบบังเอิญ(Accidental sampling) เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการเพิ่มมูลค่าจากเศษวัสดุสิ่งทอ จำนวน 100 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการดำเนินการออกแบบผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ นอกจากการสืบค้นข้อมูลด้านการออกแบบแล้วยังได้รวบรวมข้อมูลจากภาพถ่าย ทั้งจากของจริงและจากสื่อต่างๆที่มีการนำเสนอรูปแบบผลิตภัณฑ์ ดังนี้

2.4.1 ผลิตภัณฑ์หมอนอิง ราชบัณฑิตยสถาน (2546) อธิบายว่า หมอน หมายถึง เครื่องสำหรับหนุนศีรษะหรือหนุนสิ่งต่าง ๆ การเรียกตามรูปทรง เช่น หมอนขวาน หมอนตะพาน หมอนหน้าอิฐ การเรียกตามวัตถุประสงค์ที่ใช้สอย เช่น หมอนหนุนศีรษะ หมอนหนุนเท้า หมอนหนุนรางรถไฟ การเรียกตามวัสดุที่ใช้ทำ เช่น หมอนไม้ หมอนอิฐ หมอนที่ใช้เอนตัวแนบเพื่อพักผ่อน

หมอนอิง ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.199/2553) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำผ้าทอทั้งผืนหรือเศษผ้าทอที่เย็บต่อกันมาตัดเย็บเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส โดยมีไส้ที่ทำจากใยขนุน ใยไหม หรือใยสังเคราะห์ เช่น พอลิเอสเตอร์ แทรกอยู่ตรงกลาง หรือหมอนอิงที่ทำแบบแยกซีกเฉพาะปลอกหมอนอิง หรือแยกซีกได้ทั้งปลอกหมอนอิงและไส้หมอนอิงได้ โดยเย็บริม 3 ด้าน ด้านที่เหลือติดซิป กระดุม สายผูก หรือเย็บแบบมีลิ้น อาจมีการปักหรือตกแต่งลวดลายเพื่อความสวยงาม

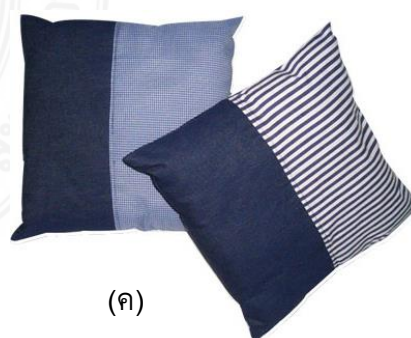
หมอนอิง เป็นอุปกรณ์เสริมสำหรับห้องนอนหรือห้องนั่งเล่น การเลือกใช้หมอนอิงทำให้เกิดจุดเด่น ทั้งการเลือกรูปแบบ พื้นผิววัสดุและสี โดยสามารถเลือกใช้รูปแบบ ผสมผสานและการจับคู่สี ได้หลากหลายแบบไม่จำกัด a_liv, แผง (2555) กล่าวถึง ขนาดและรูปทรงของหมอนอิงว่า มีแบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส แบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า แบบกลม แบบหมอนข้าง ขนาดก็มีหลายขนาด เล็ก กลาง ใหญ่ ควรเลือกหมอนอิงที่มีขนาดพอเหมาะกับขนาดโซฟา และขนาดห้อง ควรเลือกให้มีขนาดและรูปทรงที่พอเหมาะและเข้ากับโซฟา สามารถเลือกขนาดเล็กบ้างใหญ่บ้าง เพื่อความมีลูกเล่นในการจัดวางมากขึ้น (ดังภาพที่ 2.8)

(ก)

(ข)

(ค)

ภาพที่ 2.8 ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์หมอนอิง

ที่มา : (ก) <http://lacetella.weloveshopping.com> (2012)

: (ข) <http://cottonlibrary.weloveshopping.com> (2010)

: (ค) <http://market.onlineoops.com> (2012)

a_liv, แฝง (2555) อธิบายว่า แบบที่เป็นขนาดมาตรฐานที่ใช้โดยทั่วไป คือ แบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส ซึ่งมีขนาดต่างๆกันดังนี้

ขนาด 14 X 14 นิ้ว เป็นหมอนอิงขนาดจิ๋ว

ขนาด 16 X 16 นิ้ว เป็นหมอนอิงขนาดเล็ก

ขนาด 18 X 18 นิ้ว เป็นหมอนอิงขนาดกลาง

ขนาด 20 X 20 นิ้ว เป็นหมอนอิงขนาดใหญ่

ขนาด 24 X 24 นิ้ว เป็นหมอนอิงขนาดจัมโบ้

ขนาดกำลังดีเหมาะที่จะใช้พิง ใช้กอด ใช้วาง คือ ขนาด 18 X 18 นิ้ว และขนาด 20 X 20 นิ้ว ใส่ในควร์ไสยสังเคราะห์ค่อนข้างแน่นจะได้ไม่ยวบยุบเวลาใช้งาน

หมอนอิงแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีขนาดต่างๆ กัน ดังนี้

ขนาด 10 X 15 นิ้ว

ขนาด 12 X 21 นิ้ว

ขนาด 18 X 30 นิ้ว

2.4.2 ผลิตภัณฑ์ผ้าปูโต๊ะ ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ผ้าปูโต๊ะและผ้าที่ใช้บนโต๊ะอาหาร (มผช.1448/2553) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำผ้าทอมาตัดเย็บเพื่อประโยชน์ในการใช้งานบนโต๊ะอาหารหรือตกแต่งเครื่องใช้ต่างๆ บนโต๊ะอาหารให้สวยงาม โดยกำหนดความกว้างและความยาวไม่เกิน 30 - 100 เซนติเมตร

ผ้าปูโต๊ะ มีหลากหลายรูปแบบ ทั้งผ้าพลาสติก และผ้าฝ้าย มีลวดลายสวยงาม ประโยชน์ของผ้าปูโต๊ะ นอกจากจะช่วยสร้างความสวยงามให้กับโต๊ะอาหาร หรือโต๊ะอื่นๆ แล้ว ยังช่วยเพิ่มความโดดเด่น ให้กับการตกแต่งบ้านอีกด้วย ผ้าปูโต๊ะ นอกจากจะใช้ประโยชน์ภายในบ้านแล้ว การจัดงานเลี้ยงต่างๆ สิ่งสำคัญที่สุดสำหรับการจัดโต๊ะ ก็คือผ้าปูโต๊ะ หรือ ผ้าคลุมโต๊ะ ซึ่งการจัดคลุมโต๊ะขึ้นอยู่กับงานว่าเป็นงานประเภทไหน เช่น สำหรับงานพิเศษที่เน้นความหรูหรา เช่น งานเลี้ยงต้อนรับ งานแถลงข่าว สัมมนา งานแต่งงาน โฆษณาสินค้า หรือ ประชาสัมพันธ์ทางการตลาด สามารถเลือกสีที่ชื่นชอบเพื่อให้เข้ากับงานได้ นิยมโบว์ผูกเก้าอี้ ผ้าปูโต๊ะหลากหลายเฉดสี พร้อมเพิ่มความโดดเด่นให้กับงาน (Bangkok Supplier, 2012)

ขนาดของโต๊ะอาหาร มี 2 แบบ คือ แบบสี่เหลี่ยมและแบบกลม หมู้อ้วน,แฝง (มปป.) กล่าวถึง ขนาดของโต๊ะอาหารแบบสี่เหลี่ยมจัตุรัส ว่าเหมาะกับห้องที่มีพื้นที่จำกัด ซึ่งขนาดของโต๊ะควรเหมาะสมกับขนาดห้อง ขนาดมาตรฐานของโต๊ะสี่เหลี่ยม ดังนี้

ขนาดเล็ก คือ ขนาด 28 X 28 นิ้ว เหมาะสำหรับนั่ง 2 - 4 คน

ขนาดกลาง คือ ขนาด 28 X 46 นิ้วเป็นขนาดที่นิยมใช้โดยทั่วไปนั่งได้ 4 - 6 คน

ขนาดใหญ่ คือ 36 X 60 นิ้ว หรือ 36 X 78 นิ้ว นั่งได้ 6 - 8 หรือ 10 คน

ขนาดความกว้างของโต๊ะไม่ควรจะเกิน 36 นิ้ว เพราะ ถ้าวางอาหารการเอื้อมไม่ถึงกันได้

ขนาดของโต๊ะแบบวงกลม พบมากในร้านอาหารจีน หากใช้ในบ้านต้องมั่นใจว่ามีที่กว้างพอ เพราะเป็นโต๊ะที่จัดเข้ากับห้องได้ยาก

โต๊ะแบบวงกลมขนาดเล็กนั่ง 4 คน มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 36 – 48 นิ้ว

โต๊ะแบบวงกลมขนาดนั่ง 8 คน มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 46 – 58 นิ้ว

ตัวอย่างรูปแบบผ้าปูโต๊ะ (ดังภาพที่ 2.9)

(ก)

(ข)

(ค)

ภาพที่ 2.9 ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าปูโต๊ะ

ที่มา : (ก) http://www.aliexpress.com/designer-tablecloths_reviews.html (2014)

: (ข) http://th.aliexpress.com/store/category/table-cloth/919483_40505.html (2012)

: (ค) <http://www.bloggang.com/mainblog.php?id> (2009)

2.4.3 ผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้า ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.417/2547) หมายถึง กระเป๋าที่ทำหรือประดิษฐ์ขึ้นจากผ้าหรือเศษผ้า ด้วยกรรมวิธีการตัดเย็บหรือวิธีอื่นที่เหมาะสม ทำเป็นกระเป๋าแบบต่างๆ อาจใช้วัสดุอื่น เช่น ไม้ พลาสติก โลหะ หนัง เป็นส่วนประกอบ อาจซึบในตัววัสดุอื่น เช่น กระดาษ หนัง พลาสติก โยพอลิเอสเตอร์ หนุ่น

กระเป๋าที่นิยมใช้ทั่วไปมีหลายประเภท ขึ้นอยู่กับประโยชน์ใช้สอย เช่น กระเป๋าถือ กระเป๋าสะพาย กระเป๋าสตางค์ กระเป๋าเอกสาร กระเป๋าเดินทาง เป็นต้น การเลือกใช้กระเป๋าควรเลือกให้เหมาะกับประโยชน์ใช้สอย เช่น กระเป๋าเดินทางมีหลายขนาด สำหรับใส่เสื้อผ้า เครื่องใช้สำหรับเดินทางไกล กระเป๋าถือ กระเป๋าสะพาย เหมาะสำหรับใส่ของใช้จุกจิก กระเป๋าเอกสาร ใช้สำหรับใส่เอกสารหรือหนังสือ ขนาดของกระเป๋าขึ้นอยู่กับสิ่งของที่ใส่กระเป๋า นอกจากนี้จะมีประโยชน์ดังกล่าวแล้ว ยังช่วยให้การแต่งกายสมบูรณ์ขึ้น โดยมีลักษณะรูปทรงแบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ กระเป๋าคงรูปทรง กระเป๋าจะแข็งแรง ทรงตัวดี ส่วนมากจะทำจากหนัง พลาสติก และจากวัสดุธรรมชาติ กระเป๋าโค้งคงรูป คือ กระเป๋าทรงตัวปานกลาง กระเป๋าไม่คงรูป คือ รูปทรงกระเป๋ายืดหยุ่นตามสิ่งของที่ใส่ลงไป ส่วนมากจะทำจากผ้า เป็นกระเป๋านิยมถือเล่นซึ่งเป็นที่นิยมของวัยรุ่นและวัยหนุ่มสาว (ดังภาพที่ 2.10)

กระเป๋าคงรูป

กระเป๋าโค้งคงรูป

กระเป๋าไม่คงรูป

ภาพที่ 2.10 ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าผ้า

2.4.4 ผลิตภัณฑ์กล่องจากผ้า กล่องเป็นวัสดุที่ทำขึ้นเพื่อรองรับสินค้ามีรูปแบบหลากหลายตามลักษณะการใช้งานที่แตกต่างกัน แต่ต้องสะดวกในการถือ หยิบ ขนย้าย มีความแข็งแรง และที่สำคัญต้องมีความสวยงามดึงดูดใจ ซึ่งจะเห็นได้ว่ากล่องมีหลายประเภท กล่องจากผ้า หมายถึง กล่องที่ทำจากกระดาษแข็งโดยการนำกระดาษแข็งมาเป็นโครงกล่อง และประดับตกแต่งให้สวยงามด้วยผ้าบนพื้นผิวภายนอกเพื่อเพิ่มคุณค่าของกล่อง ให้เกิดความสวยงามนอกเหนือจากคุณค่าในด้านประโยชน์ใช้สอย (ลักษณะ, 2551)

กล่องทรงรูปมีหลายรูปทรงแตกต่างกัน เช่น ทรงเหลี่ยม ทรงกรวย รูปไข่ ทรงกลม รูปดาว หรือรูปเอียง กล่องทรงรูปมักประกอบด้วยฐานให้ตั้งได้ และมีฝาปิด รูปแบบที่นิยมใช้กันโดยทั่วไป คือ แบบฝากล่องคลุมตัวกล่องพอดี (full telescope) สำหรับแบบฝากล่องคลุมลงบางส่วน (partial telescope) อาจเปลี่ยนไปเป็นแบบ neck หรือ shoulder ส่วนมากกล่องทรงรูปมักมีแบบดัดแปลงไปจากแบบพื้นฐานที่แตกต่างออกไป เช่น ทรงกลมรูปหัวใจ เป็นต้น ในปัจจุบันมีวัสดุอื่น เข้ามาร่วมด้วย เช่น ตัวกล่องทำด้วยกระดาษแข็ง แต่ฝาเป็นพลาสติก หรือเจาะช่องใส่พลาสติกเป็นหน้าต่าง (วิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งประเทศไทย, สถาบัน, 2545)

ลักษณะ (2551) กล่าวว่า ประเภทของกล่องจากผ้า มีหลายรูปแบบ เช่น กล่องทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าประเภทกล่องแบบฝาครอบตัวกล่อง กล่องรูปหกเหลี่ยม กล่องรูปวงรี ดัดแปลง กล่องแบบฝากล่องติดกับตัวกล่อง และกล่องทรงกลม กล่องดัดแปลง เป็นต้น (ดังภาพที่ 2.11)

ภาพที่ 2.11 ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์กล่องจากผ้า
ที่มา : ลักษณะ (2551)

2.4.5 ผลิ ต ภั ฑ ณ์ โ ค ม ไฟ Homelovertha (มปป.) อธิบายว่า ในปัจจุบันได้มีการออกแบบโคมไฟออกมาขายตามท้องตลาดทั่วไปในหลากหลายรูปแบบและหลากหลายประเภทของการใช้งาน ดังนั้นโคมไฟประเภทต่าง ๆ ในวันนี้จึงเปรียบเสมือนเฟอร์นิเจอร์ตกแต่งชนิดหนึ่งเพื่อประดับและเพื่อใช้งานตามวัตถุประสงค์ มิใช่ความหมายในอดีตคือแค่ให้แสงสว่างแก่เราอีกต่อไป นอกจากนี้การทำงานของโคมไฟบางประเภทถูกออกแบบมาเพื่อเป็นตัวส่งเสริมส่วนอื่น ๆ ของห้องให้มีความโดดเด่นออกมา เช่น โคมไฟสาตผนัง มีวัตถุประสงค์ในการส่องเพื่อช่วยให้พื้นผิวของผนังห้องสวย ๆ ตั้งงานศิลปะ เป็นต้น ประเภทของโคมไฟแบ่งได้ ดังนี้

2.4.5.1 โคมไฟส่องสว่างทั่วไป (AMBIENT LIGHT) นิยมใช้เป็นโคมไฟดาวนไลท์เป็นส่วนใหญ่ โดยทั่วไปจะใช้ในห้องรับแขกหรือห้องนั่งเล่น จะติดตั้งโคมไฟในระยะห่างกันประมาณไม่เกิน 2.40 เมตร และต้องเป็นชนิดที่ให้แสงสว่างสม่ำเสมอ

2.4.5.2 โคมไฟชนิดตั้งพื้น (TORCHIERE) เป็นโคมไฟที่ให้แสงนุ่มนวลสม่ำเสมอ เหมาะสมกับพื้นที่ที่จะให้แสงสว่างไม่เกิน 35 ตารางเมตร

2.4.5.3 โคมไฟโต๊ะชนิดตกแต่ง (DECORATIVE TABLE LAMP) ส่วนใหญ่มักจะนำมาตกแต่ง มากกว่าที่จะใช้งานให้แสงสว่างจึงค่อนข้างมีรูปแบบหลากหลาย

2.4.5.4 โคมไฟห้อย (CHANDELIER) ใช้สำหรับส่องเฉพาะเจาะจงบนพื้นที่เพื่อสร้างให้เกิดความรู้สึกเป็นที่รวมกลุ่มของคน มักใช้ในห้องรับประทานอาหารหรือบริเวณเหนือชานพักบันได หรือบริเวณโถงทางเข้า

2.4.5.5 โคมไฟโต๊ะทำงาน (TASK LIGHT) เป็นโคมไฟที่ถูกออกแบบเพื่อการใช้งานบนโต๊ะทำงาน จึงต้องสามารถปรับมุมหรือทิศทางได้ง่าย และสามารถเคลื่อนย้ายได้ง่ายช่วยลดแสงสะท้อนจากโคมไฟชนิดอื่น ๆ ภายในห้องได้อีกด้วย

2.4.5.6 โคมไฟชนิดราง (TRACK LIGHT) เป็นโคมไฟที่เหมาะสมกับการส่องวัตถุหรือรูปภาพที่มักจะไม่อยู่ในตำแหน่งที่แน่นอนตายตัว สามารถขยับหรือเลื่อนดวงโคม ให้อยู่ในตำแหน่งที่ต้องการได้ง่าย สำหรับการติดตั้งบนฝ้าเพดานที่มีความสูง 2.40 – 2.70 เมตร ควรจะติดตั้งให้ห่างจากผนังประมาณ 45 เซนติเมตร

2.4.5.7 ไฟซ่อนในตู้ (NICHE) โคมไฟชนิดนี้ควรติดตั้งไว้ในชั้นบนสุดของตู้ และควรใช้กับชั้นที่ทำด้วยกระจก เพื่อที่แสงสว่างจากโคมไฟจะได้ส่องลงมาถึงส่วนล่างของตู้

2.4.5.8 โคมไฟส่องผนัง (WALL WASHING) โคมไฟชนิดนี้มีจุดประสงค์ในการใช้อยู่ 3 ประการคือ ใช้เพื่อให้แสงสว่างแก่รูปภาพ ใช้ติดผนังที่มีการตกแต่งพื้นผิวและใช้สาตผนังทั่วไปเพื่อให้ความรู้สึกที่ห้องกว้างขึ้น โคมไฟที่ใช้เป็นไฟส่องต้องเป็นชนิดที่ให้แสงสว่างสม่ำเสมอและควรวางห่างจากผนัง 0.45 ถึง 0.60 เซนติเมตร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับของผนังด้วย

2.4.5.9 โคมไฟสาตผนัง (GRAZING) การให้แสงสว่างอย่างถูกต้องกับผนังสามารถทำให้ผนังเปรียบเสมือนงานศิลปะในตัวเองโดยเฉพาะถ้าผนังที่มีพื้นผิว (TEX TURE) สวย ๆ ควรจะติดตั้งโคมไฟสาตผนังให้อยู่ห่างจากผนังประมาณ 0.30 เมตร และดวงโคมให้จัดวางห่างกันประมาณ 0.30 ถึง 0.60 เมตร

2.4.5.10 โคมไฟห้อยเหนือเคาน์เตอร์บาร์(BAR) แสงที่ส่องกระทบแก้วและขวดบริเวณบาร์จะสร้างความรู้สึกลงดงามเกินกว่าบรรยายโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าใช้ไฟชนิดฮาโลเจนจะทำให้เครื่องแก้วเป็นประกาย ติดตั้งโคมไฟชนิดนี้ใกล้บริเวณชั้นกระจกหรือชั้นไม้โดยวางห่างออกมาประมาณ 1 เมตร

ตัวอย่างรูปแบบโคมไฟ (ดังภาพที่ 2.12)

ภาพที่ 2.12 ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์โคมไฟ

2.4.6 ผลิตภัณฑ์ภาพแขวนผนัง เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ตกแต่งอาคาร บ้านเรือน สถานที่ทำงาน โรงแรม ที่พักต่างๆ เพียงจิตต์(2011) จัดทำผลงานภาพประดับผนังลดโลกร้อน จากเศษผ้า ชุด”ป่าบ้านเฮา” โดยบอกเล่าถึงแนวคิดและแรงบันดาลใจคือ การรณรงค์ลดโลกร้อนจากการกระทำของมนุษย์จากทุกภาคส่วนของสังคม จึงได้นำเอาเศษผ้าที่ทิ้งเป็นขยะมากมาย มาออกแบบสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์เป็นภาพประดับตกแต่งผนัง แต่ละภาพจะบ่งบอกถึงความเป็นธรรมชาติในป่าลึก บนดอยสูงหรือชนบทที่ปกคลุมด้วยป่าไม้ ผลงานภาพประดับผนังลดโลกร้อนนี้ นอกจากจะช่วยลดปัญหาโลกร้อนจากขยะแล้ว น่าจะช่วยลดอุณหภูมิทั้งร่างกายและจิตใจได้มาก

ขนาดของภาพที่ได้จัดทำคือ ขนาด 60×60 เซนติเมตร 50×50 เซนติเมตร 40×60 เซนติเมตร 40×40 เซนติเมตร 25×25 เซนติเมตร 12×12เซนติเมตร (ดังภาพที่ 2.13)

ภาพที่ 2.13 ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์ภาพแขวนผนัง
ที่มา : เพียงจิตต์ (2011)

2.4.7 ผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมเตียง ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.258/2553) ผ้าคลุมเตียง หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำผ้าทอมาตัดเย็บเป็นรูปสี่เหลี่ยมสำหรับใช้คลุมเตียง โดยแบ่งตามผ้าทอที่ใช้ทำออกเป็น 2 ประเภท คือประเภททำจากผ้าทอทั้งผืน และประเภททำจากเศษผ้าทอ

ขนาดของผ้าคลุมเตียง ตามเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มีดังนี้

2.3.7.1 เตียงเดี่ยว ผ้าคลุมเตียงขนาด 150 × 210 เซนติเมตร

ผ้าคลุมเตียงขนาด 160 × 210 เซนติเมตร

ผ้าคลุมเตียงขนาด 180 × 210 เซนติเมตร

- 2.3.7.2 เตี้ยงคู่ ผ้าคลุมเตียงขนาด 240 × 240 เซนติเมตร
 ผ้าคลุมเตียงขนาด 280 × 280 เซนติเมตร
 ผ้าคลุมเตียงขนาด 310× 280 เซนติเมตร
 ตัวอย่างรูปแบบผ้าคลุมเตียง (ดังภาพที่ 2.14)

(ก)

(ข)

ภาพที่ 2.14 ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าคลุมเตียง

ที่มา : (ก) <http://www.gun.in.th/2012/index.php?topic=75568.0> (2012)

: (ข) <http://www.shoppingmaesai.bangkoksync.com> (2014)

2.4.8 ผลิตภัณฑ์รองเท้าผ้า ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.597/2547)

รองเท้าผ้า หมายถึง รองเท้าที่ได้จากการนำผ้าชนิดต่างๆ เช่น ผ้าไหม ผ้าฝ้าย มาออกแบบ ตัดเย็บ ประกอบเป็นรูปทรงรองเท้าแบบต่างๆ อาจตกแต่งสี ลวดลาย หรือประกอบด้วยวัสดุอื่น อาจติดซับในด้วยหนังเทียมชนิดบางหรือวัสดุสังเคราะห์

รองเท้าผ้าสำหรับใส่เดินในอาคาร สินค้าอีกประเภทหนึ่งที่มีความนิยม ไม่เพียงแต่เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในห้องพักโรงแรม รีสอร์ท เท่านั้น ปัจจุบันรองเท้าผ้านิยมนำมาใช้ในอาคาร บ้าน ธุรกิจสปา โรงพยาบาล ฯ ซึ่งเศษผ้าที่มีขนาดเล็กสามารถนำมาเย็บต่อกันเพื่อผลิตเป็นรองเท้าใส่ในอาคารได้ (ดังภาพที่ 2.15)

ภาพที่ 2.15 ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์รองเท้าผ้าสำหรับใส่ในอาคาร

2.4.9 ผลิตภัณฑ์หมวก ราชบัณฑิตยสถาน (2546) อธิบายว่า หมวก ลักษณะเป็น คำนาม หมายถึง เครื่องสวมศีรษะมีรูปต่าง ๆ เพื่อเป็นเครื่องประดับหรือกันแดดกันฝน เป็นต้น หมวกมีประโยชน์ ใช้สำหรับบังแสงแดด บางคนใช้หมวกบอกถึงตำแหน่งหน้าที่ การงานของอาชีพ เช่น พยาบาล ทหาร ตำรวจ และพ่อครัว เป็นต้น รวมไปถึงในปัจจุบัน หมวกกลายเป็นสินค้าแฟชั่น มีแบบมากมายหลายรูปแบบให้เลือกสวมใส่ตามความต้องการใช้ งานของแต่ละบุคคล โดย Rocky Garment อธิบายว่า ขนาดศีรษะของมนุษย์ มีความแตกต่างกันไปตามถิ่นที่อยู่ มีผลการวิจัยหัวกะโหลกมนุษย์ พบว่า ประเทศที่มีประชากรศีรษะเฉลี่ยใหญ่ ที่สุดในโลก คือ ประเทศเยอรมัน ส่วนทางกลุ่มเอเชียตะวันออก เช่น จีน ญี่ปุ่น และเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงประเทศไทย ถูกรวมเป็นกลุ่มเดียวกัน และมีขนาดศีรษะที่เล็กที่สุด กว่าทุกกลุ่ม ดังนั้นในการเลือกซื้อหมวก ผู้ใช้จึงต้องตระหนักว่าหมวกที่เหมาะสมกับคนไทยนั้น จะเป็นหมวกทางโซนเอเชียด้วยกัน ไม่ใช่ไซตย์ยุโรปหรืออเมริกา ซึ่ง Size หมวกมาตรฐานที่ใช้ กันแพร่หลายในประเทศญี่ปุ่นที่กำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญ

ทั้งนี้ การวัดไซตย์หมวก ควรจะวัดจากหัวของแบบโดยที่เส้นวัดควรจะมี ความโค้งมนรับกับศีรษะ วัดตามรอบศีรษะเป็นเซนติเมตร มีดังนี้

รอบศีรษะ 52 – 53 เซนติเมตร ขนาด SS (ขนาดของเด็ก)

รอบศีรษะ 54 - 56 เซนติเมตร ขนาด S

รอบศีรษะ 56 - 58 เซนติเมตร ขนาด M

รอบศีรษะ 58 - 60 เซนติเมตร ขนาด L

รอบศีรษะ 60.50 เซนติเมตรขึ้นไป ขนาด LL, XL

ตัวอย่างหมวก (ดังภาพที่ 2.16)

ภาพที่ 2.16 ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์หมวก

2.4.10 ผลิตภัณฑ์พรม เจ้าของร้าน, แฝง (มปป.) เล่าว่า การทอพรมเช็ดเท้า ซึ่งยึดเป็นอาชีพเสริมจากการทำอาชีพหลัก คือเกษตรกรรม ซึ่งต่อมาได้มีโอกาสไปดูงานกลุ่มทอพรมเช็ดเท้า ประกอบกับได้ดูทางโทรทัศน์ จึงเริ่มทอพรมเช็ดเท้า ปัจจุบันมีการนำวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์เป็นสิ่งของสำหรับใช้ สอยในชีวิตประจำวันมากมาย เช่น พรมเช็ดเท้า จากเศษผ้าของใช้ที่ทุก ๆ ครัวเรือนจะต้องมี ทุกวันนี้พรมเช็ดเท้ามีลวดลายและรูปแบบต่าง ๆ มากมายให้เราเลือกใช้ แต่วิธีทำก็ไม่ได้ยากอย่างที่คิดอีกทั้งยังสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพอิสระได้อีกด้วย สำหรับผู้ที่กำลังมองหาช่องทางประกอบอาชีพอิสระที่สามารถทำอยู่ที่บ้านได้ และมีเวลาดูแลบ้าน ดูแลครอบครัว

การทำพรมเช็ดเท้าขายนับว่าเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่น่าสนใจ ลงทุนน้อยทำงานสร้างรายได้ยอดดี (ดังภาพที่ 2.17)

(ก)

(ข)

ภาพที่ 2.17 ตัวอย่างรูปแบบพรมเช็ดเท้า

ที่มา : (ก) <http://www.decorreport.com> (2014)

: (ข) <http://108franchise.net> (2013)

2.4.11 ผลิตภัณฑ์ผ้ารองนั่ง เก้าอี้บางตัวก็จะมีผ้าหรือเบาะรองนั่งมาให้ด้วย ผ้ารองนั่งหรือเบาะรองนั่งก็เป็นอีกส่วนที่สำคัญไม่แพ้เก้าอี้ เพราะเป็นส่วนที่สัมผัส มีการเสียดสีบ่อยที่สุดจึงต้องเลือกวัสดุที่ทนทานเป็นพิเศษ วัสดุที่เอามาบุก็มีทั้งผ้า หนังแท้ หนังเทียม ผ้าที่ใช้บุ ก็ควรเป็นเนื้อผ้าที่ทนการเสียดสีได้เป็นพิเศษ สังเกตง่าย ๆ คือ เนื้อผ้าจะแน่น จับแล้วจะรู้สึกว่หนักกว่าผ้าทั่วไป ถ้าถอดซักได้จะดีกว่าเบาะรองนั่งที่ถอดซักไม่ได้ เพราะเบาะจะเป็นแหล่งสะสมของสิ่งสกปรกต่าง ๆ (หมุยอ้วน, แผลง, มปป.) (ดังภาพที่ 2.18)

(ก)

(ข)

ภาพที่ 2.18 ตัวอย่างรูปแบบผลิตภัณฑ์เบาะรองนั่ง

ที่มา : (ก) <http://i1.olxthailand.com/df/0/ui/post/2013/11/06/2/b/.jpeg>

: (ข) <http://www.ikea.com/th/th/images/products/xelsabeiyth-beaa-S4.JPG>

2.5 การแปรรูปเศษผ้า

เศษผ้าประเภทต่าง ๆ และเศษวัสดุจากการตัดเย็บที่เหลือจากกระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรม เช่น โรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป ผ้าปูที่นอน ผ้าห่ม ฯลฯ ก่อให้เกิดเศษผ้าจำนวนมาก หากมีการนำเศษผ้าไปใช้ประโยชน์จะช่วยลดจำนวนขยะที่เกิดจากเศษผ้าได้มากขึ้น

2.5.1 การนำเศษผ้ามาตกแต่ง เศษวัสดุสิ่งทอ ประเภทผ้าที่นำมาทำผลิตภัณฑ์ ควรนำเทคนิคการตกแต่งผ้ามาใช้เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก วิธีการตกแต่งโดยใช้เศษผ้า เช่น การถัก การสาน การเย็บ ฯลฯ เพื่อทำผลิตภัณฑ์ ดังนี้

2.5.1.1 ถัก คือ การนำผ้าแทนเส้นเชือกไขว้สอดประสานติดต่อกันให้เป็นผืนเป็นลวดลาย ต่าง ๆ (ดังภาพที่ 2.19)

ภาพที่ 2.19 ตัวอย่างการถักโดยใช้เศษผ้า

ที่มา : ชมาเวลา (2554)

2.5.1.2 สาน คือ การที่ใช้ผ้าตัดเป็นเส้นขัดกันให้เป็นผืน เช่น เสื้อ หรือทำขึ้นเป็นวัตถุมีรูปร่างต่าง ๆ เช่น กระบุง กระจาด การขัดสาน มีลักษณะเหมือนกับวิธีการทอผ้า ส่วนมากนิยมลายทอแบบง่ายๆ เช่น ลายขัด (Plain weave) ลายสอง (Twill weave) (ดังภาพที่ 2.20)

ภาพที่ 2.20 ตัวอย่างการสานโดยใช้เศษผ้า

ที่มา : “พันธุ์สาน” ร้อยรัดเศษผ้าประยุกต์เครื่องประดับสตรี (2554)

2.5.1.3 สอด คือ การเสือกหรือใส่เศษผ้าเข้าไปในช่องหรือในระหว่างที่แคบ ๆ (ดังภาพที่ 2.21)

ภาพที่ 2.21 ตัวอย่างการสอดโดยใช้เศษผ้า
ที่มา : DIY พรหมเช็ดทำจากเศษผ้า (2556)

2.5.1.4 เย็บ คือ การทำให้ติดกันโดยใช้เข็มร้อยด้ายหรือเชือกเป็นต้น
ทางขึ้นทางลง เช่น การต่อผ้าการตัดปะผ้า และการเนา รูด เป็นต้น

1) การต่อผ้า คือ การต่อผ้าชิ้นเล็กๆ สีเดียวหรือหลายสี รูปทรง
เรขาคณิตให้ได้ตามแบบและลวดลายที่ออกแบบไว้ เช่น รูปสี่เหลี่ยม รูปสามเหลี่ยม
รูปหลายเหลี่ยมและรูปวงกลม เป็นต้น วิธีการเย็บต่อผ้า ทำได้ 2 วิธี คือ การเย็บด้วยมือและ
การเย็บด้วยจักร (ดังภาพที่ 2.22)

ภาพที่ 2.22 ตัวอย่างการต่อผ้า
ที่มา : บริษัท ไทยควิลท์ (มปป.)

2) การตัดปะผ้า จุฑาทิพ (2545) อธิบายว่า การตัดปะผ้า คือ การตัดผ้าหรือวัสดุอื่นที่มีลักษณะเป็นแผ่น ตัดเป็นรูปทรงต่าง ๆ และสามารถที่จะนำมาเย็บติดลงบนผืนผ้าได้ตามลวดลายที่ออกแบบไว้ ด้วยวิธีการเย็บตกแต่งริมในลักษณะต่าง ๆ กัน การตัดปะผ้า นิยมนำมาตกแต่งเครื่องใช้ในบ้าน เช่น ผ้านวม ผ้าคลุมเตียง ผ้าแต่งผนังห้อง หมอนอิง เป็นต้น นอกจากนี้ ยังนิยมนำมาตกแต่งบนเสื้อผ้าโดยเฉพาะเสื้อผ้าเด็ก รวมทั้งใช้ในการซ่อมแซมเสื้อผ้าด้วย (ดังภาพที่ 2.23)

ภาพที่ 2.23 ตัวอย่างการปะผ้า

ที่มา : กระเป๋าหนูซุกนขยัน (2551)

3) การเนา รูด คือ การนำเศษผ้ามาตัดเป็นรูปทรง เช่น วงกลม รูปหัวใจ แล้วเนาอบริมผ้าจากนั้นจึงดึงรูด เมื่อนำมาออกแบบจัดวางเรียงกันในรูปแบบต่างๆ จะได้องานเนา รูดที่นำไปทำผลิตภัณฑ์ได้ เช่น ผ้าปูโต๊ะ ผ้าคลุมเตียง หรือใช้เป็นการตกแต่งบนผลิตภัณฑ์ต่างๆ ด้วย (ดังภาพที่ 2.24)

ภาพที่ 2.24 ตัวอย่างการเนา รูด

ที่มา : งานเนา รูด 2 (2009)

วิธีการแปรรูปจากเศษผ้าสามารถทำได้หลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นเทคนิคการตกแต่งผ้า ด้วยวิธีการถัก การสาน การเย็บ ฯลฯ ล้วนเป็นการเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษผ้าให้สามารถ ออกแบบเพื่อทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก จะทำไว้ใช้เองเพื่อเป็นการ ลดรายจ่ายในครัวเรือน หรือทำเพื่อจำหน่ายสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวต่อไป ได้ด้วย

การตกแต่งผ้าด้วยเทคนิคต่างๆเหล่านี้ เป็นวิธีตัวอย่างที่ทำให้เกิดต้นแบบผลิตภัณฑ์ ทดลอง สำหรับโครงการวิจัยในปีนี้ ผู้วิจัยกำหนดวัสดุหลักของผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการถ่ายทอด เทคโนโลยีแก่กลุ่มชุมชนเป้าหมายและผู้สนใจ คือ เศษวัสดุสิ่งทอประเภทเศษผ้า จึงได้นำเสนอรูปแบบผลิตภัณฑ์ส่วนหนึ่งจากงานวิจัย เฉพาะผลิตภัณฑ์ที่ทำจากเศษผ้า จำนวน 33 แบบ จากผลิตภัณฑ์ที่ได้ดำเนินการจัดทำทั้งหมด 66 แบบ ทั้งนี้ ต้นแบบผลิตภัณฑ์ ที่ได้จากงานวิจัยมีที่มา ดังนี้

2.6 ต้นแบบผลิตภัณฑ์จากการวิจัย

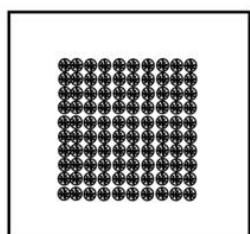
ต้นแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้จากผลการวิจัย เรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวางแผน การออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก 11 ประเภท ประกอบด้วย โคมไฟ (lamps) หมอนอิง (cushions) ผ้ารองนั่ง (seats) ผ้าปูโต๊ะ (tablecloths) พรม (mats) ภาพแขวนผนัง (wall - hangings) ผ้าคลุมเตียง (bed sheets) รองเท้าใส่ในอาคาร (slippers) หมวก (hats) กระเป๋า (handbags) และกล่องอเนกประสงค์ (multi - purpose boxes) โดยใช้ เศษวัสดุสิ่งทอ 2 ชนิด คือ เศษผ้าและเส้นด้ายจากเศษผ้า นำมาออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ ในบ้านและของที่ระลึกแต่ละประเภท ชนิดละ 5 แบบ รวม 110 แบบ และได้รับการคัดเลือกจาก การสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านผ้าและผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก 5 คน คัดเลือกแบบ ชนิดละ 3 แบบ และดำเนินการจัดทำ ต้นแบบผลิตภัณฑ์ รวม 66 แบบ

2.6.1 รูปแบบผลิตภัณฑ์จากการวิจัย ผลิตภัณฑ์แปรรูปเศษผ้าจากผลการวิจัย เรื่อง การเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก บึงบอระเพ็ด พ.ศ.2556 ผู้วิจัยใช้เศษผ้าจากกลุ่มแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง จังหวัดร้อยเอ็ด และเศษผ้าที่ได้จากบริษัทแอล.ที.ยู. แอปพาเรลส์ จำกัด ซึ่งเป็นผู้ประกอบการด้าน การออกแบบตัดเย็บชุดสตรี ชุดวิวาห์ราตรี ที่เห็นความสำคัญในการใช้ประโยชน์จากเศษผ้า สำหรับรูปแบบผลิตภัณฑ์จากการวิจัยที่ทำจากเศษผ้า จำนวน 33 แบบ มีดังนี้

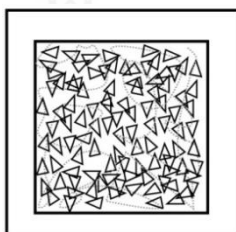
2.6.1.1 หมอนอิง ผู้วิจัยใช้เศษผ้าที่เป็นชิ้นเล็ก ทั้งแบบที่นำมาเนาจุด (แบบที่1) และแบบที่เป็นเศษผ้าชิ้นเล็กๆ (แบบที่2) มาออกแบบตัดเย็บกับผ้าพื้น และใช้เศษผ้าพิมพ์ลาย เย็บต่อกันเป็นตัวหมอน โดยผสมผสานกับผ้าเนาจุด(แบบที่3)

ผู้เชี่ยวชาญให้เหตุผลว่าหมอนอิงทั้ง3 แบบ มีการออกแบบที่ทำให้เกิด จุดเด่น ทั้งการเลือกรูปแบบการตกแต่ง การใช้เศษผ้าทำให้พื้นผิววัสดุมีความน่าสนใจ และให้คำแนะนำว่า ในการใช้เศษผ้าสามารถเลือกใช้ลวดลาย และการจับคู่สี ได้หลากหลายแบบ ไม่จำกัด

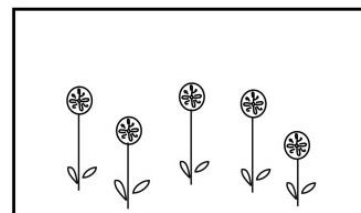
แบบที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกและผลิตภัณฑ์หมอนอิงที่จัดทำ(ดังภาพที่ 2.25)

แบบที่1

แบบที่2

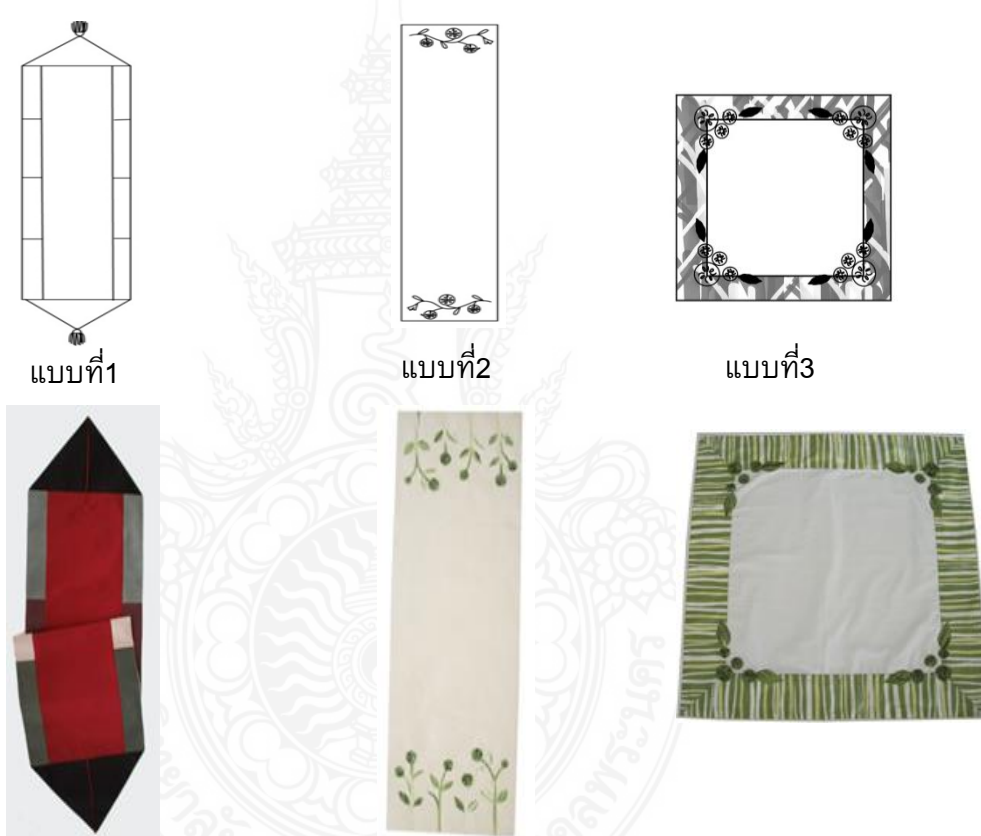
แบบที่3

ภาพที่ 2.25 ผลิตภัณฑ์ในงานวิจัย หมอนอิงจากเศษผ้า
ที่มา : ลักษณาและคณะ (2556)

2.6.1.2 ผ้าปูโต๊ะ ผู้วิจัยใช้เศษผ้าที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมมาเย็บต่อผ้าสลับสี ตกแต่งด้วยพู่ (แบบที่1) แบบตกแต่งเศษผ้าเนารูดให้เป็นลายดอกไม้ (แบบที่2) และการนำเศษผ้าลายมาต่อเป็นขอบรอบผ้าปูโต๊ะ ตกแต่งด้วยเศษผ้าพิมพ์ลายเนารูดจัดวางเป็นกลุ่มดอกไม้(แบบที่3) ผู้เชี่ยวชาญให้เหตุผลว่าผ้าปูโต๊ะทั้ง 3 แบบ มีการออกแบบรูปทรงให้มีความทันสมัย การพิจารณาลักษณะเศษผ้าก่อนนำมาใช้งาน ทำให้เกิดการใช้เศษผ้าได้อย่างคุ้มค่า มีเศษผ้าเหลือทิ้งน้อยที่สุด การตกแต่งมีลวดลายสวยงาม ใช้ประโยชน์ภายในบ้านได้

แบบที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกและผลิตภัณฑ์ผ้าปูโต๊ะที่จัดทำ (ดังภาพที่ 2.26)

ภาพที่ 2.26 ผลิตภัณฑ์ในงานวิจัย ผ้าปูโต๊ะจากเศษผ้า

ที่มา : ลักษณะและคณะ (2556)

2.6.1.3 กระเป๋า ผู้วิจัยออกแบบกระเป๋าจากเศษผ้าแบบไม่คงรูปทุกแบบ โดยการสำรวจรูปทรงกระเป๋าที่เป็นที่นิยม (ลักษณะและคณะ, 2556) โดยออกแบบจากเศษผ้าขนาดกลางที่มีความมันวาว ต่อสีของผ้าให้ผ้ามีขนาดใหญ่ขึ้นสำหรับทำกระเป๋า ตกแต่งด้วยดอกไม้จากเศษผ้าชิ้นเล็กๆ (แบบที่1) การใช้เศษผ้าเนารูตกแต่งปากกระเป๋า ซึ่งในส่วนนี้ผู้เชี่ยวชาญให้ปรับเปลี่ยนการจัดวางไม่ให้เท่ากัน (แบบที่2) และกระเป๋าทรงถึงแบบเรียบเน้นลวดลายผ้าซึ่งปรับแบบจากกระเป๋าต่อผ้า(แบบที่3) ผู้เชี่ยวชาญให้เหตุผลว่ากระเป๋าจากเศษผ้าทั้ง3 แบบ มีการออกแบบตกแต่งต่างกัน ลักษณะรูปทรงและหูกระเป๋าส่งต่างกัน เป็นแนวทางในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้สนใจได้

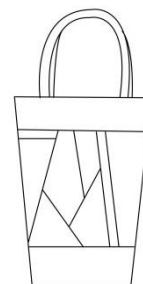
แบบที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกและผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากเศษผ้าที่จัดทำ (ดังภาพที่ 2.7)

แบบที่1

แบบที่2

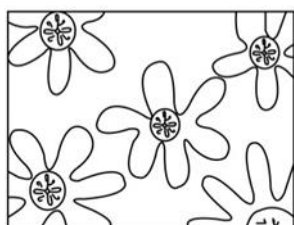
แบบที่3

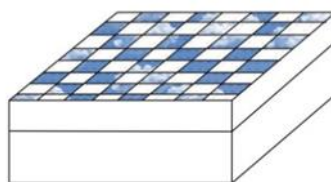
ภาพที่ 2.7 ผลิตภัณฑ์ในงานวิจัย กระเป๋าจากเศษผ้า
ที่มา : ลักษณะและคณะ (2556)

2.6.1.4 กล่องจากผ้า ผู้วิจัยออกแบบกล่องแบบฝากล่องติดกับตัวกล่อง เพื่อความสะดวกในการใช้งาน มีความแข็งแรง โครงของกล่องทำจากกระดาษแข็งและประดับ ตกแต่งให้สวยงามด้วยเศษผ้าเพื่อเพิ่มคุณค่าของกล่อง โดยตกแต่งด้วยผ้าลายตัดเป็นรูปกลีบ ดอกไม้แล้วสอยติดกับผ้าหุ้มกล่องด้วยเทคนิคตัดปะ (แบบที่1) การใช้เศษผ้าตัดเป็นเส้น พับเก็บริมด้วยไหมปัก ปรับรูปแบบการขีดสานของเศษผ้าไม่ต้องสานทั้งใบ (แบบที่2) และการ ใช้เศษผ้าขนาดเล็กสร้างเป็นลวดลายโดยปรับการจัดวางเศษผ้าใหม่(แบบที่3)

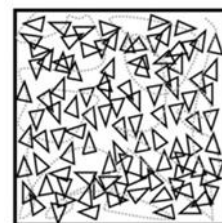
แบบที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกและผลิตภัณฑ์กล่องอเนกประสงค์จากเศษผ้า ที่จัดทำ (ดังภาพที่ 2.8)

แบบที่1

แบบที่2

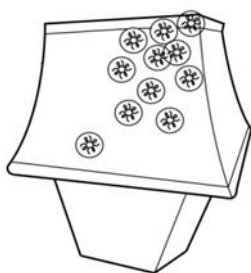
แบบที่3

ภาพที่ 2.8 ผลิตภัณฑ์ในงานวิจัย กล่องจากเศษผ้า
ที่มา : ลักษณะและคณะ (2556)

2.6.1.5 โคมไฟจากเศษผ้า ผู้วิจัยออกแบบโคมไฟชนิดตั้งพื้น ซึ่งเป็นโคมไฟที่ให้แสงนุ่มนวลสม่ำเสมอ โดยใช้ผ้าเนารูดตกแต่งที่โคมไฟ (แบบที่1) การใช้ลวดลายของผ้า (แบบที่2) และการใช้วิธีทำให้ผ้าย่น (แบบที่3)

แบบที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกและผลิตภัณฑ์โคมไฟจากเศษผ้าที่จัดทำ (ดังภาพที่ 2.9)

แบบที่1

แบบที่2

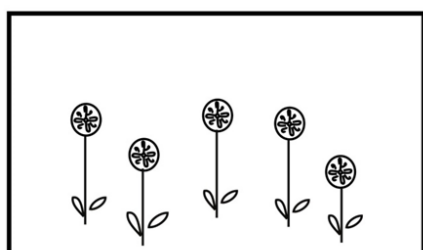
แบบที่3

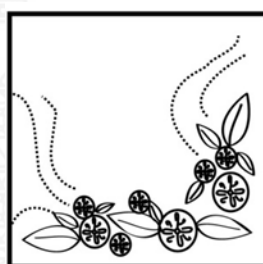
ภาพที่ 2.9 ผลิตภัณฑ์ในงานวิจัย โคมไฟจากเศษผ้า
ที่มา : ลักษณะและคณะ (2556)

2.6.1.6 ภาพแขวนผนัง ใช้การตกแต่งด้วยวิธีเนาชุด โดยปรับแบบจากลายดอกไม้ทางเดียวให้เป็นแบบดอกไม้ลายทางยาว ตกแต่งบนผ้าพิมพ์ลาย (แบบที่1) ปรับการจัดวางผ้าที่นำมาตกแต่งใหม่ (แบบที่2) ปรับเป็นการตกแต่งภาพแขวนผนังบนสติง(แบบที่3)

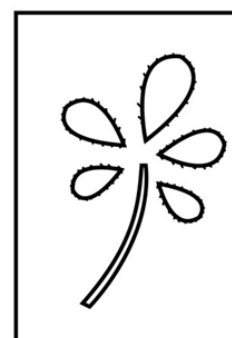
แบบที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกและผลิตภัณ์ภาพแขวนผนังจากเศษผ้าที่จัดทำ (ดังภาพที่ 2.10)

แบบที่1

แบบที่2

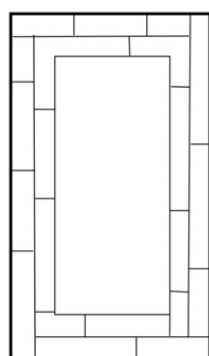
แบบที่3

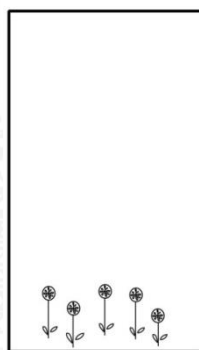
ภาพที่ 2.10 ผลิตภัณ์ที่ในงานวิจัย ภาพแขวนผนังจากเศษผ้า
ที่มา : ลักขณาและคณะ (2556)

2.6.1.7 ผ้ามุลุมเตี๋ยง โดยปรับการเย็บต่อผ้าเฉพาะด้านข้างทั้งสองข้าง (แบบที่1) ปรับแบบจากลายดอกไม้ทางเดียวให้ลายดอกไม้มีทั้งสองทาง (แบบที่2) ปรับเป็นการตกแต่งทั้งสี่มุมของผ้ามุลุมเตี๋ยง(แบบที่3)

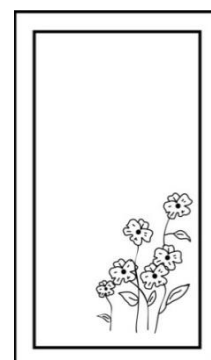
แบบที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกและผลิตภัณฑ์ผ้ามุลุมเตี๋ยงจากเศษผ้าที่จัดทำ (ดังภาพที่ 2.11)

แบบที่1

แบบที่2

แบบที่3

ภาพที่ 2.11 ผลิตภัณฑ์ในงานวิจัย ผ้ามุลุมเตี๋ยงจากเศษผ้า
ที่มา : ลักษณาและคณะ (2556)

2.6.1.8 รองเท้าใส่ในอาคาร รองเท้าผ้าสำหรับใส่เดินในอาคาร บ้านเรือน รีสอร์ท ธุรกิจสปา โรงพยาบาล ฯ ใช้ด้ายถักเส้นเล็กตกแต่งบริเวณหน้ารองเท้าและปรับแบบ รองเท้าให้มีความแตกต่างกัน (แบบที่1) การปรับแก้ให้ใช้ดอกไม้จากผ้าขนาดใหญ่ (แบบที่2) และการปรับแบบที่3 ให้มีความแตกต่างด้านรูปแบบ (แบบที่3)

แบบที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกและผลิตภัณฑ์รองเท้าใส่ในอาคารจากเศษผ้า (ดังภาพที่ 2.12)

ภาพที่ 2.12 ผลิตภัณฑ์ในงานวิจัย รองเท้าใส่ในอาคารจากเศษผ้า
ที่มา : ลักษณะและคณะ (2556)

2.6.1.9 หมวก เศษผ้าขนาดใหญ่ที่พบนำมาทำหมวกโดยปรับแบบให้ได้ตามขนาดผ้าที่มีอยู่เป็นหมวกทรงสูง (แบบที่1) หมวกที่มีการดัดแปลงแบบตัดให้มีเกร็ดด้านบนของศีรษะ (แบบที่2) และหมวกซาฟารี (แบบที่3)

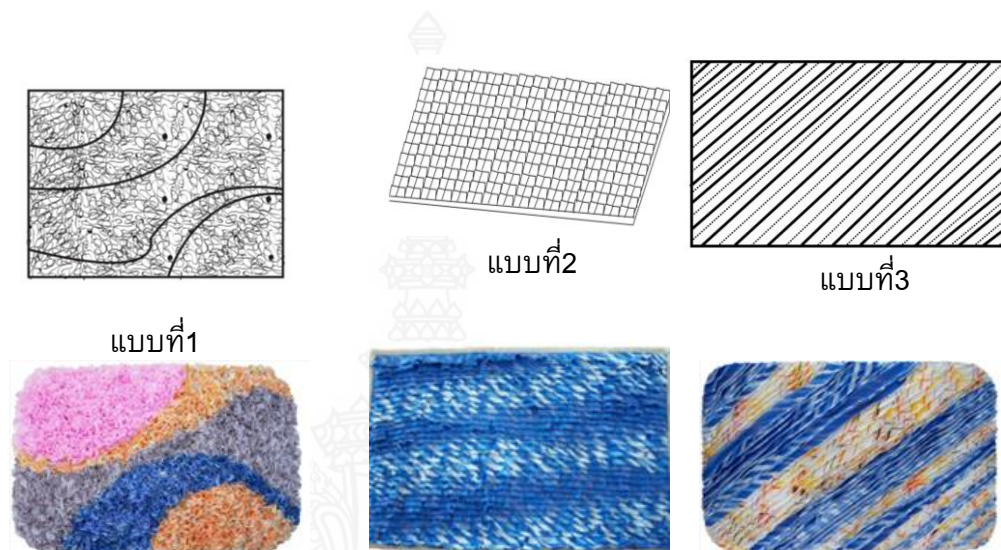
แบบที่ ผู้เชี่ยวชาญเลือกและผลิตภัณ์ท์ หมวกจากเศษผ้า (ดังภาพที่ 2.13)

ภาพที่ 2.13 ผลิตภัณ์ท์ในงานวิจัย หมวกจากเศษผ้า
ที่มา : ลักษณะและคณะ (2556)

2.6.1.10 พรม เศษผ้าชิ้นเล็กนำมาทำพรมแบบสอดเศษผ้า(แบบที่1) เศษผ้า
ชิ้นใหญ่ใช้การเย็บแบบเย็บซ้อน (แบบที่2) และแบบตัดผ้าเฉียงซ้อนกัน (แบบที่3)

แบบที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกและผลิตภัณฑ์พรมจากเศษผ้า
(ดังภาพที่ 2.14)

ภาพที่ 2.14 ผลิตภัณฑ์ในงานวิจัย พรมจากเศษผ้า
ที่มา : ลักษณะและคณะ (2556)

2.6.1.11 ผ้ารองนั่ง ตกแต่งผ้าเนารูตจัดวางเรียงกันสลับสีของผ้าเป็นรูปวงกลม(แบบที่1) การใช้ริมผ้าที่ลู่ยทำเป็นดอกไม้ตกแต่งที่ชายผ้า (แบบที่2) และแบบที่ใช้ลวดลายของผ้าเย็บต่อกันทั้งผืน (แบบที่3)

แบบที่ผู้เชี่ยวชาญเลือกและผลิตภัณฑ์ผ้ารองนั่งจากเศษผ้า
(ดังภาพที่ 2.15)

ภาพที่ 2.15 ผลิตภัณฑ์ในงานวิจัย ผ้ารองนั่งจากเศษผ้า
ที่มา : ลักษณะและคณะ (2556)

เมื่อจัดทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบแล้ว จากนั้นนำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก ไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ(Accidental Sampling) จากผู้ที่ชมผลิตภัณฑ์และแสดงความสนใจผลิตภัณฑ์ที่ตั้งแสดงไว้ จำนวน 100 คน เพื่อสรุปผลความพึงพอใจที่มีต่อการเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.6.2 ประเภทผลิตภัณฑ์จากการวิจัยที่ได้รับความพึงพอใจระดับมาก จากการวิเคราะห์ผลการศึกษาดังกล่าว เมื่อแสดงเฉพาะผลรวมค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษผ้า โดยมีประเด็นคำถามในด้านความน่าสนใจของรูปแบบ ด้านความเหมาะสมของเทคนิคการตกแต่ง ด้านการนำเศษผ้ามาใช้กับผลิตภัณฑ์ทำให้เกิดประโยชน์ช่วยเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ และความเหมาะสมในการนำไปถ่ายทอดเทคโนโลยี พบว่า ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษผ้า ที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก แยกเป็นแต่ละผลิตภัณฑ์มีจำนวน 24 ผลิตภัณฑ์ ในจำนวนนั้นมีผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทั้ง 3 แบบ มีจำนวน 6 ประเภท ดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ผลรวมค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษผ้า

(n=100)

ที่	ประเภทผลิตภัณฑ์	เศษวัสดุสิ่งทอประเภทเศษผ้า					
		แบบที่1		แบบที่2		แบบที่3	
		\bar{X} (S.D.)	การแปลผล	\bar{X} (S.D.)	การแปลผล	\bar{X} (S.D.)	การแปลผล
1	หมอนอิง	3.44(0.50)	ปานกลาง	4.27(0.53)	มาก	3.70(3.52)	มาก
2	ผ้าปูโต๊ะ	3.43(0.41)	ปานกลาง	3.33(0.36)	ปานกลาง	3.87(0.50)	มาก
3	กระเป๋า	3.77(0.50)	มาก	3.76(0.52)	มาก	3.67(0.49)	มาก
4	กล่องจากผ้า	3.85(0.58)	มาก	3.80(0.52)	มาก	3.80(0.49)	มาก
5	โคมไฟ	4.24(0.51)	มาก	3.34(0.45)	ปานกลาง	3.24(0.50)	ปานกลาง
6	ภาพแขวนผนัง	3.39(0.50)	ปานกลาง	3.86(0.53)	มาก	3.90(0.54)	มาก
7	ผ้าคลุมเตียง	3.15(0.46)	ปานกลาง	3.28(0.51)	ปานกลาง	3.40(0.66)	ปานกลาง
8	รองเท้าใส่ในอาคาร	3.61(0.55)	มาก	3.78(0.63)	มาก	3.83(0.63)	มาก
9	หมวก	3.70(0.59)	มาก	3.59(0.51)	มาก	3.69(0.57)	มาก
10	พรม	3.73(0.60)	มาก	3.56(0.51)	มาก	3.83(0.60)	มาก
11	ผ้ารองนั่ง	3.81(0.63)	มาก	3.91(0.61)	มาก	3.81(0.61)	มาก

ที่มา : ลักษณะและคณะ (2556)

จากตารางที่ 2.1 แสดงให้เห็นว่า ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษผ้าที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก จำนวน 24 ผลิตภัณฑ์ (รวมผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทั้ง 3 แบบ จำนวน 6 ประเภท) โดยประเภทที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทั้ง 3 แบบ

ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์กระเป๋า ผลิตภัณฑ์กล่องจากผ้า ผลิตภัณฑ์รองเท้าใส่ในอาคาร ผลิตภัณฑ์หมวก ผลิตภัณฑ์พรม และผลิตภัณฑ์ผ้ารองนั่ง (ดังภาพที่ 2.16)

ภาพที่ 2.16 ผลิตภัณฑ์แต่ละประเภทจากเศษผ้าที่กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 แบบ

ที่มา : ลักษณะและคณะ (2556)

ส่วนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความพึงพอใจระดับมากرایشด้านความน่าสนใจของรูปแบบ ด้านความเหมาะสมของเทคนิคการตกแต่ง ด้านการนำเศษผ้ามาใช้กับผลิตภัณฑ์ทำให้เกิด ประโยชน์ช่วยเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ และความเหมาะสมในการนำไปถ่ายทอดเทคโนโลยี ประกอบด้วย หมอนอิงแบบที่2และ3 ผลิตภัณฑ์ผ้าปูโต๊ะ แบบที่3 ผลิตภัณฑ์โคมไฟแบบที่1และ 3 และผลิตภัณฑ์ภาพแขวนผนังแบบที่2และ3 (ดังภาพที่ 2.17)

ค่าเฉลี่ยระดับมาก

4.27

ผลิตภัณฑ์หมอนอิง

3.70

ค่าเฉลี่ยระดับมาก

3.87

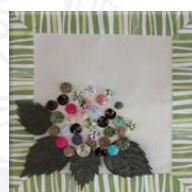
ผลิตภัณฑ์ผ้าปูโต๊ะ

ค่าเฉลี่ยระดับมาก

4.24

ผลิตภัณฑ์โคมไฟ

ค่าเฉลี่ยระดับมาก

3.86

ผลิตภัณฑ์ภาพแขวนผนัง

3.90

ภาพที่ 2.17 ผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าرایشที่กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ที่มา : ลักขณาและคณะ (2556)

ดังนั้น จากขอบเขตในโครงการวิจัยนี้ที่กำหนดวัตถุประสงค์หลักของผลิตภัณฑ์ คือ เศษวัสดุสิ่งทอประเภทเศษผ้าที่ใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่กลุ่มชุมชนและผู้สนใจ โดยพิจารณาคัดเลือกผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าที่ได้รับความพึงพอใจในระดับมากของแต่ละประเภทผลิตภัณฑ์ จากผลงานวิจัยเรื่อง การเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกที่ได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินงานวิจัยในปีงบประมาณ พ.ศ.2556 นำไปสอบถามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อจัดทำหลักสูตรการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ ต่อไป

2.7 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

การถ่ายทอดเทคโนโลยี มีความหมายและวิธีการ ดังนี้

2.7.1 ความหมายของการถ่ายทอดเทคโนโลยี กัลยา (2552) ให้ความหมายของการถ่ายทอดเทคโนโลยี หมายถึง กระบวนการที่นำเอาเทคโนโลยีที่เกิดขึ้น หรือพัฒนาขึ้นในสถานที่หนึ่งเพื่อวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งไปใช้ในที่อื่นเพื่อวัตถุประสงค์เดียวกันหรือเพื่อวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่ง เอกพงศ์(2555) กล่าวว่า การถ่ายทอดเทคโนโลยีคือการดำเนินการเพื่อให้เทคโนโลยีไม่ว่าจะเป็นรูปของความรู้ ข่าวสาร ข้อมูล แนวคิด แนวปฏิบัติ ถูกส่งออกจากแหล่งเดิมไปยังปลายทางที่เป็นเป้าหมายหรือผู้รับที่เป็นเป้าหมายอันได้แก่ผู้นำเทคโนโลยีเหล่านั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ดังนั้นสรุปว่า การถ่ายทอดเทคโนโลยีเป็นการถ่ายทอดวิทยาการ ทักษะ ประสบการณ์ ความรู้ ข่าวสาร ข้อมูล แนวคิด แนวปฏิบัติที่พัฒนา หรือวิธีการที่ทำให้ผู้รับการถ่ายทอดสามารถนำเทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อการพึ่งพาตนเองได้

2.7.2 ลักษณะของการถ่ายทอดเทคโนโลยี กัลยา (2552) อธิบายว่า ลักษณะของการถ่ายทอดเทคโนโลยี แบ่งได้ 3 ประเภท คือ

2.7.2.1 สินค้าขั้นกลาง (Intermediate goods)เป็นการจัดซื้อผ่านเครื่องจักรหรือนำมาใช้ในกระบวนการผลิต

2.7.2.2 ผู้เชี่ยวชาญ (Expert) ซึ่งพบเห็นได้บ่อย และเป็นที่ยอมรับเนื่องจากการได้รับการถ่ายทอดจากผู้เชี่ยวชาญโดยตรง จะช่วยให้การถ่ายทอดเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2.7.2.3 การถ่ายทอดเทคโนโลยีในรูปแบบของการส่งผ่านความรู้ทางเทคนิค หรือ โนว์ฮาวหรือข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นความรู้ที่ได้รับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา (Patent and Licensing) หรือไม่ก็ได้ (Joint Research or Training) โดยในกระบวนการนี้อาจไม่เกี่ยวข้องกับเครื่องจักร หรือสินค้าชั้นกลาง หรืออาจไม่จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญก็ได้ โดยผู้รับการถ่ายทอดความรู้ดังกล่าวอาจนำความรู้นั้นไปปรับใช้หรือพัฒนาต่อไป ซึ่งประเด็นการถ่ายทอดเทคโนโลยี จะต้องประกอบด้วย

- 1) Know-how หมายถึง องค์ความรู้หรือประสบการณ์ต่าง ๆ
- 2) Show-how หมายถึง การฝึกทักษะคำแนะนำต่าง ๆ ที่ช่วยในการใช้ องค์ความรู้ได้อย่างชำนาญหรืออย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) Utilization หมายถึง การนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์ ปรับปรุงวิธีการผลิต พัฒนาบรรจุภัณฑ์ และปรับปรุงขั้นตอน วิธีการขนส่ง เป็นต้น

2.7.3 กระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยี เอกพงศ(2555)กล่าวว่า การถ่ายทอดเทคโนโลยีน่าจะเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานส่งเสริม เพราะมิใช่เป็นเพียงการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้แก่บุคคลเป้าหมายเท่านั้น แต่ต้องมุ่งเน้นในด้านการเรียนรู้ (learning) ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมายด้านต่าง ๆ ได้แก่

2.7.3.1 ความรู้ (knowledge) จากที่ไม่รู้ ไม่เข้าใจเป็นรู้และเข้าใจในสิ่งหนึ่งสิ่งใด เรื่องหนึ่งเรื่องใด

2.7.3.2 ทักษะ (skill) หรือการปฏิบัติ (practice) เปลี่ยนแปลงจากที่ทำได้ปฏิบัติไม่ได้เป็นทำได้ ปฏิบัติได้ด้วยตนเอง

2.7.3.3 ทศนคติ (attitude) เปลี่ยนแปลงความคิดเห็นเป็นเห็นดี เห็นชอบในสิ่งหนึ่งสิ่งใด เรื่องหนึ่งเรื่องใด

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤตพร และคณะ (2555) วิจัยเรื่องการศึกษาการใช้ประโยชน์เศษเส้นด้ายไหมเหลือทิ้ง เพื่อใช้ทำเครื่องประดับสตรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ประโยชน์เศษเส้นด้ายไหมเพื่อทำเครื่องประดับสตรี ออกแบบเครื่องประดับสตรีโดยใช้เศษเส้นด้ายไหม 15 รูปแบบ ให้ผู้เชี่ยวชาญเลือก 5 รูปแบบ และเลือก 1 รูปแบบ (สร้อยคอ สร้อยข้อมือ กำไล ต่างหู เข็มกลัดติดเสื้อ) ที่เหมาะกับการถ่ายทอดความรู้แก่ชุมชนในจังหวัดสุรินทร์ 55 คน

กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจมากถึงมากในการอบรม ด้านการดำเนินการ วิทยากร ความคิดเห็นในภาพรวม

มานะ(2555) วิจัยเรื่องการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ของฝาก ของที่ระลึกกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ของชุมชน ได้แก่ ผลิตภัณฑ์กะลามะพร้าว เป็นของฝาก ของที่ระลึก ของประดับตกแต่ง อย่างละ 4 แบบ ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้สนใจและนักท่องเที่ยว คณะอาจารย์ด้านการออกแบบ พบว่า ภาพรวมของทุกผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมในด้านเอกลักษณ์ ความสวยงาม การใช้งาน ความปลอดภัย ในระดับมากทุกกลุ่ม

รัตนลักษณ์ (2551) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากเศษผ้าไหม โดยมีวัตถุประสงค์พัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากเศษผ้าไหมและถ่ายทอดความรู้การประดิษฐ์ดอกไม้จากเศษผ้าไหมแก่กลุ่มแม่บ้าน ตำบลจอมพระ อำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์ โดยให้กลุ่มผู้ใช้ผลิตภัณฑ์และผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ 100 คน ประเมินผลรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้น และประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการถ่ายทอดความรู้ พบว่า กลุ่มผู้ใช้มีความพึงพอใจรูปแบบโดยรวมมีความเหมาะสมในด้านความคงทน ความสวยงาม ประโยชน์ใช้สอย มากกว่ากลุ่มผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ โดยมีผู้ชอบแบบดอกไม้เงิน ดอกแพงพวย ดอกเล็บมือนาง ดอกบัวสายและดอกบานชื่น การประเมินผลหลังถ่ายทอดความรู้ พบว่า ผู้เข้าอบรม 41 คน พึงพอใจในภาพรวมของการอบรม โดยพอใจมากที่สุดด้านระยะเวลาอบรม ขั้นตอนการอบรม เพิ่มความรู้มีประโยชน์ช่วยสร้างรายได้และความสามัคคีแก่ครอบครัวและชุมชน

อนงค์พรรณ และสุภาวรงค์ (2555) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาส่งเสริมเพิ่มคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นผลิตภัณฑ์ชุดเครื่องหมอนอนด้วยบาติกเคมีและสีธรรมชาติ ของกลุ่มศิลปหัตถกรรมชุมชน ตำบลวังชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาส่งเสริมเพิ่มคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นผลิตภัณฑ์ชุดเครื่องหมอนอนด้วยบาติกเคมีและสีธรรมชาติ ของกลุ่มศิลปหัตถกรรมชุมชน ตำบลวังชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ กลุ่มตัวอย่าง 21 คน ที่มีความพร้อมของกลุ่มโดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับจุดอ่อน จุดแข็งของกลุ่ม แบบบันทึกข้อมูลก่อนและหลังการพัฒนาด้วยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ แบบสอบถามความพึงพอใจในการอบรม แบบสอบถามความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์เครื่องหมอนอนของกลุ่มกับกลุ่มผู้ซื้อ พบว่าจุดอ่อนของกลุ่ม คือ ขาดหน่วยงานสนับสนุนความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จุดแข็งคือมีการรวมกลุ่มที่มีความตั้งใจ รักและสามัคคีในการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นก่อนและหลังการอบรม พบว่า ผลิตภัณฑ์ก่อนการอบรมที่มีรูปแบบเดิม คือ ที่นอน หมอน

ผ้าห่ม ผลิตภัณฑ์หลังการอบรม มีรูปแบบใหม่ คือ หมอนเอนกประสงค์ ปลอกหมอนหนุน ปลอกหมอนข้าง ผ้าห่มนอน หมอนอิงใหญ่และผ้าม่าน โดยมีการออกแบบลายบาติกเคมีและ สีสรรมาติเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่ม จำนวน 1010 ลาย กลุ่มผู้เข้าอบรมพอใจในการอบรมระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.54) กลุ่มผู้ซื้อพอใจในผลิตภัณฑ์ระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.52)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ เป็นการนำเศษผ้าที่เหลือจากกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์มาเป็นวัสดุหลักในการออกแบบจัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก โดยได้สอบถามความพึงพอใจจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อดำเนินการคัดเลือกแบบผลิตภัณฑ์ที่เห็นว่ามีเหมาะสมในการนำไปถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นกลุ่มแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง จังหวัดร้อยเอ็ดและผู้สนใจ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การวางแผนการดำเนินการวิจัย เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการประมวลผลข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ดังนี้

3.1.1 กลุ่มประชากร คือ สมาชิกกลุ่มแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ตำบลดงแดง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ดและผู้สนใจที่ต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกกลุ่มแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ตำบลดงแดง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด และผู้สนใจที่ต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ จำนวน 30 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) พิจารณาจากผู้ที่มีความพร้อมมีความต้องการและแสดงความสนใจสมัครเข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

3.2 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

การวางแผนในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษวัสดุสิ่งทอ ในครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.2.1 การสอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยจัดเก็บข้อมูลจากสมาชิกของกลุ่มแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง จำนวน 30 คน และผู้สนใจจำนวน 70 คน รวมจำนวน 100 คน (ดังภาพที่ 3.1) เพื่อพิจารณาคัดเลือกผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากผลงานวิจัยเรื่องการเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก โดยใช้แบบสอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการคัดเลือกผลิตภัณฑ์ต้นแบบเพื่อการจัดอบรมหลักสูตรการเพิ่มมูลค่าจากเศษวัสดุสิ่งทอ (ภาคผนวก ก)

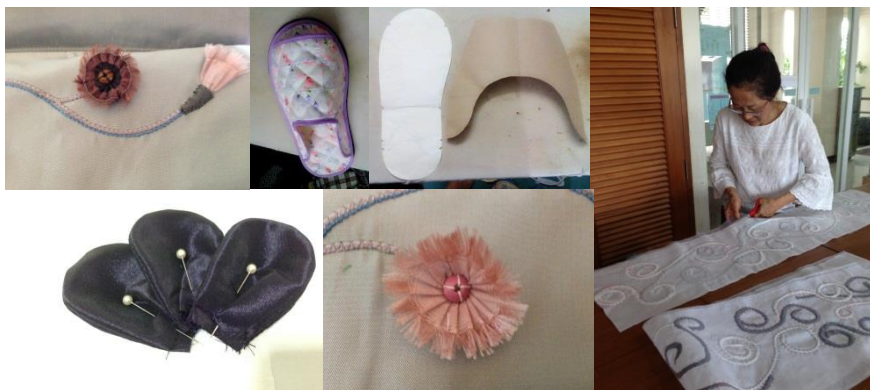
ภาพที่ 3.1 การสอบถามความต้องการและการคัดเลือกผลิตภัณฑ์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ในการสอบถามข้อมูล ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับหัวหน้ากลุ่มแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงแดงหนองเพ็ญขันธุ์ และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อร่วมกันเตรียมความในด้านต่างๆ อาทิ ความพร้อมด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ การกำหนดวัน เวลาและสถานที่ที่เหมาะสมที่จะดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ดังภาพที่ 3.2) จากนั้นทำหนังสือจากหน่วยงานถึงผู้ว่าราชการจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความอนุเคราะห์สถานที่และบุคลากร

ภาพที่ 3.2 การเตรียมความพร้อมสำหรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี

3.2.2 การจัดเตรียมต้นแบบผลิตภัณฑ์ ดำเนินการสรุปประเมินผลจากการสอบถามความต้องการในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ ประเภทเศษผ้า เพื่อนำผลที่ได้ไปดำเนินการจัดเตรียมต้นแบบผลิตภัณฑ์ (ดังภาพที่ 3.3) เอกสารประกอบแต่ละหลักสูตรเพื่อเป็นสื่อประกอบการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ภาคผนวก ข) และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ภาพที่ 3.3 การจัดเตรียมต้นแบบผลิตภัณฑ์

3.2.3 ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในการดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอให้กับกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลาในการดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 2 วัน วันละ 6 ชั่วโมง ระหว่างวันที่ 21-22 มิถุนายน 2557 ณ กลุ่มแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ตำบลดงแดง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด (ดังภาพที่ 3.4)

ภาพที่ 3.4 การดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี

3.3 การประเมินผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

การวางแผนในการประเมินผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษวัสดุสิ่งทอ ในครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.3.1 แบบประเมินผลการถ่ายทอดเทคโนโลยี ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อประเมินและจัดเก็บข้อมูลจากผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยใช้แบบประเมิน ดังนี้

3.3.1.1 แบบประเมินผลการจัดหลักสูตรการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ภาคผนวก ค) หลังการถ่ายทอดเทคโนโลยีผู้วิจัยจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อสรุปผลการจัดหลักสูตรการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ ซึ่งแบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.3.1.2 แบบประเมินความรู้ก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อเป็นการวัดผลการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ผู้วิจัยได้จัดทำแบบประเมินความรู้ก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ภาคผนวก ง) ให้ผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ ทดสอบความรู้ก่อนและหลังรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี

3.3.1.3 แบบติดตามและประเมินผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (ภาคผนวก จ) เพื่อเป็นการประเมินผลผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ หลังจากผ่านการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีแล้วได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปใช้อย่างไร

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล มีการตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องของข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์ผลต่อไป โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.4.1 ข้อมูลการสอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ดำเนินการแจกและเก็บแบบสอบถาม จากกลุ่มประชากรของกลุ่มแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดงและผู้สนใจ

3.4.2 ข้อมูลการประเมินผลการจัดหลักสูตรการถ่ายทอดเทคโนโลยีของกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการแจกแบบประเมินผลการจัดหลักสูตรการถ่ายทอดเทคโนโลยี การทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ เมื่อเสร็จสิ้นการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี

3.4.3 ข้อมูลการประเมินความรู้ก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี ดำเนินการแจกแบบประเมินความรู้ให้ผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ทำแบบประเมินความรู้จำนวน 20 ข้อ ก่อนรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและให้ทำแบบประเมินความรู้อีกครั้ง เพื่อวัดความรู้ที่ได้รับจัดเก็บแบบประเมินความรู้หลังจากถ่ายทอดเทคโนโลยีเสร็จสิ้น

3.4.4 ข้อมูลการติดตามและประเมินผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ดำเนินการส่งแบบประเมินผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ทางไปรษณีย์ไปยังผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี การทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ รวมทั้งสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เป็นรายบุคคล(กรณีไม่ได้รับข้อมูลกลับ) หลังจากผ่านการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีแล้ว 2 เดือน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประมวลผล ได้ดำเนินการ ดังนี้

3.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลการสอบถามความต้องการ ดำเนินการวิเคราะห์ผลโดยการแจกแจงความถี่หรือการจัดหมวดหมู่ (Grouped Data) เพื่อดำเนินการสรุปผลความต้องการในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการคัดเลือกผลิตภัณฑ์ต้นแบบหลักสูตรการเพิ่มมูลค่าจากเศษวัสดุสิ่งทอ โดยหาค่าร้อยละ

3.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินผลการจัดหลักสูตร นำข้อมูลจากแบบสอบถามแต่ละฉบับ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องของข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม และประสบการณ์ด้านการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ด้านเนื้อหาในการจัดหลักสูตร ด้านการจัดการ ด้านวิทยากร ด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยแจกแจงความถี่

สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการคำนวณระดับค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ประคอง(2542) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินความพึงพอใจของ Likert's scale ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

การหาค่าเฉลี่ยมาจาก
$$\frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{ค่าสูงสุด}}$$

เกณฑ์การวัดระดับความพึงพอใจ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ส่วนค่า S.D. นั้น สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลในการประเมินโครงการ (2556) กำหนดเกณฑ์การแปลผลดังนี้

มากกว่า 1.75 มีความแตกต่างมาก

1.25 – 1.75 มีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก

น้อยกว่า 1.25 มีความแตกต่างน้อย หรือใกล้เคียงกัน หรือเหมือนกัน

3.5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความรู้ก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี ดำเนินการวิเคราะห์ผลโดยการให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อตอบถูก 1 ข้อ ซึ่งแบบทดสอบมีข้อทดสอบ จำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน แล้วนำผลคะแนนเปรียบเทียบค่าสถิติด้วยค่า t-test เพื่อวัดความรู้ที่ได้รับก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี

3.5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลการติดตามและประเมินผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ นำข้อมูลจากแบบติดตามแต่ละฉบับที่ได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้องของข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ดังนี้

ข้อมูลการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ ไปใช้ประโยชน์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าร้อยละ

ข้อมูลปัญหา อุปสรรคในการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ และข้อมูลความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยการพรรณนาและแจกแจงความถี่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิจัย มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ผลการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ในการวิเคราะห์ผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษวัสดุสิ่งทอ ประกอบด้วย การสอบถามความต้องการและการเลือกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อจัดทำหลักสูตรถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำเครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก เพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ ประเภทเศษผ้า ดังนี้

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จากการวิเคราะห์ความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษวัสดุสิ่งทอ ของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ตำบลดงแดง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด และผู้สนใจ จำนวน 100 คน ได้ผลการสำรวจความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยแสดงเป็นร้อยละ(%) (ตารางที่ 4.1 – 4.10) ดังนี้

4.1.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ กลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 20.00 (ตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี
จำแนกตามเพศ

(n=100)		
เพศ	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
ชาย	20	20.00
หญิง	80	80.00
รวม	100	100.00

4.1.1.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ กลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ส่วนใหญ่มีอายุ 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.00 รองลงมาคืออายุอยู่ในช่วง 41 - 50 ปี และ 51 - 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.00, 16.00 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีอายุมากกว่า 60 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.00 (ตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามอายุ

(n=100)

อายุ	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
ต่ำกว่า 21	8	8.00
21 - 30	11	11.00
31 - 40	32	32.00
41 - 50	28	28.00
51 - 60	16	16.00
มากกว่า 60	5	5.00
รวม	100	100.00

4.1.1.3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 49.00 รองลงมาได้รับการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาและอนุปริญญาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 28.00, 15.00 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรี มีจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 8.00 (ตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=100)

ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
ประถมศึกษา	49	49.00
มัธยมศึกษา	28	28.00
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	15	15.00
ปริญญาตรี	8	8.00
อื่น ๆ	-	-
รวม	100	100.00

4.1.1.4 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพหลัก กลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ส่วนใหญ่มีอาชีพหลักทำนา คิดเป็นร้อยละ 41.00 รองลงมามีอาชีพค้าขาย อาชีพนักเรียน อาชีพรับจ้างและอาชีพรับราชการ คิดเป็นร้อยละ 19.00, 18.00, 12.00 และ 10.00 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามอาชีพหลัก

(n=100)

อาชีพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
ค้าขาย	19	19.00
ทำนา	41	41.00
รับจ้าง	12	12.00
รับราชการ	10	10.00
นักเรียน	18	18.00
รวม	100	100.00

4.1.1.5 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.00 รองลงมามีรายได้ 15,001 – 20,000 บาท รายได้สูงกว่า 20,000 บาท 10,001 – 15,000 บาท รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทและไม่มีรายได้คิดเป็นร้อยละ 22.00, 19.00, 12.00, 10.00 และ 8.00 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=100)

รายได้ต่อเดือน(บาท)	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
ไม่มีรายได้	8	8.00
ต่ำกว่า 5,000	10	10.00
5,001 – 10,000	29	29.00
10,001 – 15,000	12	12.00
15,001 – 20,000	22	22.00
มากกว่า 20,000	19	19.00
รวม	100	100.00

4.1.1.6 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานะภาพสมาชิก กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง กลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง คิดเป็นร้อยละ 70.00 โดยเป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง จ.ร้อยเอ็ด คิดเป็นร้อยละ 30.00 (ตารางที่ 4.6) ทั้งนี้ สมาชิกของกลุ่มมีจำนวนทั้งสิ้น 30 คน ร้อยละ 30.00 จึงเป็นข้อมูลทั้งหมดของสมาชิกของกลุ่มที่ได้รับการสอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ตารางที่ 4.6 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามสถานะภาพสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง

(n=100)

สถานะภาพสมาชิก	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
กลุ่มแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง		
เป็นสมาชิก	30	70.00
ไม่เป็นสมาชิก	70	70.00
รวม	100	100.00

4.1.1.7 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประสบการณ์ ด้านการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ กลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ โดยเคยทำจำหน่ายเป็นอาชีพเสริม คิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมาเคยทำใช้เอง คิดเป็นร้อยละ 17.00 และสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ไม่เคยทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ คิดเป็นร้อยละ 38.00 (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามประสบการณ์ ด้านการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ

(n=100)

ประสบการณ์ด้านการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยทำ	38	38.00
เคยทำใช้เอง	17	17.00
เคยทำจำหน่ายเป็นอาชีพเสริม	45	45.00
อื่น ๆ	-	-
รวม	100	100.00

4.1.1.8 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความประสงค์ในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีส่วนใหญ่สนใจหรือต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมายังไม่สามารถตัดสินใจว่าจะเข้าร่วม คิดเป็นร้อยละ 30.00 และไม่ต้องการเข้าร่วม คิดเป็นร้อยละ 20.00 (ตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามความประสงค์ในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ

(n=100)

ความประสงค์	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
ต้องการเข้าร่วม	50	50.00
ไม่ต้องการเข้าร่วม	20	20.00
ยังไม่สามารถตัดสินใจ	30	30.00
รวม	100	100.00

4.1.1.9 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสาเหตุที่ตัดสินใจ กลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ให้เหตุผลที่ต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี การทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ คิดเป็นร้อยละ 50.00 ดังนี้ เนื่องจากเป็นสมาชิกกลุ่มแปรรูปเศษผ้าต้องการเพิ่มรูปแบบผลิตภัณฑ์มากที่สุด (ร้อยละ 30.00) รองลงมาต้องการมีรายได้เพิ่มและเห็นว่าผลิตภัณฑ์สวยงามน่าใช้ (ร้อยละ 15.00, 5.00) ตามลำดับ (ตารางที่ 4.9)

กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ คิดเป็นร้อยละ 20.00 เนื่องจากไม่มีเวลาเพราะต้องทำงาน มากที่สุด (ร้อยละ 11.00) รองลงมากลัวว่าจะทำไม่ได้ (ร้อยละ 9.00) (ตารางที่ 4.9)

กลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่สามารถตัดสินใจว่าจะรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ คิดเป็นร้อยละ 30.00 เนื่องจากกลัวว่าลงชื่อแล้วมาไม่ได้ (ร้อยละ 22.00) รองลงมากลัวว่าจะทำไม่ได้ (ร้อยละ 8.00) (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามสาเหตุที่เข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี การทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ

(n=100)			
ความประสงค์	สาเหตุ	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
ต้องการเข้าร่วม	เป็นสมาชิกกลุ่มแปรรูปต้องการเพิ่มรูปแบบผลิตภัณฑ์	30	30.00
	ต้องการมีรายได้เพิ่ม	15	15.00
	ผลิตภัณฑ์สวยงามน่าใช้	5	5.00
	รวม	50	50.00
ไม่ต้องการเข้าร่วม	กลัวทำไม่ได้	9	9.00
	ไม่มีเวลาต้องทำงาน	11	11.00
รวม		20	20.00
ยังไม่สามารถตัดสินใจ	กลัวทำไม่ได้	8	8.00
	กลัวว่าลงชื่อแล้วมาไม่ได้	22	22.00
รวม		30	30.00
ผลรวม		100	100.00

4.1.1.10 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานที่ที่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี ระบุสถานที่ที่เห็นว่าเหมาะสมในการจัดหลักสูตรการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอมากที่สุด คือ ที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมาคือที่โรงเรียนบ้านดงแดง หนองเพ็ญจันทร์ และที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด คิดเป็นร้อยละ 15.00, 5.00 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามสถานที่ที่เหมาะสมในการจัดการถ่ายทอดเทคโนโลยี การทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ

(n=100)		
สถานที่ที่เหมาะสมในการจัดหลักสูตร	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง	80	80.00
โรงเรียนบ้านดงแดงหนองเพ็ญจันทร์	15	15.00
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดร้อยเอ็ด	5	5.00
รวม	100	100.00

4.1.2 ผลการวิเคราะห์การเลือกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อจัดหลักสูตร โดยผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างคุณภาพผลิตภัณฑ์จากแบบสอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการคัดเลือกแบบผลิตภัณฑ์(ภาคผนวก ก) ที่เห็นว่าเหมาะสมหรือมีความต้องการให้จัดทำหลักสูตร จำนวน 3 แบบ พร้อมบอกเหตุผลที่เลือก พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีหลักสูตรกล่องจากผ้า หลักสูตรหมวก หลักสูตรรองเท้านใส่ในอาคาร และหลักสูตรดอกไม้ตกแต่งผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ โดยแสดงเป็นค่าความถี่ (ตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11 ค่าความถี่ของแบบผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มตัวอย่างเลือก

(n=100)			
แบบผลิตภัณฑ์	จำนวน(ครั้ง)	แบบผลิตภัณฑ์	จำนวน(ครั้ง)
แบบที่ 1	3	แบบที่ 13	24
แบบที่ 2	1	แบบที่ 14	18
แบบที่ 3	2	แบบที่ 15	15
แบบที่ 4	6	แบบที่ 16	14

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

(n=100)			
แบบผลิตภัณฑ์	จำนวน(ครั้ง)	แบบผลิตภัณฑ์	จำนวน(ครั้ง)
แบบที่ 5	4	แบบที่ 17	16
แบบที่ 6	13	แบบที่ 18	17
แบบที่ 7	14	แบบที่ 19	25
แบบที่ 8	14	แบบที่ 20	7
แบบที่ 9	23	แบบที่ 21	7
แบบที่ 10	15	แบบที่ 22	17
แบบที่ 11	14	แบบที่ 23	17
แบบที่ 12	12	แบบที่ 24	2

4.1.3 เหตุผลการเลือกแบบผลิตภัณฑ์ของกลุ่มตัวอย่าง สำหรับสาเหตุที่กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก ทั้ง 3 แบบ สามารถสรุปเหตุผลที่เลือกได้ดังนี้

แบบที่ 9 กล่องจากผ้า เป็นผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่มีจำหน่ายในกลุ่ม สามารถจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์ของขวัญของฝากได้ทุกเทศกาล

แบบที่ 13 รองเท้าใส่ในอาคาร เป็นผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่มีจำหน่าย ปัจจุบันมีรีสอร์ทสปา ที่พักที่เปิดในภาคอีสานจำนวนมาก น่าจะสามารถจำหน่ายได้

แบบที่ 19 หมวก เป็นผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มยังไม่มีจำหน่าย น่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่กลุ่มสามารถจำหน่ายได้

4.1.4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สำหรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกแบบผลิตภัณฑ์ ระบุความต้องการทำดอกไม้จากเศษผ้าเพิ่มเติมเนื่องจากมีเศษผ้าชิ้นเล็ก ๆ จำนวนมากที่เหลือจากการแปรรูป เพื่อนำไปตกแต่งผลิตภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจเพิ่มขึ้น

เมื่อได้ข้อสรุปแล้ว ผู้วิจัยจึงดำเนินการจัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ในหลักสูตรกรองจากผ้า หลักสูตรหมวก หลักสูตรรองเท้าใส่ในอาคาร โดยได้เพิ่มหลักสูตรดอกไม้ จากเศษวัสดุสิ่งทอ (ดังภาพที่ 4.1)ให้ผู้เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีได้นำเศษผ้าไปใช้ ประโยชน์สูงสุดและสามารถเพิ่มความน่าสนใจให้แก่ผลิตภัณฑ์ต่างๆได้

ภาพที่ 4.1 ต้นแบบผลิตภัณฑ์เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้ง เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก

4.2 การประเมินผลการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ในการวิเคราะห์การประเมินผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษวัสดุสิ่งทอ ประกอบด้วย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง การประเมินผลการจัดหลักสูตรของผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการประเมินความรู้ก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี การติดตามและประเมินผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก คือ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้า บ้านดงแดง ตำบลดงแดง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ดและผู้สนใจ ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดจำนวนผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีดังกล่าวไว้ จำนวน 30 คน โดยแสดงเป็น ค่าร้อยละ(%) (ตารางที่ 4.12 – 4.17) ดังนี้

4.2.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมาเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 10.00 (ตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.12 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามเพศ

(n=30)		
เพศ	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
ชาย	3	10.00
หญิง	27	90.00
รวม	30	100.00

4.2.1.2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา มีอายุอยู่ในช่วง 41 – 50 ปี และ 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.67, 20.00 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีช่วงอายุต่ำกว่า 21 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.33 (ตารางที่ 4.13)

ตารางที่ 4.13 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามอายุ

(n=30)		
อายุ	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
ต่ำกว่า 21	3	13.33
21 - 30	-	-
31 – 40	12	40.00
41 – 50	8	26.67
51 – 60	6	20.00
มากกว่า 60	-	-
รวม	30	100.00

4.2.1.3 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมาได้รับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30.00 ตามลำดับ(ตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจำแนกตามระดับการศึกษา

(n=30)		
ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
ประถมศึกษา	21	70.00
มัธยมศึกษา	9	30.00
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	-	-
ปริญญาตรี	-	-
อื่น ๆ	-	-
รวม	30	100.00

4.2.1.4 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจำแนกตามอาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมามีอาชีพรับจ้าง อาชีพนักเรียนและอาชีพค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 36.67, 20.00 และ 3.33 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.15 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จำแนกตามอาชีพ

(n=30)		
อาชีพ	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
ค้าขาย	1	3.33
ทำนา	12	40.00
รับจ้าง	11	36.67
นักเรียน	6	20.00
รวม	30	100.00

4.2.1.5 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.67 รองลงมา มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.00 รายได้ 10,001 – 15,000 บาท 15,001 – 20,000 บาท ไม่มีรายได้และรายได้มากกว่า 20,000บาท คิดเป็นร้อยละ 13.33, 10.00, 6.67 และ 3.33 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.16 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี
จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

(n=30)		
รายได้ต่อเดือน(บาท)	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
ไม่มีรายได้	2	6.67
ต่ำกว่า 5,000	9	30.00
5,001 – 10,000	11	36.67
10,001 – 15,000	4	13.33
15,001 – 20,000	3	10.00
มากกว่า 20,000	1	3.33
รวม	30	100.00

4.2.1.6 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจำแนกตามประสบการณ์ พบว่า ส่วนใหญ่เคยทำจำหน่ายเป็นอาชีพเสริม คิดเป็นร้อยละ 56.67 เคยทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอไว้ใช้เอง คิดเป็นร้อยละ 23.33 และสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ไม่เคยมีประสบการณ์ ด้านการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ คิดเป็นร้อยละ 20.00 (ตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.17 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี

จำแนกตามประสบการณ์ด้านการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ

(n=30)

ประสบการณ์ด้านการทำผลิตภัณฑ์ จากเศษวัสดุสิ่งทอ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยทำ	6	20.00
เคยทำใช้เอง	7	23.33
เคยทำจำหน่ายเป็นอาชีพเสริม	17	56.67
อื่น ๆ	-	-
รวม	30	100.00

การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างในการรับประโยชน์และคุณค่าจากการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในด้านเนื้อหาในการจัดหลักสูตร ด้านการจัดการ ด้านวิทยากร ด้านประโยชน์ที่ได้รับ แสดงเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (ตารางที่ 4.18 – 4.21) โดยได้แสดงผลรวมค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างในการรับประโยชน์และคุณค่า (ตารางที่ 4.22) และตารางความถี่ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 4.23) ดังนี้

4.2.2 ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ระบุระดับความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่าด้านเนื้อหาในการจัดหลักสูตร ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพรวมของการรับประโยชน์และคุณค่าด้านเนื้อหาในการจัดหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 57.33 และระดับมาก ร้อยละ 32.00

เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยรวมจะพบว่า การรับประโยชน์และคุณค่าด้านเนื้อหาในการจัดหลักสูตรอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.63 โดยพึงพอใจมากที่สุดทุกประเด็น ดังนี้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกก่อนรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 4.72) เนื้อหาสาระในการจัดหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการ (ค่าเฉลี่ย 4.67) การลำดับเนื้อหาสาระมีความเหมาะสม เข้าใจง่ายและความรู้ที่ได้รับมีความทันสมัยเหมาะสม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.60) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกก่อนรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 4.57) (ตารางที่ 4.18)

ตารางที่ 4.18 ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ระบุระดับความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่าด้านเนื้อหาในการจัดหลักสูตร

ด้านเนื้อหา ในการจัดหลักสูตร	ระดับความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่า					S.D.	การแปล ความหมาย	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ			
1. เนื้อหาสาระในการจัดหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการ	73.33 (22)	26.67 (8)	-	-	-	4.67	0.48	มากที่สุด
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกก่อนรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี	-	46.67 (14)	53.33 (16)	-	-	4.57	0.56	มากที่สุด
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกหลังการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี	93.33 (28)	6.67 (2)	-	-	-	4.72	0.45	มากที่สุด
4. การลำดับเนื้อหาสาระมีความเหมาะสมเข้าใจง่าย	60.00 (18)	40.00 (12)	-	-	-	4.60	0.50	มากที่สุด
5. ความรู้ที่ได้รับมีความทันสมัยเหมาะสมกับผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี	60.00 (18)	40.00 (12)	-	-	-	4.60	0.50	มากที่สุด
ผลรวม	57.33	32.00	10.67			4.63	0.50	มากที่สุด

4.2.3 ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่าด้านการจัดการ ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพรวมของการรับประโยชน์และคุณค่าด้านการจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 61.90 และระดับมากร้อยละ 32.38

เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยรวมจะพบว่า การรับประโยชน์และคุณค่าด้านการจัดการอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.50 ดังนี้ ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด คือ เอกสารประกอบหลักสูตรมีความเหมาะสม(ค่าเฉลี่ย 4.80) การให้บริการและการอำนวยความสะดวกของทีมงานผู้จัดหลักสูตรเป็นอย่างดี (ค่าเฉลี่ย 4.63) การจัดรายการอาหารว่างและอาหารกลางวันมีความเหมาะสมและเพียงพอ(ค่าเฉลี่ย 4.60) สถานที่ที่จัดหลักสูตรมีความเหมาะสมและวัสดุ อุปกรณ์ประกอบหลักสูตรมีความเหมาะสมและเพียงพอ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจค่าเฉลี่ยเท่ากัน(ค่าเฉลี่ย 4.50) สิ่งที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจระดับมาก คือ การประชาสัมพันธ์การจัดหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย 4.40) และความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดหลักสูตร (ค่าเฉลี่ย 4.10) (ตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19 ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่าด้านการจัดการ

ด้านการจัดการ	ระดับความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่า					\bar{X}	S.D.	การแปลความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ			
1. การประชาสัมพันธ์การจัดหลักสูตรมีความทั่วถึง	56.67 (17)	33.33 (10)	10.00 (3)	-	-	4.40	0.72	มาก
2. สถานที่ที่จัดหลักสูตรมีความเหมาะสม	60.00 (18)	33.33 (10)	6.67 (2)	-	-	4.50	0.68	มากที่สุด
3. ระยะเวลาในการถ่ายทอดเทคโนโลยีมีความเหมาะสม	46.67 (14)	40.00 (12)	10.00 (3)	3.33 (1)	-	4.10	0.78	มาก
4. เอกสารประกอบหลักสูตรมีความเหมาะสม	80.00 (24)	20.00 (6)	-	-	-	4.80	0.41	มากที่สุด
5. วัสดุ อุปกรณ์ ในหลักสูตรมีความเหมาะสมและเพียงพอ	60.00 (18)	36.67 (11)	3.33 (1)	-	-	4.50	0.53	มากที่สุด
6.การจัดรายการอาหารว่างและอาหารกลางวันมีความเหมาะสมและเพียงพอ	60.00 (18)	40.00 (12)	-	-	-	4.60	0.50	มากที่สุด
7.การให้บริการและการอำนวยความสะดวกของทีมงานผู้จัดหลักสูตรเป็นอย่างดี	70.00 (21)	23.33 (7)	6.67 (2)	-	-	4.63	0.61	มากที่สุด
ผลรวม	61.90	32.38	5.24	0.48	-	4.50	0.60	มากที่สุด

4.2.4 ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่าด้านวิทยากร ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพรวมของการรับประโยชน์และคุณค่าด้านวิทยากรอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 64.29 และระดับมาก ร้อยละ 35.71

เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยรวมจะพบว่า การรับประโยชน์และคุณค่าด้านวิทยากรอยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.64 และเมื่อพิจารณารายด้านของวิทยากร พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกประเด็น คือ เทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้มีความน่าสนใจ (ค่าเฉลี่ย 4.80) ความเชี่ยวชาญ ความรอบรู้ในเนื้อหาของการอบรม(ค่าเฉลี่ย 4.77) บุคลิกภาพมีความเหมาะสม(ค่าเฉลี่ย 4.73) ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจ(ค่าเฉลี่ย 4.60)ความชัดเจนในการตอบคำถามข้อซักถาม (ค่าเฉลี่ย 4.57) การรักษาเวลาในการอบรมได้อย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.53) และความสามารถในการสร้างบรรยากาศการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 4.50) (ตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20 ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่าด้านวิทยากร

ด้านวิทยากร	ระดับความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่า					\bar{X}	S.D.	การแปลความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ			
1. บุคลิกภาพมีความเหมาะสม	73.33 (22)	26.67 (8)	-	-	-	4.73	0.45	มากที่สุด
2. ความเชี่ยวชาญ ความรอบรู้ในเนื้อหา	76.67 (23)	23.33 (7)	-	-	-	4.77	0.43	มากที่สุด
3. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจ	60.00 (18)	40.00 (12)	-	-	-	4.60	0.50	มากที่สุด
4. ความสามารถในการสร้างบรรยากาศการอบรม	50.00 (15)	50.00 (15)	-	-	-	4.50	0.51	มากที่สุด
5. เทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้มีความน่าสนใจ	80.00 (24)	20.00 (6)	-	-	-	4.80	0.41	มากที่สุด
6. การรักษาเวลาในการอบรมได้อย่างเหมาะสม	53.33 (16)	46.67 (14)	-	-	-	4.53	0.51	มากที่สุด
7. ความชัดเจนในการตอบคำถาม ข้อซักถาม	56.57 (17)	43.33 (13)	-	-	-	4.57	0.50	มากที่สุด
ผลรวม	64.29	35.71	-	-	-	4.64	0.47	มากที่สุด

4.2.5 ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ระบุระดับความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่าด้านประโยชน์ที่ได้รับ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพรวมของการรับประโยชน์และคุณค่าด้านประโยชน์ที่ได้รับอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 62.22 และระดับมาก ร้อยละ 4.60

เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยรวมจะพบว่า การรับประโยชน์และคุณค่าด้านประโยชน์ที่ได้รับ อยู่ในระดับความพึงพอใจมากที่สุดทุกประเด็น คือ ความคุ้มค่าในการเข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ค่าเฉลี่ย 4.67) ได้รับความรู้อันเป็นประโยชน์ในการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษผ้า (ค่าเฉลี่ย 4.60) และได้รับความรู้ ความเข้าใจในการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษผ้า (ค่าเฉลี่ย 4.53) (ตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.21 ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ระบุระดับความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่าด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	ระดับความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่า					\bar{X}	S.D.	การแปลความหมาย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ			
1. ได้รับความรู้ ความเข้าใจในการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษผ้า	56.67 (17)	40.00 (12)	3.33 (1)	-	-	4.53	0.57	มากที่สุด
2. ได้รับความรู้อันเป็นประโยชน์ในการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษผ้า	63.33 (19)	36.67 (11)	-	-	-	4.60	0.56	มากที่สุด
3. ความคุ้มค่าในการเข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษผ้า	66.67 (20)	33.33 (10)	-	-	-	4.67	0.48	มากที่สุด
ผลรวม	62.22	36.67	1.11	-	-	4.60	0.54	มากที่สุด

4.2.6 ผลรวมร้อยละและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ระบุระดับความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่า ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพรวมของการรับประโยชน์และคุณค่าในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษวัสดุสิ่งทอ อยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 66.88) และระดับมาก (ร้อยละ 33.83)

เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน คือ ด้านเนื้อหาในการจัดหลักสูตร ด้านการจัดการ ด้านวิทยากร และด้านประโยชน์ที่ได้รับ (ค่าเฉลี่ย 4.59) (ตารางที่ 4.22)

ตารางที่ 4.22 ผลรวมค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ระบุระดับความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่า

การรับประโยชน์และคุณค่า	ระดับความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่า (n=30)				
	ระดับความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่า		\bar{X}	S.D.	การแปลความหมาย
	มากที่สุด	มาก			
	ร้อยละ	ร้อยละ			
1.ด้านเนื้อหาในการจัดหลักสูตร	57.33	32.00	4.63	0.50	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการ	61.90	30.95	4.50	0.60	มากที่สุด
3. ด้านวิทยากร	64.29	35.71	4.64	0.47	มากที่สุด
4. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	62.22	36.67	4.60	0.58	มากที่สุด
ผลรวม	66.88	33.83	4.59	0.54	มากที่สุด

4.2.7 ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง ผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ จำนวน 30 คน ไม่แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และสำหรับผู้ที่แสดงความคิดเห็น จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 สามารถแจกแจงความถี่ได้ดังนี้

ในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษวัสดุสิ่งทอ อยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 66.88) และระดับมาก (ร้อยละ 33.83)

เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการรับประโยชน์และคุณค่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน คือ ด้านเนื้อหาในการจัดหลักสูตร ด้านการจัดการ ด้านวิทยากร และด้านประโยชน์ที่ได้รับ (ค่าเฉลี่ย 4.59)

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง ในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย คือ อยากให้มีการจัดอบรมอีก โดยให้มีระยะเวลาฝึกอบรมหลาย ๆ วัน มากกว่านี้ ทำให้ได้ทำงานร่วมกันเกิดความรักความสามัคคี ได้รู้จักกัน ได้รับความรู้ในการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอจากวิทยากรดีมาก รู้สึกสนุกดี ได้นำลูกหลานมารับความรู้เพื่อสืบทอดงานของชุมชน และมีความสุข ที่ได้ทำงานใหม่ๆ (ตารางที่ 4.23)

ตารางที่ 4.23 ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง	ความถี่
อยากให้มีการจัดอบรมอีก	21
อยากให้มีระยะเวลาฝึกอบรมหลาย ๆ วัน มากกว่านี้	18
ได้ทำงานร่วมกันเกิดความรักความสามัคคี ได้รู้จักกัน	18
ได้รับความรู้ในการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอจากวิทยากรดีมาก	15
สนุกดี	15
ได้นำลูกหลานมารับความรู้เพื่อสืบทอดงานของชุมชน	14
มีความสุข ได้ทำงานใหม่ๆ	11

4.2.8 ผลการวิเคราะห์ความรู้ก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี การวิเคราะห์ค่าสถิติด้วยค่า t-test เปรียบเทียบผลความรู้ก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี การทำผลิตภัณฑ์หลักสูตรกล่องจากผ้า หลักสูตรดอกไม้ตกแต่งผลิตภัณฑ์ หลักสูตรหมวก และหลักสูตรรองเท้าใส่ในอาคารของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า คะแนนค่าเฉลี่ยก่อนการถ่ายทอดเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ย 9.97 และคะแนนค่าเฉลี่ยหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ย 17.97 (ตารางที่ 4.24)

ตารางที่ 4.24 คะแนนการประเมินความรู้ก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี
ของกลุ่มตัวอย่าง

(n=30)

คนที่	คะแนน	
	ก่อนการอบรม	หลังการอบรม
1	13	19
2	9	15
3	10	17
4	9	18
5	11	17
6	14	19
7	14	17
8	11	18
9	12	19
10	12	17
11	14	17
12	12	17
13	8	19
14	7	19
15	6	19
16	7	19
17	8	19
18	6	20
19	8	19
20	9	18
21	11	19

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

(n=30)

คนที่	คะแนน	
	ก่อนการอบรม	หลังการอบรม
22	9	18
23	9	18
24	11	19
25	11	18
26	11	15
27	7	17
28	9	18
29	12	16
30	9	19
ค่าเฉลี่ย	9.97	17.97

เมื่อเปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยีของกลุ่มตัวอย่าง จากแบบประเมินความรู้ก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้วย t-test จะเห็นว่าค่า t คือ -14.691 sig = 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ความรู้ก่อนการถ่ายทอดเทคโนโลยี น้อยกว่าความรู้หลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (ตารางที่ 4.30)

ตารางที่ 4.25 การเปรียบเทียบผลความรู้ก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี
ของกลุ่มตัวอย่าง

ความรู้	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า t	Sig.
ก่อนการอบรม	30	9.97	2.33	-14.691*	0.000
หลังการอบรม	30	17.97	1.25		

* P < 0.05

4.2.9 ผลการติดตามและประเมินผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลการติดตามและประเมินผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ จำนวน 30 คน หลังจากผ่านการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีแล้ว 2 เดือน โดยแสดงเป็นร้อยละ (%) (ตารางที่ 4.26 – 4.31) ดังนี้

4.2.9.1 ข้อมูลการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างทุกคนได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 100.00 (ตารางที่ 4.26)

ตารางที่ 4.26 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี นำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์

(n=30)

การนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์	30	100.00
ไม่ได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์	-	-
รวม	30	100.00

4.2.9.2 ข้อมูลระยะเวลาในการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์หลังการอบรมแล้ว 15 วัน คิดเป็นร้อยละ 70.00 รองลงมาได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์หลังการอบรมทันที คิดเป็นร้อยละ 15.00 และหลังการอบรมแล้ว 30 วัน คิดเป็นร้อยละ 10.00 (ตารางที่ 4.27)

ตารางที่ 4.27 ค่าร้อยละของระยะเวลาในการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่าง

(n=30)

ระยะเวลาในการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หลังการอบรมทันที	6	20.00
หลังการอบรมแล้ว 15 วัน	21	70.00
หลังการอบรมแล้ว 30 วัน	3	10.00
หลังการอบรมแล้ว 45 วัน	-	-
รวม	30	100.00

4.2.9.3 ข้อมูลแหล่งการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในกลุ่มชุมชน คิดเป็นร้อยละ 53.33 รองลงมาใช้ในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 30.00 ใช้ในที่ทำงาน คิดเป็นร้อยละ 3.00 และกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่า อื่นๆ ระบุว่า ใช้ในโรงเรียน โดยมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.67 ซึ่งมีชมรมแปรรูปเศษผ้าในโรงเรียนบ้านดงแดงหนองเพ็ญชั้น จังหวัดร้อยเอ็ด (ตารางที่ 4.28)

ตารางที่ 4.28 ค่าร้อยละของแหล่งในการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่าง

(n=30)		
แหล่งการนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับ ไปใช้ประโยชน์	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
ใช้ในครอบครัว	9	30.00
ใช้ในกลุ่ม ชุมชน	16	53.33
ใช้ในที่ทำงาน	3	10.00
ใช้ในโรงเรียน	2	6.67
รวม	30	100.00

4.2.9.4 ข้อมูลด้านการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปขยายผลต่อพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ได้นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปขยายผลต่อ คือ ใช้ในการประยุกต์เป็นองค์ความรู้ใหม่ คิดเป็นร้อยละ 43.33 รองลงมาใช้ในการประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 33.33 ใช้ในชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 16.67 และใช้ในการเป็นวิทยากรถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือเผยแพร่ต่อ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.67 (ตารางที่ 4.29) โดยเป็นการเผยแพร่ในชมรมแปรรูปเศษผ้าของโรงเรียนบ้านดงแดงหนองเพ็ญชั้น

ตารางที่ 4.29 ค่าร้อยละของระยะเวลาในการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์ของกลุ่มตัวอย่าง

(n=30)		
การนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้รับไป ขยายผล	จำนวน(คน)	ร้อยละ(%)
ใช้ในชีวิตประจำวัน	5	16.67
ใช้ในการประกอบอาชีพ	10	33.33
ใช้ในการให้บริการ คำปรึกษา	-	-
ใช้ในการประยุกต์ เป็นองค์ความรู้ใหม่	13	43.33
ใช้ในการเป็นวิทยากรถ่ายทอด เทคโนโลยีหรือเผยแพร่ต่อ	2	6.67
รวม	30	100.00

4.2.9.5 ปัญหา อุปสรรคของกลุ่มตัวอย่าง ในการติดตามการนำความรู้ไปใช้ ประโยชน์ ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และสำหรับผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 สามารถแจกแจงความถี่ได้ดังนี้

ปัญหา อุปสรรคของกลุ่มตัวอย่าง ในการติดตามการนำความรู้ไปใช้ ประโยชน์ เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย คือ ขาดผู้ให้คำแนะนำปรึกษาเวลาทำผลิตภัณฑ์ แล้วเกิดปัญหา เช่น ด้านรูปแบบ การตกแต่ง การทำหมวกเมื่อทำแล้วหมวกไม่ทรงตัว และ ปัญหาการไม่มีเงินทุนในการพัฒนางาน (ตารางที่ 4.30)

ตารางที่ 4.30 ปัญหา อุปสรรคของกลุ่มตัวอย่างจากการติดตามการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ปัญหา อุปสรรคของกลุ่มตัวอย่าง	ความถี่
ไม่มีเงินทุนในการพัฒนางาน	11
ขาดผู้ให้คำแนะนำ ปรึกษา หากทำแล้วเกิดปัญหา เช่น ด้านรูปแบบ การตกแต่ง หมวกที่ทำไม่ทรงตัว	17

4.2.9.6 ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากการติดตามผล พบว่า มีผู้ไม่แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 63.33 และสำหรับผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 36.67 สามารถแจกแจงความถี่ได้ดังนี้

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง ในการติดตามการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย คือ นักเรียน นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ มีฝีมือ เป็นลูกหลานในชุมชนที่จะเป็นผู้สานงานรุ่นพ่อรุ่นแม่ต่อไปได้ โดยขอให้มีการสนับสนุน ด้านการรับความรู้ในลักษณะนี้ในพื้นที่บ่อยๆ อย่างต่อเนื่อง ต้องการสร้างตราสินค้าของกลุ่ม ให้มีความเข้มแข็ง เป็นที่รู้จักมากขึ้นและอยากให้มีการจัดอบรมอีกอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนางานใหม่ๆ (ตารางที่ 4.31)

ตารางที่ 4.31 ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างจากการติดตามการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง	ความถี่
อยากให้มีการจัดอบรมอีกอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนางานใหม่ๆ	21
ต้องการสร้างตราสินค้าของกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง เป็นที่รู้จักมากขึ้น	18
นักเรียน นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมีฝีมือ เป็นลูกหลานในชุมชน ที่จะเป็นผู้สานงานรุ่นพ่อ แม่ต่อไปได้ ขอให้จัดอย่างต่อเนื่องในพื้นที่บ่อยๆ	18

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา สามารถสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ มีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอแก่กลุ่มชุมชนและผู้สนใจ และประเมินผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ ผลการวิจัย มีดังนี้

5.1.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ โดยผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีในครั้งนี้ได้จากผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าแต่ละประเภทที่ได้รับความพึงพอใจในระดับมาก จากผลงานวิจัยเรื่อง การเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก ซึ่งได้ดำเนินการวิจัยในปีงบประมาณ พ.ศ.2556 มีจำนวน 24 ผลิตภัณฑ์ (จากผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าทั้งหมด 33 ผลิตภัณฑ์) นำไปให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ตำบลดงแดง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวนทั้งสิ้น 30 คนและผู้สนใจจำนวน 70 คน รวม 100 คน เลือกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อจัดทำหลักสูตรถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ

ผลวิเคราะห์ค่าสถิติในการสอบถามความต้องการเพื่อจัดทำหลักสูตรถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำเครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน ซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ตำบลดงแดง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด และผู้สนใจ โดยแสดงเป็นค่าร้อยละ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง(ร้อยละ80.00) มีอายุ31 - 40 ปี(ร้อยละ 32.00)ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา(ร้อยละ 49.00) อาชีพหลักทำนา(ร้อยละ 41.00) รายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท(ร้อยละ 29.00) ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง จ.ร้อยเอ็ด(ร้อยละ 70.00) ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ โดยเคยทำจำหน่ายเป็นอาชีพเสริม (ร้อยละ 45.00)กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการรับการ

ถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ โดยต้องการเพิ่มรูปแบบผลิตภัณฑ์ ให้กลุ่มแปรรูปเศษผ้า ต้องการมีรายได้เพิ่มและเห็นว่าผลิตภัณฑ์สวยงามน่าใช้ (ร้อยละ 50.00) ส่วนผู้ที่ยังไม่สามารถตัดสินใจว่าจะเข้าร่วมระบบสาเหตุ คือกลัวว่าทำไม่ได้และลงชื่อแล้ว อาจมาไม่ได้ (ร้อยละ 30.00) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ตอบว่าไม่ต้องการเข้าร่วม เนื่องจากไม่มีเวลาเพราะต้องทำงานและกลัวว่าจะทำไม่ได้(ร้อยละ20.00) ซึ่งสถานที่ที่เห็นว่าเหมาะสมในการจัดหลักสูตร คือ ที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง(ร้อยละ80.00)

หลักสูตรที่กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี คือ หลักสูตร กล่องจากผ้า หลักสูตรรองเท้าใส่ในอาคาร และหลักสูตรหมวก ผู้ที่แสดงความคิดเห็นในการระบุเหตุผลที่เลือก (ร้อยละ 30.00) ให้เหตุผลว่า เลือกลงผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่มีจำหน่ายในกลุ่ม ซึ่งกล่องจากผ้า สามารถจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์ของขวัญของฝากได้ทุกเทศกาล และปัจจุบันมี รีสอร์ท สปา ที่พัก ที่เปิดในภาคอีสานจำนวนมาก รองเท้าใส่ในอาคารจึงเป็นผลิตภัณฑ์ ที่ต้องการทำจำหน่าย ส่วนหมวก เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ น่าจะทำจำหน่ายได้ ทั้งนี้ ทางกลุ่มมี เศษผ้าชิ้นเล็กๆจำนวนมากที่เหลือจากการแปรรูปจึงมีความต้องการทำดอกไม้จากเศษผ้า เพิ่มเติมเพื่อนำไปตกแต่งผลิตภัณฑ์ให้มีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยจึงเพิ่มหลักสูตร ดอกไม้ตกแต่งผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอให้ตามความต้องการ

5.1.2 การประเมินผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน และของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ หลังจากสอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและสำรวจพื้นที่เพื่อดำเนินการต่อไป ผู้วิจัยจัดเตรียมต้นแบบผลิตภัณฑ์ เอกสารประกอบแต่ละหลักสูตร การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และแบบประเมินผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีนี้ จัดขึ้นระหว่างวันที่ 21 - 22 มิถุนายน 2557 จำนวน 4 หลักสูตร เป็นเวลา 2 วัน วันละ 6 ชั่วโมง ณ กลุ่มแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ตำบลดงแดง อำเภอ จตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 30 คน ใช้วิธีการเลือกแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) พิจารณาจากผู้ที่มีความพร้อม มีความต้องการและแสดงความสนใจ สมัครเข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติโดยหาค่าร้อยละ ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 90.00) อายุ 31 – 40 ปี (ร้อยละ 40.00) ได้รับการศึกษา ระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 70.00) อาชีพทำนา (ร้อยละ 40.00) มีรายได้ต่อเดือน 5,001 – 10,000 บาท (ร้อยละ 36.67) เคยแปรรูปเศษผ้าจำหน่ายเป็นอาชีพเสริม (ร้อยละ 56.67) และ เคยทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอไว้ใช้เอง (ร้อยละ 23.33)

ผลรวมการวิเคราะห์ค่าสถิติโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของการรับ ประโยชน์และคุณค่าของกลุ่มตัวอย่าง ในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษวัสดุสิ่งทอ อยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 66.88) และ ระดับมาก (ร้อยละ 33.83) ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน คือ ด้านเนื้อหาในการจัด หลักสูตร ด้านการจัดการ ด้านวิทยากร และด้านประโยชน์ที่ได้รับ (ค่าเฉลี่ย 4.59) โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 ซึ่งน้อยกว่า 1.25 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความเห็นแตกต่างกันน้อย หรือความเห็นใกล้เคียงกันหรือเหมือนกัน

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง ในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี เรียงตามความถี่จากมากไปหาน้อย คือ อยากให้มีการจัดอบรมอีก โดยให้มีระยะเวลา ฝึกอบรมหลาย ๆ วัน มากกว่านี้ ทำให้ได้ทำงานร่วมกันเกิดความรักความสามัคคี ได้รู้จักกัน ได้รับความรู้ในการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอจากวิทยากรดีมาก รู้สึกสนุกดี ได้นำ ลูกหลานมารับความรู้เพื่อสืบทอดงานของชุมชน และมีความสุขที่ได้ทำงานใหม่ๆ

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติด้วยค่า t-test เปรียบเทียบผลความรู้ก่อนและหลัง การถ่ายทอดเทคโนโลยี พบว่า คะแนนค่าเฉลี่ยก่อนการถ่ายทอดเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ย 9.97 และคะแนนค่าเฉลี่ยหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ย 17.97 เมื่อเปรียบเทียบความรู้ก่อน และหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยีของกลุ่มตัวอย่าง ค่า t คือ -14.691 sig = 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า หลังรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีกลุ่มตัวอย่างมีความรู้มากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ 0.05

ผลการวิเคราะห์ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจากการติดตามและประเมินผลการ นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ หลังจากผ่านการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีแล้ว 2 เดือน สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างทุกคนได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (ร้อยละ 100.00) ส่วนใหญ่ได้นำความรู้ไปใช้ ประโยชน์หลังการอบรมแล้ว 15 วัน (ร้อยละ 70.00) โดยนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในกลุ่ม ชุมชน (ร้อยละ 53.33) มีการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปขยายผลต่อโดยใช้ใน การประยุกต์เป็นองค์ความรู้ใหม่ (ร้อยละ 43.33) ด้านปัญหา อุปสรรคของกลุ่มตัวอย่างจาก

การติดตามและประเมินผล คือ ต้องการผู้ให้คำแนะนำปรึกษาในขณะที่ทำผลิตภัณฑ์ เช่น ด้านรูปแบบที่ต่อยอด การตกแต่งผลิตภัณฑ์เพิ่มเติม และปัญหาไม่มีเงินทุนในการพัฒนางาน

ด้านความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง ในการติดตามการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ คือ อยากให้มีการจัดอบรมอีกอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนางานใหม่ๆ โดยเห็นว่านักเรียน นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการมีฝีมือ เป็นลูกหลานในชุมชน ที่จะเป็นผู้สานงานรุ่นพ่อแม่ต่อไป จึงมีความต้องการให้จัดอย่างต่อเนื่องในพื้นที่บ่อยๆ ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการสร้างตราสินค้าของกลุ่มให้มีความเข้มแข็งเป็นที่รู้จักมากขึ้น

5.2 การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษวัสดุสิ่งทอ ส่วนใหญ่มีอาชีพทำนามีประสบการณ์การแปรรูปเศษผ้าเพื่อจำหน่ายเป็นอาชีพเสริมและแปรรูปไว้ใช้เอง การเข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเนื่องจากต้องการมีรายได้เพิ่มและต้องการเพิ่มรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้กลุ่มแปรรูปเศษผ้า โดยในพื้นที่บ้านดงแดง ตำบลดงแดง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด มีการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผ้า สร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวนอกฤดูทำนา รวมทั้งมีการส่งบุตรหลานเข้ารับความรู้เพื่อสืบทอดการแปรรูปเศษผ้าและการตั้งชมรมแปรรูปเศษผ้าในระดับโรงเรียน แสดงว่าคนในชุมชนให้ความสำคัญกับการแปรรูปเศษผ้า เมื่อมีการจัดหลักสูตรถ่ายทอดเทคโนโลยีครั้งนี้ จึงมีความสนใจและแสดงความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพิ่มอีก รวมทั้งมีความรู้สึกพึงพอใจต่อการจัดหลักสูตรในระดับมากที่สุดทุกด้าน สะท้อนให้เห็น ดังนี้

5.2.1 กลุ่มตัวอย่าง มีพื้นความรู้เรื่องการแปรรูปเศษผ้าอยู่แล้ว และเห็นความสำคัญของการแปรรูปเศษผ้า เมื่อคณะผู้วิจัยนำความรู้ใหม่ไปต่อยอดความรู้เดิมโดยการถ่ายทอดเทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่างจึงมีความสนใจ มีความตั้งใจและมีความสุขที่ได้รับความรู้ รวมถึงการส่งลูกหลานในชุมชนที่จะเป็นผู้สืบทอดงานของชุมชน หรือช่วยสานงานรุ่นพ่อแม่ มาเข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี และยังได้แสดงความต้องการให้มีการจัดถ่ายทอดเทคโนโลยีในลักษณะนี้อีกอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนางานใหม่ๆต่อไป

5.2.2 จากการที่กลุ่มตัวอย่างนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ ทั้ง 100 เปอร์เซ็นต์ และมีการนำความรู้ไปใช้หลายลักษณะเช่น การประยุกต์เป็นองค์ความรู้ใหม่ การนำไปทำเพื่อประกอบอาชีพ การนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นการลดรายจ่าย และการนำไปถ่ายทอดความรู้ต่อ อาจเป็นเพราะในพื้นที่ที่มีการแปรรูปเศษผ้าเป็นอาชีพเสริม กลุ่มตัวอย่างมองเห็นประโยชน์ในการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

5.2.3 จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเยาวชนรุ่นใหม่กำลังศึกษาในระดับประถมศึกษา จำนวน 2 คน สามารถนำผลการรับความรู้ไปเป็นวิทยากรถ่ายทอดต่อ โดยเป็นแกนนำต้นแบบในการถ่ายทอดความรู้ที่ได้รับแก่สมาชิกในชมรมแปรรูปเศษผ้าของโรงเรียนบ้านดงแดงหนองเพ็ญจันทร์ ทำให้ต้องปรับความคิดว่า ไม่ควรมีการกำหนดอายุของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี เพราะเยาวชนในชุมชนสามารถสืบทอดภูมิปัญญาของคนในชุมชนได้

อย่างไรก็ตาม การแปรรูปเศษผ้าในหลักสูตรที่ได้จัดขึ้นนี้ เป็นเพียงต้นแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งกลุ่มชุมชน หรือผู้สนใจ ต้องมีการปรับปรุงพัฒนาและแสวงหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย จากข้อมูลที่ได้ ผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีมีความกระตือรือร้นเพื่อพัฒนางาน ต้องการให้จัดหลักสูตรหลาย ๆ วัน และต้องการผู้ให้คำแนะนำปรึกษาในขณะทำผลิตภัณฑ์ ดังนั้น จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

5.3.1.1 หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น วิสาหกิจชุมชน หรือสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ควรมีการสำรวจความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีของกลุ่มแปรรูปผ้าในชุมชนเพื่อจัดหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

5.3.1.2 สถานศึกษาในท้องถิ่น ควรจัดให้มีหลักสูตรท้องถิ่นศึกษา หรือจัดกิจกรรมเสริม เพื่อถ่ายทอดความรู้แก่บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน นักศึกษาในพื้นที่ รวมทั้งสร้างความตระหนักให้เยาวชนรุ่นหลังสืบทอดภูมิปัญญาของปู่ย่า และเป็นการดำรงความรู้ไม่ให้สูญหายไป

5.3.1.3 ควรมีการเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มชุมชนในท้องถิ่นควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวในส่วนของกรจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของที่ระลึก ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนและสังคมต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี ควรมีการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

5.3.2.1 การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างตราสินค้าให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยให้กลุ่มชุมชนนี้เป็นชุมชนต้นแบบ

5.3.2.2 การวิจัยเชิงบูรณาการตั้งแต่กระบวนการผลิตไปจนถึงการจัดจำหน่าย เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

5.3.2.3 การวิจัยความต้องการของกลุ่มเป้าหมายทางการตลาด ควบคู่ไปกับการพัฒนาฝีมือในการผลิตเพื่อยกระดับชุมชนให้สามารถแข่งขันได้

บรรณานุกรม

- กระเป๋าคอมพิวเตอร์. 2551. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก <http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=comehome&month=04-008&date=06&group=15&gblog=6>, 6 เมษายน 2551.
- กัลยา อุดมวิทิต. 2552. การถ่ายทอดเทคโนโลยี (Technology Transfer). สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ออนไลน์เข้าถึงได้จาก <http://www.ops.go.th/ps/index.php/know/163-technology-transfer>, 27 กุมภาพันธ์ 2552.
- ขยะมูลฝอย. 2554. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก http://www.tungsong.com/Environment/Garbage_n/garbage_09.html, 11 เมษายน 2544.
- คอมพิวเตอร์หนังสือไตลิ่งเวจ. 2556. โคมเพดาน. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก www.iker.com/www.lampnhome.com/catalog.php?category=16, 2 กุมภาพันธ์ 2555.
- ฆ่าเวลา. 2554. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก <http://againandagain.exteen.com/20110610/entry>, 10 มิถุนายน 2554.
- งานเหารูด2. 2009. การฝีมือไทย. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก : <http://www.yesquilt.com/product/1090459หนังสืองานฝีมือไทย9786115300389.html>, 22 เมษายน 2557.
- จุฑาทิพ รัตนธรรมาพันธ์. 2545. การเลือกใช้ผ้าและวัสดุตกแต่ง. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตโชติเวช, กรุงเทพฯ. (อัติสำเนา)
- เจ้าของร้าน, แฝง, มปป. ทอพรหมเช็ดเท้า. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก <http://www.gangplar.com/article>, 9 กรกฎาคม 2557.
- ดารา ทีปะปาล. 2546. พฤติกรรมผู้บริโภค. รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, กรุงเทพฯ.
- นวลแข ปาลิวณิช. 2542. ความรู้เรื่องผ้าและเส้นใย. ซีเอ็ดยูเคชั่น, กรุงเทพฯ.

บริษัท ไทยควิลท์. มปป. บริการงานควิลท์ แพทเวิร์ค ศิลปะการต่อผ้า. ออนไลน์เข้าถึง
ได้จาก : [http://th.88db.com/thailand/Bangkok-Area+Chatuchak/Art-Craft/
Handicraft/ ad-186709/](http://th.88db.com/thailand/Bangkok-Area+Chatuchak/Art-Craft/Handicraft/ad-186709/), 1 กรกฎาคม 2557.

บุญทรง จิโนเป็ง, ธวัชชัย อร่ามดิลกรัตน์, ปราณี อร่ามดิลกรัตน์และมนทิกา ปูอินตะ. 2554.
การบริหารงานคุณภาพและเพิ่มผลผลิต. บทเรียนออนไลน์, ศูนย์การศึกษา
นอกโรงเรียนจังหวัดลำพูน, ออนไลน์เข้าถึงได้จาก : www.nfe.go.th/51,
1 กรกฎาคม 2557.

ประคอง กรรณสูตร. 2542. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3
(ฉบับปรับปรุงแก้ไข), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ.

ประดิษฐ์ รัตนวิจิตรศิลป์. 2553. การวิจัยส่วนแบ่งทางการตลาด. เอกสารประกอบการสอน
วิชา การจัดการสินค้าแฟชั่น, คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลพระนคร.(อัสสำเนา)

เป็น SME ทำ R&D ได้อะไร?. 2557. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก[http://incquity.com/articles/
research-development-operation](http://incquity.com/articles/research-development-operation), 7 กันยายน 2557.

ผ้ารองจานเหมียวสีแดง. 2556. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก<http://www.leknoishop.com/product>,
12 สิงหาคม 2556.

“พันธมิตร” ร้อยรัดเศษผ้า ประยุกต์เครื่องประดับสตรี . 2554. อ้างถึงใน ผู้จัดการออนไลน์,
ออนไลน์เข้าถึงได้จาก [http://www.manager.co.th/iBizchannel/ViewNews.aspx?
NewsID= 95400000 27269](http://www.manager.co.th/iBizchannel/ViewNews.aspx?NewsID=9540000027269), 3 มีนาคม 2554.

เพียงจิตต์ มาประจง. 2011. จากเศษผ้าสู่งานศิลป์. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก
<http://www.iurban.in.th/greenery/picture-from-recycle-cloth/>, 17 มิถุนายน 2556.

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน. 2547. กระเป๋าผ้า. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม, ออนไลน์เข้าถึงได้จาก [http://app.tisi.go.th/otop/pdf_file/
tcps417_47.pdf](http://app.tisi.go.th/otop/pdf_file/tcps417_47.pdf), 1 พฤษภาคม 2554.

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน. 2553. **ผ้าปูโต๊ะและผ้าที่ใช้บนโต๊ะอาหาร.** สำนักงานมาตรฐาน
ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, ออนไลน์เข้าถึงได้จาก
http://app.tisi.go.th/otop/pdf_file/tcps1448_53.pdf, 1 พฤษภาคม 2554.

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน. 2547. **รองเท้าผ้า.** สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม, ออนไลน์เข้าถึงได้จาก [http://app.tisi.go.th/otop/pdf_file/
tcps597_47.pdf](http://app.tisi.go.th/otop/pdf_file/tcps597_47.pdf), 1 พฤษภาคม 2554.

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน. 2553. **หมอนอิง.** สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
กระทรวงอุตสาหกรรม, ออนไลน์เข้าถึงได้จาก [http://app.tisi.go.th/otop
/pdf_file/tcps199_53.pdf](http://app.tisi.go.th/otop/pdf_file/tcps199_53.pdf), 1 พฤษภาคม 2554.

มานะ อินพรมมี. 2555. **การออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ของฝาก ของที่ระลึกกลุ่ม
ผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัดเพชรบูรณ์. คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเพชรบูรณ์, เพชรบูรณ์.(อัตสำเนา)**

ราคาเศษผ้า. 2013. บริษัท อาร์พีพี โปรดักส์ จำกัด, ออนไลน์เข้าถึงได้จาก :
www.rpp-products.com/view_product.php?product=Njl, 4 มิถุนายน 2013.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.** นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชั่น, กรุงเทพฯ.

รัตนลักษณ์ ปัญจภูมิพัฒน์. 2551. **การพัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากเศษผ้าไหม.**
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ, กรุงเทพฯ.(อัตสำเนา)

ลักขณา จาตกานนท์. 2551. **กล่องจากผ้าไทย.** คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, กรุงเทพฯ.(อัตสำเนา)

ลักขณา จาตกานนท์ จุฑาทิพ รัตนระนาพันธ์ และสรุชนีย์ เต็มเปี่ยม. 2556.
**การเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและ
ของที่ระลึก. รายงานวิจัย, คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, กรุงเทพฯ.(อัตสำเนา)**

วิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, สถาบัน. 2545. **คู่มือการใช้กระดาษเพื่อการหีบห่อ.** ห้างหุ้นส่วนจำกัดอรุณการพิมพ์, กรุงเทพฯ.

วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว. 2012. **วท 0203 หลักการตลาด.** บทที่5 ระบบข้อมูลข่าวสารและการวิจัยทางการตลาด: ออนไลน์เข้าถึงได้จาก <http://www.skcc.ac.th/elearning/bc0203/?p=51,13> สิงหาคม 2012.

ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ. <http://www2.mtec.or.th/th/research/textile/introduction.html>, 19 พฤษภาคม 2556.

เศษผ้า. 2013. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก : www.ragthai.net, 07 พฤษภาคม 2013.

สุรัชธานี รัตนวรรณ. 2554. **หลักการออกแบบ.** สารการเรียนรู้ศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์, ก้าวทุกวินาทีสหวิชา.com, ออนไลน์เข้าถึงได้จาก <http://210.1.20.34/?name=knowledge&file=readknowledge&id=3917>, 11 พฤษภาคม 2554.

หมู่อ้วน, แฝง. มปป. **ขนาดโต๊ะนั้นสำคัญไฉน.** ออนไลน์เข้าถึงได้จาก :http://www.foodietaste.com/mustknow_detail.asp?id=123, 19 พฤษภาคม 2556.

อนงค์พรรณ หัตถมาศ และสุวภาภรณ์ ศรีเทพ. 2555. **การพัฒนาส่งเสริมเพิ่มคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นผลิตภัณฑ์ชุดเครื่องหมอนด้วยบาติกเคมีและสีธรรมชาติ ของกลุ่มศิลปหัตถกรรมชุมชน ตำบลวังชมภู อำเภอเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์.** รายงานวิจัย คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, เพชรบูรณ์.

ออลเอ็ง โคมเพดาน. 2556. **โคมเพดาน.** ออนไลน์เข้าถึงได้จาก <http://www.iker.com/th/th/catalog/products/60176039/>, 19 พฤษภาคม 2556.

อาร์วายทีไชน์. 2554. **รายงานสถานการณ์ตลาดสินค้าของระดับตกแต่งบ้านในแคนาดา.** อ้างถึง www.depthai.go.th ในสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ณ นคร โตรอนโต ออนไลน์เข้าถึงได้จาก : <http://www.ryt9.com/s/expd/1127135>,
11 เมษายน 2554.

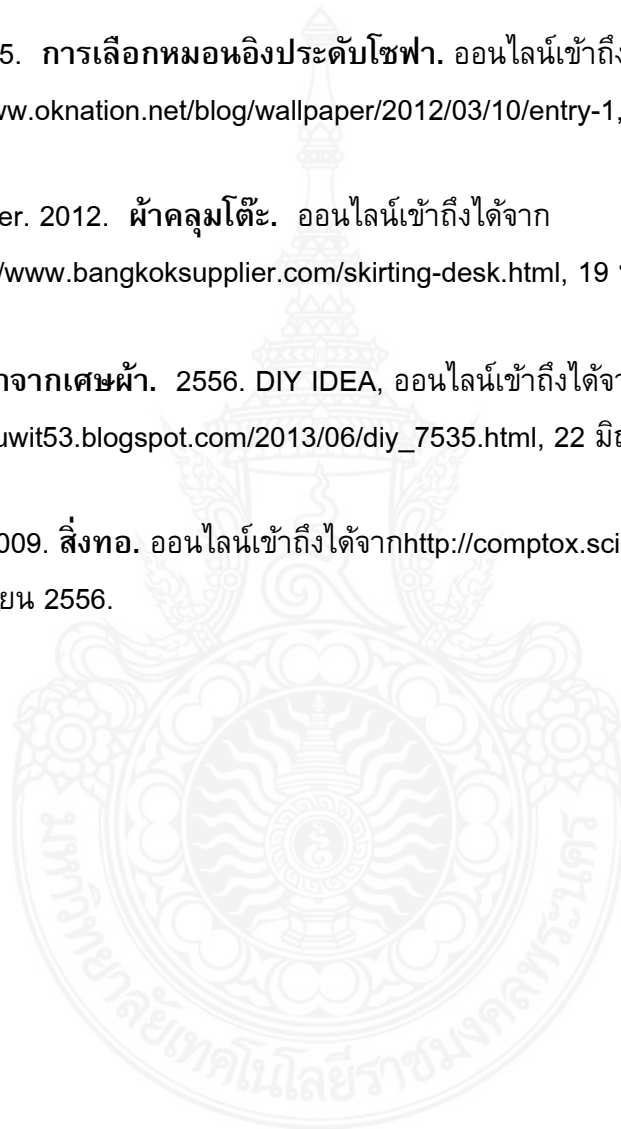
เอกพงศ์ มุสิกะเจริญ. 2555. กระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยี. GotoKnow. คลินิกเทคโนโลยี
ออนไลน์เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/493971>, 8 ตุลาคม 57

a_liv, แฝง. 2555. การเลือกหมอนอิงประดับโซฟา. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก
<http://www.oknation.net/blog/wallpaper/2012/03/10/entry-1>, 10 มีนาคม 2012

Bangkok Supplier. 2012. ผ้าคลุมโต๊ะ. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก
<http://www.bangkoksupplier.com/skirting-desk.html>, 19 พฤษภาคม 2556.

DIY พรหมเช็ดเท้าจากเศษผ้า. 2556. DIY IDEA, ออนไลน์เข้าถึงได้จาก http://onanong-chuenchuwit53.blogspot.com/2013/06/diy_7535.html, 22 มิถุนายน 2556.

QSARs(แฝง). 2009. สิ่งทอ. ออนไลน์เข้าถึงได้จาก <http://comptox.sci.ku.ac.th/document.php>,
22 มิถุนายน 2556.

ภาคผนวก ก

**แบบสอบถามความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี
และการคัดเลือกผลิตภัณฑ์ต้นแบบเพื่อจัดทำหลักสูตร
การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ
เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก**

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ จัดทำขึ้นเพื่อสอบถามความต้องการของชุมชนหรือผู้สนใจ เพื่อจัดทำหลักสูตรการถ่ายทอดเทคโนโลยี “การเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก” โดยที่มวิจัยกำหนดวัตถุประสงค์หลักของผลิตภัณฑ์ คือ เศษวัสดุสิ่งทอประเภทเศษผ้าที่ใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่กลุ่มชุมชนและผู้สนใจ โดยพิจารณาคัดเลือกผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าที่ได้รับความพึงพอใจในระดับมากของแต่ละประเภทผลิตภัณฑ์จากผลงานวิจัยเรื่อง การเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกที่ได้รับการสนับสนุนให้ดำเนินงานวิจัยในปีงบประมาณ พ.ศ.2556 นำมาสอบถามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อจัดทำหลักสูตรการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อและเป็นข้อมูลตามความต้องการของท่าน
โดยแบบประเมินแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 การเลือกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุ
สิ่งทอเหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 21 ปี 21 – 30 ปี 31 – 40 ปี
 41 – 50 ปี 51 – 60 ปี มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
 ปริญญาตรี อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. อาชีพหลัก โปรดระบุ

.....

5. รายได้ต่อเดือน

- ไม่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,001 – 10,000 บาท
 10,001 – 15,000 บาท 15,001 – 20,000 บาท มากกว่า 20,000 บาท

6. ท่านเป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง จ.ร้อยเอ็ดหรือไม่

- เป็นสมาชิก ไม่เป็นสมาชิก

7. ท่านมีประสบการณ์ด้านการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอหรือไม่

- ไม่เคยทำ เคยทำใช้เอง เคยทำจำหน่ายเป็นอาชีพเสริม
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

8. ท่านสนใจหรือมีความประสงค์เข้าร่วมรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอหรือไม่

- ต้องการเข้าร่วม ไม่ต้องการเข้าร่วม ยังไม่สามารถตัดสินใจ

9. กรณีที่ท่านต้องการเข้าร่วม หรือไม่ต้องการเข้าร่วมหรือยังไม่สามารถตัดสินใจ

โปรดระบุเหตุผล ต้องการเข้าร่วม เนื่องจาก
 ไม่ต้องการเข้าร่วม เนื่องจาก.....
 ยังไม่สามารถตัดสินใจ เนื่องจาก.....

10. สถานที่ที่ท่านเห็นว่าเหมาะสมในการจัดโครงการเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม โปรดระบุ.....

.....

ส่วนที่ 2 การเลือกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้ง
เป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง เพื่อเลือกแบบผลิตภัณฑ์จำนวน 3 แบบ ที่เห็นว่าเหมาะสม
มีความต้องการให้จัดทำหลักสูตร พร้อมบอกเหตุผลที่เลือก

ต้นแบบผลิตภัณฑ์

แบบที่1

แบบที่2

แบบที่3

แบบที่4

แบบที่5

แบบที่6

แบบที่7

แบบที่8

แบบที่9

แบบที่10

แบบที่11

แบบที่12

แบบที่13

แบบที่14

แบบที่15

แบบที่16

แบบที่17

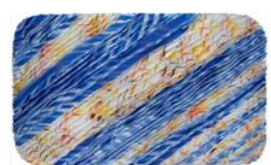
แบบที่18

แบบที่19

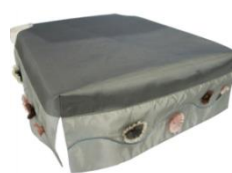
แบบที่20

แบบที่21

แบบที่22

แบบที่23

แบบที่ 24

เหตุผลที่เลือกแบบที่.....

.....
 เหตุผลที่เลือกแบบที่.....

.....
 เหตุผลที่เลือกแบบที่.....

.....

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณ
 ที่สละเวลาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

โครงการการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โทร. 02-2819756-8 ต่อ 6401 โทรสาร 02-2819759 <http://www.hec.rmutp.ac.th>

21 -22 มิถุนายน 2557 ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ต.ดงแดง อ.จตุรพักตรพิมาน จ.ร้อยเอ็ด

การเพิ่มมูลค่าจากเศษวัสดุสิ่งทอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลักขณา จาตกานนท์
ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย

เศษวัสดุสิ่งทอ เช่น เศษเส้นใย เส้นด้าย ผืนผ้าที่เหลือจากการผลิต หากนำกลับมาใช้ใหม่จะเป็นการเพิ่มมูลค่าของเศษวัสดุสิ่งทอและช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม เป็นที่มาของโครงการวิจัย ภายใต้แผนงานวิจัยเรื่อง การเพิ่มมูลค่าจากเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้ง (ปีงบประมาณ.พ.ศ.2556-2557) โดยปีที่1 ดำเนินการวิจัย 3 เรื่อง คือ 1.การพัฒนาผืนผ้าด้วยเส้นด้ายพิเศษจากเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้ง (อ.อัชชา หัตยานานนท์ รศ.บุษรา สร้อยระย้า และอ.ประพาพภรณ์ ธีรมงคล) 2.การเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก (ผศ.ลักขณา จาตกานนท์ ผศ.จุฑาทิพ รัตนะนราพันธ์และอ.สรรรชนี เต็มเปี่ยม) 3.การสร้างตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้ง (อ.อัจฉราวรรณ ณ สงขลา อ.ณัฐชยา เปี้ยแก้ว ไตรฤกษา พิษิตเดช และอ.มัลลิกา จงจิตต์)

ปีที่2 เป็นการนำผลการวิจัยในปีแรกที่ได้ทดสอบตลาดไปถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่วิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดงและผู้สนใจ จำนวน 90 คน (21-22 มิถุนายน 2557) ที่ตำบลดงแดง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่การจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ช่วยสร้างรายได้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ทำให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนให้มีความสุขต่อไป

ขอขอบคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มทร.พระนคร ที่ได้จัดอบรมให้ความรู้ในการเขียนข้อเสนอวิจัยเมื่อปี 2554 เป็นผลให้สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ ให้ความเห็นชอบสนับสนุนให้ผ่านการประเมินข้อเสนอวิจัย ทำให้ทีมวิจัยของคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้รับงบประมาณวิจัย ขอขอบคุณ อาจารย์เกศทิพย์ กรี่เงิน หัวหน้าสาขาวิชาออกแบบแฟชั่นและเครื่องแต่งกาย ให้แนวคิดการใช้ประโยชน์ของเศษวัสดุสิ่งทอ บริษัท แอล.ที.ยู. แอปพารเอลส์ จำกัด มอบเศษผ้าชุดสตรีและชุดวิวาห์ เพื่อสนับสนุนการทำวิจัยให้เศษผ้าเกิดประโยชน์ ขอขอบคุณคุณเจ้อจันทร์ โพสราษ ประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดงช่วยประสานงานการอบรม ขอขอบคุณทีมวิจัยและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้การทำวิจัยนี้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

โครงการการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โทร. 02-2819756-8 ต่อ 6401 โทรสาร 02-2819759 <http://www.hec.rmutp.ac.th>

21 -22 มิถุนายน 2557 ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ต.ดงแดง อ.จตุรพักตรพิมาน จ.ร้อยเอ็ด

การถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน และของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลักขณา จาตกานนท์
หัวหน้าโครงการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก เพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ อยู่ภายใต้แผนงานวิจัยเรื่อง การเพิ่มมูลค่าจากเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้ง โดย ผลิตภัณฑ์ที่นำไปถ่ายทอดเทคโนโลยีในปีที่2 มาจากผลการวิจัย เรื่องการเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอเหลือทิ้งเป็นผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก(ปีงบประมาณ พ.ศ.2556)

โดยได้ดำเนินการวางแผนการออกแบบผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าและเส้นด้ายจากเศษผ้า ชนิดละ 5 แบบ รวม 110 แบบ ประกอบด้วย โคมไฟ (lamps) หมอนอิง(cushions) ผ้ารองนั่ง(seats) ผ้าปูโต๊ะ(tablecloths) พรม(mats) ภาพแขวนผนัง(wall - hangings) ผ้าคลุมเตียง (bed sheets) รองเท้าใส่ในอาคาร(slippers) หมวก(hats) กระเป๋า(handbags) และกล่องอเนกประสงค์ (multi - purpose boxes) ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน คัดเลือกแบบ ชนิดละ 3 แบบ และจัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์ รวม 66 แบบ นำไปทดสอบตลาดโดยสอบถามผู้สนใจด้วยวิธีการเลือกแบบบังเอิญ จำนวน 100 คน แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างพึงพอใจผลิตภัณฑ์ทุกแบบในด้านประโยชน์ที่ช่วยเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย4.50) พึงพอใจมากด้านรูปแบบ เทคนิคการตกแต่ง การนำเศษผ้ามาใช้กับผลิตภัณฑ์ (ค่าเฉลี่ย3.75, 3.54, 3.50 ตามลำดับ)ผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมในการถ่ายทอดความรู้ แก่ชุมชนหรือผู้สนใจ มี 4 ผลิตภัณฑ์ คือ ผลิตภัณฑ์ผ้ารองนั่ง ผลิตภัณฑ์กล่องอเนกประสงค์ ผลิตภัณฑ์รองเท้าใส่ในอาคาร และผลิตภัณฑ์หมวก (ค่าเฉลี่ย3.74 , 3.60, 3.60, 3.57 ตามลำดับ)

จากนั้น สอบถามความต้องการอบรม พบว่า ผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มวิสาหกิจแปรรูปเศษผ้า บ้านดงแดง จังหวัดร้อยเอ็ดและผู้สนใจในการอบรม คือ กล่องอเนกประสงค์ รองเท้าในอาคาร หมวก เพราะเป็นผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มยังไม่มีและน่าจะช่วยสร้างรายได้เพิ่ม เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นได้ รวมทั้งการประดิษฐ์ดอกไม้จากเศษผ้าเพื่อใช้ในการตกแต่งผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

แนวโน้มสีสำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก

สีสำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผู้ซื้อสนใจทั้งในด้านประโยชน์ใช้สอย ความงามและความทันสมัยของผลิตภัณฑ์ โดยผู้ผลิตสินค้าจะศึกษาแนวโน้มของสีและรูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก ดังนี้

แนวโน้มสีสำหรับสินค้าตกแต่งบ้าน ปี 2013 - 2014

การวิเคราะห์เทรนด์ (Trend watching) เป็นการกำหนดแนวโน้มเทรนด์สีที่จะเป็นที่นิยมและสำรวจแนวโน้มทางการตลาดเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคโดยมีหลากหลายเทรนด์ตามกระแสแฟชั่นให้เข้ากับรูปแบบของสินค้า ซึ่ง Laura (2012) นักออกแบบและที่ปรึกษาด้านสถาปัตยกรรมเรื่องแสง เฟอร์นิเจอร์ ห้องน้ำ สำหรับบริษัทต่างประเทศ ได้พยากรณ์แนวโน้มเฟอร์นิเจอร์และสินค้าสำหรับตกแต่งบ้านในปี 2013 - 2014 ซึ่งนักออกแบบให้ความสำคัญกับพื้นที่แสงและรูปแบบของเฟอร์นิเจอร์หรือของตกแต่งบ้านที่มีลักษณะสมดุล โดยเฟอร์นิเจอร์และสินค้าสำหรับตกแต่งบ้าน ปี 2013 - 2014 มี 6 รูปแบบ ที่มีความโดดเด่น คือ

สีกลาง สีที่ให้ความรู้สึกสงบ คลื่นคลายและผ่อนคลาย และแสงให้บรรยากาศเรียบง่าย การใช้วัสดุจากธรรมชาติหรืองานฝีมือเป็นหลัก มีพื้นผิว มีความสำคัญมาก เช่น ไม้ก๊อก วัสดุถักหญ้า ไม้ไผ่ ขนสัตว์ หนัง ฯลฯ สีเนื้อ สีขาวมีบทบาทสำคัญ จะถูกรวมกับนวัตกรรมและ Eco โดยคำนึงถึงน้ำหนักเบา ขนาดกะทัดรัด และใช้เส้นกราฟิกกลม ขนาดใหญ่ สีดำและสีขาว ลวดลายจากธรรมชาติยังเป็นที่นิยม เช่น ลายหมาป่า ขนนก และนกฮูก ออกแบบให้มีความเรียบง่าย แต่จะถูกรวมเข้ากับความหรูหรา เช่น โลหะ เงินและทอง กระดาษแก้ว ไข่มุกและมุก ความโปร่งใสและความสว่างมีความสำคัญตรงข้ามกับความเป็นธรรมชาติที่อบอุ่น นำไปประยุกต์ใช้กับไม้ วัสดุถักหยาบ เช่น แก้ว หรือเพิ่มพื้นผิวในปลอกหมอน สีที่เป็นกลางที่กลมกลืนกันอย่างสมบูรณ์แบบร่วมกัน สีขาวเป็นสิ่งสำคัญมาก สีบิสกิต สีเบจ สีเหลืองอ่อน สีเทาอ่อน สีฟ้า สีน้ำตาลและสีน้ำตาลมะพร้าว สีน้ำตาลเข้ม สีเทาและสีดำ สีเหล่านี้ให้สีสันที่เป็นธรรมชาติ

พื้นที่แสงและรูปแบบของความสมดุลเจดสีกลาง
ที่มา : Laura (2012)

สีสไต การนำมาใช้กับผ้าทอ ผ้าพิมพ์ลาย ผ้าฝ้ายย้อม สีของผ้าฝ้ายทุกรูปแบบจะแสดงด้วยการ์ดสี (Pantone) ที่สอดคล้องกันกว่า 200 วัสดุ เพื่อความสะดวกในการเลือก โดยสร้างแรงบันดาลใจที่ตรงกับชุดรูปแบบสีและตัวอักษร การตกแต่งภายในนี้ให้ความรู้สึกเหมือนบ้านอบอุ่น เจดสีจากสีชมพู มักใช้โทนสีในโทนสำหรับผู้หญิง ให้ความรู้สึก โรแมนติกตามแบบความคิดของฝรั่งเศสคลาสสิก ใช้ลายลูกไม้และดอกไม้ภาพวาดด้วยมือ ลวดลายJacquardsกับลายผลไม้และลวดลายพฤกษศาสตร์ เช่น ผ้าลินิน ผ้าฝ้ายและกัญชา นอกจากนี้ยังมีลวดลายมัดหมี่(IKAT)และเน็คไท บางครั้งลวดลายจะเน้นลายจุดหรือลายเส้น ลายสัตว์ เช่น นก แมลงและผีเสื้อที่มีลวดลายที่เป็นที่นิยม มักจะพิมพ์และสาน หรือการเย็บปะติดปะต่อกันใช้เทคนิคเก่า เช่น การเย็บปักถักร้อย การปักครอสติช การถักโครเชต์ และผลิตภัณฑ์งานฝีมือมีความต้องการเป็นอย่างมาก สีขาวเป็นสีที่สำคัญที่จะรวมกับสีเบจแนววินเทจ ช่วยดึงดูดความสนใจโดยใช้เฉดสีที่แตกต่างกัน เช่น สีส้มอ่อน สีแดงม่วงราสเบอร์รี่ สีแดงม่วง สีส้มไวน์แดงเป็นส่วนใหญ่ สีเหล่านี้จะรวมกันกับสีขาว และยังสามารถใช้ร่วมกับพื้นสีเบจ ลวดลายใบไม้ ต้นไม้และกิ่งไม้เป็นหัวข้อที่เป็นที่นิยมเช่นเดียวกับทุกชนิดของภาพพฤกษศาสตร์ตามหนังสือประวัติศาสตร์ธรรมชาติของผัก สัตว์ แมลง ฯลฯ โดยผลิตภัณฑ์ที่เรียบง่าย เช่น หมอนและพรมที่ใช้ที่สะดวกสบาย สนุกกับการทำผลิตภัณฑ์ด้วยตัวเอง เช่น การถัก ซ้อมแซม การหาผลิตภัณฑ์ที่นำมาใช้ปรุงอาหารและการรับประทานอาหารร่วมกัน สวนสมุนไพรและการจัดสวนแนวตั้ง

รูปแบบของผ้าทอ ผ้าพิมพ์ลาย ผ้าฝ้ายสีสไต
ที่มา : Laura (2012)

สีสไตมาก ผ้าที่มีสีสไตมากโดยเฉพาะสีอ่อนและสีเรืองแสง เป็นตัวกำหนดรูปแบบที่ให้ความคมชัด บ่อยครั้งที่สีเหล่านี้ถูกนำมาใช้ในการทำงานร่วมกับสีขาวที่เป็นกลางหรือแสงที่มีสีพาสเทล ผลิตภัณฑ์ที่มีสีสไตเหล่านี้ วัสดุที่ใช้มักจะเป็นของเทียมที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น แก้ว พลาสติกใส พลาสติกชีวภาพ ด้ายไนลอนและเรซิน รุ้ง ลวดลายเรขาคณิตและศิลปะป๊อป วัสดุ มันวาวเป็นประกายเงางาม มีความสำคัญที่จะทำให้สีที่โดดเด่นมากยิ่งขึ้น ผลของสีสไตเหล่านี้

ให้ความสุขที่ไม่ซับซ้อนและร่าเริง สีที่สดใส อาจจะนำมาประยุกต์ใช้สำหรับวัตถุที่เป็นของแข็ง ใช้งานร่วมกันกับสีที่เป็นกลาง เช่น สีเบจ หรือ ไม้ธรรมชาติและสีขาว

สีสดใสมาใช้ร่วมกับสีขาว สีกลางหรือแสงที่มีสีพาสเทล
ที่มา : Laura (2012)

สีเบจแนววินเทจ การผสมผสานของอิทธิพลย้อนยุควินเทจโดยเฉพาะอย่างยิ่งผลิตภัณฑ์ที่ทำจากไม้และสีซีดจางเล็กน้อยให้ความรู้สึกเกี่ยวกับเวลา บ่อยครั้งที่เราจะเห็นการออกแบบที่คลาสสิกที่ได้รับการฟื้นฟูขึ้นมา สีของไม้ที่โดดเด่นคือ ผลิตภัณฑ์จากยุคอุตสาหกรรมให้กลับมา เช่น โคมไฟอุตสาหกรรมรีไซเคิล ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ ลึนซึก โลหะเก่า อิทธิพลของจริยธรรม จากทั่วทุกมุมโลกในอาร์เบีย แอฟริกา เติร์กเมนิสถาน อินเดียแดงในอเมริกา อินเดีย เป็นการรวมกันของแบบดั้งเดิมและงานฝีมือที่ทำด้วยมือ การบูรณะซ่อมแซมกลับมาใช้ใหม่และการปรับตัว ร่องรอยของอดีตที่ผ่านมามีข้อบกพร่องและความผิดปกติให้ผลิตภัณฑ์ เช่น การเย็บปะติดปะต่อกัน และรูปลักษณะงานหัตถกรรมแบบดั้งเดิมและเทคนิคที่มีมูลค่าอีกครั้ง เช่น โครเชต์ ถัก ย้อมสีด้วยมือ มัดหมี่ เย็บปักถักร้อย ฯลฯ ลักษณะยับและมีรอยขีดข่วน วัสดุธรรมชาติ อยู่ในความต้องการ มักจะ

เป็นสีน้ำตาลเข้มเป็นสีพื้นฐาน สีของสี เก่า บ น แ ผ น ไม้ หรือ โลหะ ผลิตภัณฑ์ที่มีความเก่า สี สำหรับทิศทางนี้เป็นสีที่อบอุ่น บ่อยครั้งที่ใช้ร่วมกับสีน้ำตาลอบอุ่น สีชมพูอ่อน สีส้ม สีเหลือง สีแดง สีฟ้า สีเขียวอ่อน

สีเบจแนววินเทจ
ที่มา : Laura (2012)

สีเข้ม การใช้สีเข้มมีอิทธิพลมากกว่าทำให้พื้นที่เปิดโล่งดูหุหรรวมองเห็นช่องว่างและเฟอร์นิเจอร์ที่มีเส้นลายกราฟิก ผ้าเฟอร์นิเจอร์ประกอบด้วยโมดูลที่หุหรรากว้างที่สามารถนำมา รวมกันตามที่ต้องการ สีดำจะทำให้ กลับมาเป็นสีที่สำคัญที่สุดที่มีเฉดสีที่ แตกต่างกันของสีดำหรือใช้ร่วมกับสี ขาว สีสดใส เช่น สีเหลือง สีแดง หรือ สีส้ม

การผสมผสานของสี
ที่มา : Laura (2012)

สีที่มีความหุหรร การใช้วัสดุที่หุหรรทำให้เห็นความสำคัญของสีทอง ทองแดง เงิน เล่น กับพื้นผิวที่แตกต่างกันเป็นสิ่งที่สำคัญเมื่อเทียบกับพื้นผิว เช่น ผนัง ไม้ ขนสัตว์ สัตว์เลื้อยคลาน วอลล์เปเปอร์มีบทบาทสำคัญ เราจะเห็นรูปแบบที่มีขนาดใหญ่ เห็นวัสดุที่หุหรรด้วยพื้นผิวของผนัง

การเล่นแสงและเงา พื้นผิวที่แตกต่างกัน ทำให้ดูน่าตื่นตื้น การใช้สีประกอบด้วยสี เข้มมาก เช่น สีฟ้า สีทอง ทองแดง สีม่วง แดง สีเขียว สีน้ำตาลช็อคโกแลต สีเทา และสีดำ

การใช้สีประกอบด้วยสีเข้มมากกับสีทอง
ที่มา : Laura (2012)

โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โทร. 02-2819756-8 ต่อ 6401 โทรสาร 02-2819759 <http://www.hec.rmutp.ac.th>

21 -22 มิถุนายน 2557 ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ต.ดงแดง อ.จตุรพักตรพิมาน จ.ร้อยเอ็ด

กล่องจากผ้า

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลักขณา จาตกานนท์

อาจารย์สรพรณีย์ เต็มเปี่ยม

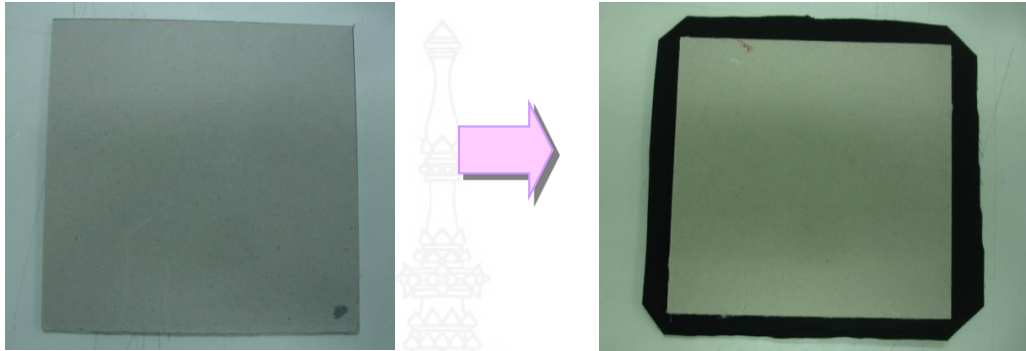
วัสดุอุปกรณ์

1. เศษวัสดุสิ่งทอ
 - 1.1 เศษผ้าสีพื้น
 - 1.2 เศษผ้าลาย
 - 1.3 ลูกไม้ เทปผ้า ฯลฯ
2. กระดาษหลังรูปเบอร์ 32
3. กระดาษขาวเทา
4. ฟองน้ำ
5. กาว และไม้ปาดกาว
6. อุปกรณ์สำหรับตัด
 - 6.1 คัตเตอร์
 - 6.2 กรรไกรตัดผ้า และกรรไกรตัดกระดาษ
 - 6.3 แผ่นรองตัด
7. ดินสอ

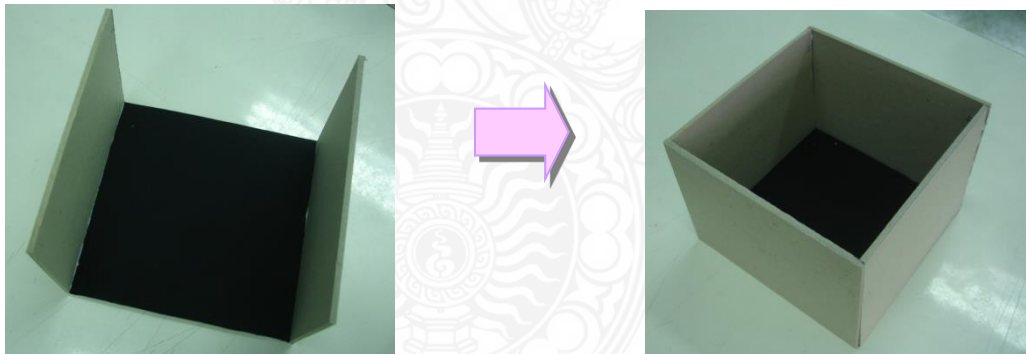

การทำโครงกล่องและฝากล่อง

1. ตัดกระดาษหลังรูป ขนาด 12 x 12 ซม. จำนวน 1 ชิ้น (กันกล่อง) และตัดผ้าพื้นสีเข้ม ขนาด 13 x 13 ซม. จำนวน 1 ชิ้น
2. ทากาวที่กระดาษขึ้นกันกล่อง แล้วหุ้มผ้าที่ตัดไว้ให้เรียบร้อย

3. ตัดกระดาษหลังรูป ขนาด 12 x 5 ซม. จำนวน 2 ชิ้น (ข้างกล่อง) และขนาด 12.8 x 5 ซม. จำนวน 2 ชิ้น (ข้างกล่อง)
4. วางกระดาษกันกล่องที่หุ้มผ้าเรียบร้อยแล้วให้ด้านที่ติดผ้าอยู่ด้านใน ทากาวประกอบกับกระดาษข้างกล่อง ทั้ง 4 ด้าน พักทิ้งไว้ให้กาวแห้ง

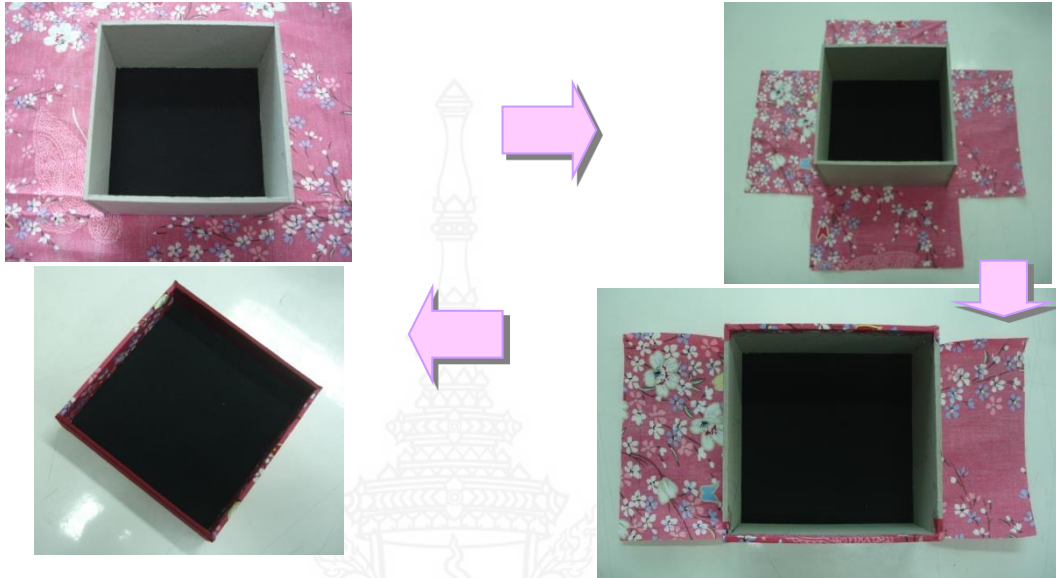
5. ตัดกระดาษหลังรูป ขนาด 13 x 13 ซม. จำนวน 1 ชิ้น (ฝากล่อง) ขนาด 2.5 x 13 ซม. จำนวน 2 ชิ้น (ข้างกล่อง) และขนาด 2.5 x 13.5 ซม. จำนวน 2 ชิ้น (ข้างกล่อง)
6. ติดกระดาษฝากล่องกับกระดาษข้างกล่อง ทั้ง 4 ด้าน พักทิ้งไว้ให้กาวแห้ง

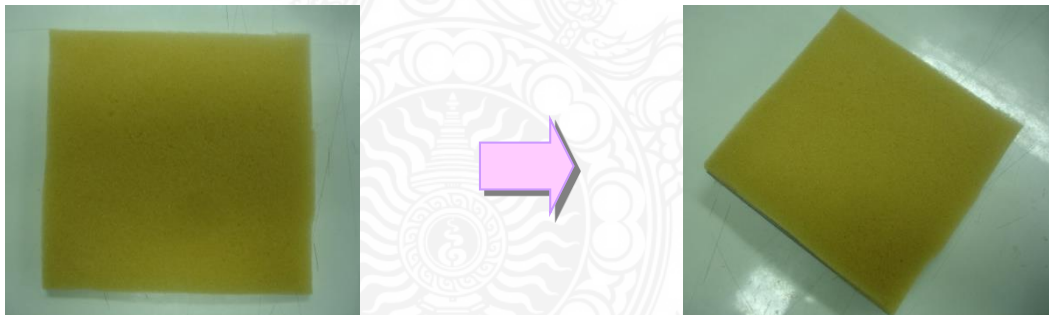

การหุ้มกล่องด้วยผ้า

1. ตัดเศษผ้าลาย ขนาด 26 x 26 ซม. จำนวน 1 ชิ้น จากนั้นทากาวที่ก้นกล่องด้านนอก นำมาติดกับผ้า แล้วหุ้มกล่องทั้ง 4 ด้าน พักทิ้งไว้ให้กาวแห้ง

2. ตัดฟองน้ำขนาดเท่ากับฝากล่อง จำนวน 1 ชิ้น ทากาวเล็กน้อยติดกับฝากล่อง

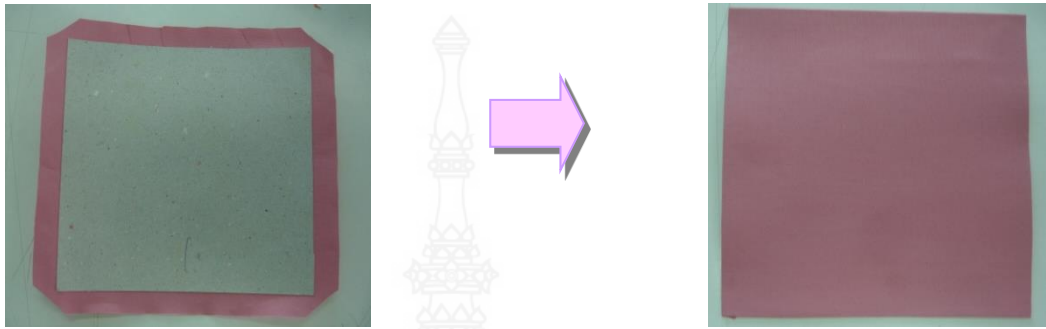

3. ตัดเศษผ้าพื้น ขนาด 20 x 20 ซม. จำนวน 1 ชิ้น หุ้มผ้ากับฝากล่อง โดยให้ฟองน้ำทั้ง 4 ด้าน เรียบกับตัวกล่อง พักทิ้งไว้ให้กาวแห้ง

- ตัดกระดาษขาวเทาขนาดเท่ากับฝากล่องด้านใน และตัดผ้าพื้นใหญ่กว่ากระดาษขาวเทาที่ตัดไว้ เผื่อผ้าโดยรอบ 0.5 – 1 ซม.
- ทากาวที่กระดาษขาวเทา และนำผ้าพื้นหุ้มกระดาษขาวเทาโดยรอบ หลังจากนั้นนำไปติดที่ด้านในฝากล่องให้เรียบ

- ตัดกระดาษขาวเทา โดยวัดขนาดจากความสูงในกล่อง ความยาวเท่ากับรอบกล่องด้านใน และตัดผ้าพื้นใหญ่กว่ากระดาษขาวเทาที่ตัดไว้ เผื่อผ้าโดยรอบ 0.5 – 1 ซม.
- ทากาวที่กระดาษขาวเทา และนำผ้าพื้นหุ้มกระดาษขาวเทาโดยรอบ หลังจากนั้นนำไปติดภายในตัวกล่องให้เรียบ จะได้กล่องอเนกประสงค์ที่ทำจากวัสดุสิ่งทอประเภทผ้า เพิ่มมูลค่าให้กับเศษผ้า สามารถทำไว้ใช้เอง หรือเป็นของขวัญ ของที่ระลึกและทำจำหน่ายเพิ่มรายได้

โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โทร. 02-2819756-8 ต่อ 6401 โทรสาร 02-2819759 <http://www.hec.rmutp.ac.th>

21 -22 มิถุนายน 2557 ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ต.ดงแดง อ.จตุรพักตรพิมาน จ.ร้อยเอ็ด

ดอกไม้ตกแต่งผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลักขณา จาตกานนท์
อาจารย์สรุชนีย์ เต็มเปี่ยม

วัสดุอุปกรณ์

1. เศษวัสดุสิ่งทอ เช่น เศษผ้า ลูกไม้ ริบบิ้น และเทปผ้า เป็นต้น
2. กระจุก ลูกปัด มุก ฯลฯ
3. โยโฟลีสเทออร์
4. ปืนกาว และไส้ปืนกาว
5. กรรไกร
6. เข็ม และด้าย

วิธีทำ : แบบที่ 1

1. ตัดเศษผ้าพื้น ขนาด 7 x 30 ซม. จำนวน 1 ชิ้น พับทบผ้าลง และตริ้งผ้าด้วยเข็มหมุด
2. วาดแบบกลีบกุหลาบบนผ้าที่พับไว้ แล้วเย็บตามแบบ หลังจากนั้นตัดผ้าเป็นรูปดอกไม้

3. เย็บรูดที่ริมผ้าทั้ง 2 ชั้น ให้ติดกัน แล้วรูดให้แน่น ตกแต่งด้วยกระดุม ลูกปัด ฯลฯ จะได้ดอกไม้จากเศษผ้า

วิธีทำ : แบบที่ 2

1. ตัดผ้าลาย ขนาด 4 x 20 ซม. จำนวน 1 ชั้น และตัดผ้าพื้น ขนาด 4 x 20 ซม. จำนวน 1 ชั้น หากาวติดผ้าทั้ง 2 ชั้น เข้าด้วยกัน หลังจากนั้น ตัดเป็นรูปกลีบตามแบบ จำนวน 5 กลีบ และตัดรูปร่างกลม จำนวน 1 - 3 วง

2. ใช้กรรไกรแต่งกลีบให้โค้ง ตามรูป

3. เนารูดผ้าวงกลมที่ตัดไว้

โครงการการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โทร. 02-2819756-8 ต่อ 6401 โทรสาร 02-2819759 <http://www.hec.rmutp.ac.th>

21 -22 มิถุนายน 2557 ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ต.ดงแดง อ.จตุรพักตรพิมาน จ.ร้อยเอ็ด

- นำกลีบดอกทั้ง 5 กลีบวางซ้อนกัน แล้วเย็บให้ติดกัน หลังจากนั้น ตกแต่งด้วยผ้าวงกลมที่ รูดไว้

วิธีทำ : แบบที่ 3

- ตัดผ้า ขนาด 15 x 12 ซม. จำนวน 2 ชิ้น และตัดผ้า ขนาด 10 x 10 ซม. จำนวน 2 ชิ้น หลังจากนั้น ตัดเป็นรูปครึ่งวงกลมตามแบบ

- เนา รูดด้านโค้งทุกชิ้น หลังจากนั้น ทากลิบขนาดเล็กที่รูดแล้วให้ติดกัน วางลูกบิดตรงกลาง เย็บติดหรือยึดติดด้วยปืนกาว

โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โทร. 02-2819756-8 ต่อ 6401 โทรสาร 02-2819759 <http://www.hec.rmutp.ac.th>

21 -22 มิถุนายน 2557 ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ต.ดงแดง อ.จตุรพักตรพิมาน จ.ร้อยเอ็ด

3. วางกลีบใหญ่ซ้อนด้านล่างแบบสับหว่าง ปิดด้านหลังดอกไม้ด้วยผ้ารูปวงกลม

โครงการการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โทร. 02-2819756-8 ต่อ 6401 โทรสาร 02-2819759 <http://www.hec.rmutp.ac.th>

21 -22 มิถุนายน 2557 ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ต.ดงแดง อ.จตุรพักตรพิมาน จ.ร้อยเอ็ด

หมวกจากเศษผ้า

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑาทิพ รัตนะนราพันธ์

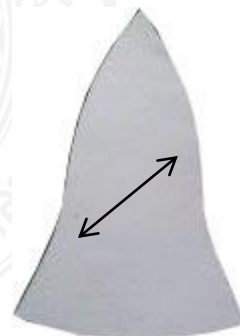
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริภรณ์ ชวเลขยางกูร

วัสดุอุปกรณ์

1. เศษผ้าสีพื้น
2. เศษผ้าลาย
3. ผ้าอัดกาว
4. อุปกรณ์ตัดเย็บ

การเตรียมผ้า

1. ตัดผ้าสีพื้นตามแบบ จำนวน 6 ชิ้น
2. ตัดผ้าลายตามแบบ จำนวน 6 ชิ้น
3. ตัดผ้ากาวตามแบบ จำนวน 6 ชิ้น

ขั้นตอนการเย็บ

1. นำผ้าสี่เหลี่ยมมาวางประกบบนผ้ากาวทางด้านผิด นำไปรีดอัดให้ติดกัน

2. นำชิ้นส่วนหมวกที่ตัดกาวแล้ว จำนวน 3 ชิ้น มาเย็บต่อกัน ส่วนที่เหลืออีก 3 ชิ้น นำมาเย็บต่อเช่นเดียวกัน

3. นำชิ้นส่วนที่ต่อกันทั้ง 2 ชิ้น มาวางประกบกันทางด้านถูกและนำไปเย็บติดกัน

โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โทร. 02-2819756-8 ต่อ 6401 โทรสาร 02-2819759 <http://www.hec.rmutp.ac.th>

21 -22 มิถุนายน 2557 ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ต.ดงแดง อ.จตุรพักตรพิมาน จ.ร้อยเอ็ด

4. ชิ้นส่วนผ้าลายเย็บเช่นเดียวกันกับผ้าสีพื้น

5. นำหมวกผ้าสีพื้น และผ้าลายมาเย็บประกบกันที่ริมหมวก และเว้นช่องไว้ประมาณ 4 นิ้ว กลับตะเข็บไว้ด้านในหมวก เย็บเดินคิ้วโดยรอบริมหมวก

รองเท้าจากเศษผ้า

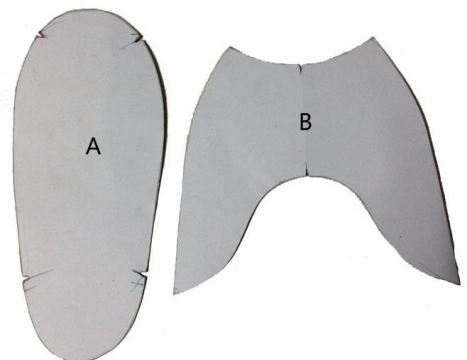
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริภรณ์ ขวเลขยางกูร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุฑาทิพ รัตนะนราพันธ์

วัสดุอุปกรณ์

1. เศษผ้าลาย
2. เศษผ้าสีพื้น
3. ผ้าแข็ง
4. แผ่นโพลีเอสเตอร์
5. อุปกรณ์ตัดเย็บ

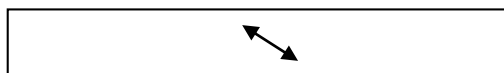
การตัดพื้นรองเท้าและหน้ารองเท้า

แบบตัดชิ้น A	ตัดผ้าลาย	4	ชิ้น
	ตัดแผ่นโพลีเอสเตอร์	2	ชิ้น
	ตัดผ้าแข็ง	2	ชิ้น
แบบตัดชิ้น B	ตัดผ้าลาย	4	ชิ้น
	ตัดผ้าแข็ง	2	ชิ้น
	ตัดแผ่นโพลีเอสเตอร์	2	ชิ้น

การตัดผ้ากึ่ง

นำผ้าสีพื้นตัดตามเกรนเฉลี่ยง่ากั้ว่าง 1 1/2 นิ้ว ยาวพอประมาณที่จะหุ้มกึ่งริมรองเท้าโดยรอบได้

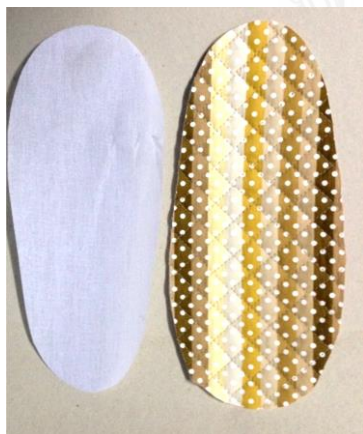

ขั้นตอนการเย็บ

1. นำแบบตัดชิ้น B โดยนำแผ่นโพลีเอสเตอร์วางตรงกลางระหว่างผ้าลาย 2 ชั้น และเนาโดยรอบ เย็บแบบตีดาราฯ ให้เต็มผืนผ้า แล้วจึงนำผ้าข้างรองด้านล่าง เนาให้ติดกันอีกครั้ง
2. นำผ้ากึ่งที่เตรียมไว้เย็บหุ้มริมตะเข็บด้านนอกและด้านในรองเท้าให้เรียบร้อย

3. นำแบบตัดชิ้น A โดยนำแผ่นโพลีเอสเตอร์วางตรงกลางระหว่างผ้าลาย 2 ชั้น และเนาโดยรอบ เย็บแบบตีดาราฯ ให้เต็มผืนผ้า แล้วจึงนำผ้าข้างรองด้านล่าง เนาให้ติดกันอีกครั้ง

4. นำแบบตัดชิ้น B ที่เย็บกึ่งริมเรียบร้อยแล้วมาวางลงบนแบบตัดชิ้น A ทางด้านบนให้ตรงกับตำแหน่งที่กำหนด เย็บยึดให้ติดกัน

โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โทร. 02-2819756-8 ต่อ 6401 โทรสาร 02-2819759 <http://www.hec.rmutp.ac.th>

21 -22 มิถุนายน 2557 ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ต.ดงแดง อ.จตุรพักตรพิมาน จ.ร้อยเอ็ด

- นำผ้าก๊วนที่เตรียมไว้เย็บหุ้มริมตะเข็บพื้นรองเท้าโดยรอบให้เรียบร้อย

ภาคผนวก ค

แบบประเมินผลการจัดหลักสูตรการถ่ายทอดเทคโนโลยี
การทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ
ระหว่างวันที่ 21 - 22 มิถุนายน 2557

ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ต.ดงแดง อ.จตุรพักตรพิมาน จ.ร้อยเอ็ด

คำชี้แจง : แบบประเมินนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินผลการจัดหลักสูตรกล่องอเนกประสงค์ ดอกไม้ตกแต่ง
หมวกและรองเท้าใส่ในอาคาร จากการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน
และของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ ประเภทเศษผ้า

โดยแบบประเมินแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้าน
และของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง แต่ละข้อต่อไปนี้ตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ต่ำกว่า 21 ปี

21 – 30 ปี

31 – 40 ปี

41 – 50 ปี

51 – 60 ปี

มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา

อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

ปริญญาตรี

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. อาชีพ โปรดระบุ.....

5. รายได้ต่อเดือน

ไม่มีรายได้

ต่ำกว่า 5,000 บาท

5,001 – 10,000 บาท

10,001 – 15,000 บาท

15,001 – 20,000 บาท

มากกว่า 20,000 บาท

6. ท่านมีประสบการณ์ด้านการทำผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอหรือไม่

ไม่เคยทำ

เคยทำตัวเอง

เคยทำจำหน่ายเป็นอาชีพเสริม

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก
เพื่อเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ประเด็นคำถาม	ความพึงพอใจในการรับประโยชน์ และคุณค่าต่อท่าน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.ด้านเนื้อหาในการจัดหลักสูตร					
1.1 เนื้อหาสาระในการจัดหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการ					
1.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกก่อนการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี					
1.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกหลังการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี					
1.4 การลำดับเนื้อหา มีความเหมาะสม เข้าใจง่าย					
1.5 ความรู้ที่ได้รับมีความทันสมัย เหมาะสมกับผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี					
2.ด้านการจัดการ					
2.1 การประชาสัมพันธ์การจัดหลักสูตรมีความทั่วถึง					
2.2 สถานที่ที่จัดหลักสูตรมีความเหมาะสม					
2.3 ระยะเวลาในการหลักสูตรมีความเหมาะสม					
2.4 เอกสารประกอบหลักสูตรมีความเหมาะสม					
2.5 วัสดุ อุปกรณ์ในหลักสูตรมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
2.6 การจัดรายการอาหารว่างและอาหารกลางวันมีความเหมาะสมและเพียงพอ					
2.7 การให้บริการและการอำนวยความสะดวกของทีมงานผู้จัดหลักสูตรเป็นอย่างดี					
3. ด้านวิทยากร					
3.1 บุคลิกภาพมีความเหมาะสม					
3.2 ความเชี่ยวชาญ ความรอบรู้ในเนื้อหา					
3.3 ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจ					

ประเด็นคำถาม	ความพึงพอใจในการรับประโยชน์ และคุณค่าต่อท่าน				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3.4 ความสามารถในการสร้างบรรยากาศการอบรม					
3.5 เทคนิควิธีการถ่ายทอดความรู้มีความน่าสนใจ					
3.6 การรักษาเวลาในการอบรมได้อย่างเหมาะสม					
3.7 ความชัดเจนในการตอบคำถาม ข้อซักถาม					
4. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ					
4.1 ได้รับความรู้ความเข้าใจในการทำผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษผ้า					
4.2 ได้รับความรู้อันเป็นประโยชน์ในการทำผลิตภัณฑ์ เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกจากเศษผ้า					
4.3 ความคุ้มค่าในการเข้ารับการถ่ายทอดเทคโนโลยี					

ส่วนที่3 ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขอขอบพระคุณ
ในความอนุเคราะห์ตอบแบบประเมิน

ภาคผนวก ง

แบบประเมินความรู้ก่อนและหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี
การทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึก
เพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

หลักสูตร กล่องจากผ้าและดอกไม้ตกแต่งผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ
หลักสูตร หมวกและรองเท้าจากเศษผ้า

คำชี้แจง :

- แบบทดสอบนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความรู้ก่อนและหลังการอบรม จำนวน 4 หลักสูตร ประกอบด้วย
หลักสูตร กล่องจากผ้า
หลักสูตรดอกไม้ตกแต่งผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ
หลักสูตรหมวกจากเศษผ้า
หลักสูตรรองเท้าใส่ในอาคารจากเศษผ้า
- โปรดทำเครื่องหมาย X ลงบนตัวเลือกที่ท่านพิจารณาว่าถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดไม่ใช่วัสดุสำหรับทำกล่องจากผ้า ?
ก. ฟองน้ำ ข. กระดาษขาวเทา ค. กระดาษโปสเตอร์ ง. กระดาษหลังรูป
2. ข้อใดไม่ใช่อุปกรณ์สำหรับทำกล่องจากผ้า ?
ก. กรรไกร ข. ไม้บรรทัด ค. มีดคัตเตอร์ ง. จักรเย็บผ้า
3. กาวชนิดใดติดผ้าใยธรรมชาติได้ดีที่สุด ?
ก. กาวน้ำ ข. กาวยาง ค. กาวลาเท็กซ์ ง. กาวจากแป้งเปียก
4. เบอร์กระดาษข้อใดมีความหนาของกระดาษมากที่สุด ?
ก. เบอร์ 0 - 8 ข. เบอร์ 9 - 11 ค. เบอร์ 20 ง. เบอร์ 32
5. การติดฟองน้ำกับตัวกล่องควรทำอย่างไร ?
ก. วางฟองน้ำไว้ใต้ผ้าไม่ต้องทา กาว ข. ควรทา กาวที่ฟองน้ำก่อนติดผ้า
ค. ทากาวบนผ้าและฟองน้ำให้แน่น ง. ถูกทุกข้อ
6. ข้อใดไม่ใช่วัสดุสำหรับทำดอกไม้ตกแต่งผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ ?
ก. ผ้า ข. ด้ายเย็บ ค. ฟองน้ำ ง. วัสดุตกแต่ง
7. ข้อใดไม่ใช่อุปกรณ์สำหรับทำดอกไม้ตกแต่งผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอ ?
ก. เข็มเย็บผ้า ข. กรรไกร ค. ปืนกาว ง. แผ่นรองตัด

8. กาวชนิดใดติดกับวัสดุได้แน่นที่สุด ?
ก. กาวลาเท็กซ์ ข. กาวน้ำ ค. กาวจากแป้งเปียก ง. กาวแห้งจากป็นกาว
9. กระดาษสามารถนำมาตกแต่งดอกไม้ตกแต่งผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอด้วยวิธีใด ?
ก. เย็บ ข. ยึดด้วยปืนกาว ค. ยึดด้วยกาวลาเท็กซ์ ง. ถูกเฉพาะข้อ ก และ ข
10. ดอกไม้ตกแต่งผลิตภัณฑ์จากเศษวัสดุสิ่งทอเหมาะสมที่จะนำไปตกแต่งสิ่งใด ?
ก. หมวก ข. รองเท้า ค. กล้องเครื่องประดับ ง. ถูกทุกข้อ
11. อุปกรณ์ข้อใดจำเป็นที่สุดในการเย็บหมวก ?
ก. สายวัด ข. ที่เลาะผ้า ค. ไม้บรรทัด ง. กรรไกร
12. ขนาดของหมวกกำหนดจากอะไร ?
ก. รอบศีรษะ ข. รอบหน้าผาก ค. ครึ่งรอบศีรษะ ง. กำหนดเอง
13. ผ้าชนิดใดไม่เหมาะสมสำหรับทำหมวกจากผ้า ?
ก. ผ้าฝ้าย ข. ไนลีน ค. ผ้าชีฟอง ง. ผ้าสักหลาด
14. ผ้าชนิดใดเหมาะสมสำหรับทำหมวกจากผ้า ?
ก. ผ้าป่าน ข. ผ้าแก้ว ค. ผ้าชีฟอง ง. ผ้าสักหลาด
15. หมวกจำเป็นต้องใช้ผ้ารองในหมวกหรือไม่ ?
ก. จำเป็น เพื่อให้หมวกทรงตัวดี ข. ไม่จำเป็น ขึ้นอยู่กับรูปแบบและผ้าที่ใช้
ค. จะมีหรือไม่ก็ได้ ง. ถูกทุกข้อ
16. ผ้าชนิดใดไม่เหมาะสมสำหรับทำรองเท้าผ้า ?
ก. ผ้าฝ้าย ข. ไนลีน ค. ผ้าชีฟอง ง. ผ้าสักหลาด
17. ผ้าชนิดใดเหมาะสมสำหรับทำรองเท้าผ้า ?
ก. ผ้าป่าน ข. ผ้าแก้ว ค. ผ้าฝ้าย ง. ผ้าชีฟอง
18. วัสดุข้อใดนิยมใช้บุพื้นรองเท้าเพื่อให้นุ่มสบายเท้า ?
ก. สำลี ข. ฟองน้ำ ค. ผ้าแข็ง ง. ผ้ารองใน
19. ผ้ากึ่งที่ใช้เย็บหุ้มรอบรองเท้าใช้ผ้าเกรนใดถูกต้องที่สุด ?
ก. เกรนตามยาว ข. เกรนตามขวาง ค. เกรนเฉียงแท้ ง. เกรนใดก็ได้
20. วัสดุข้อใดเหมาะสมในการนำมาตกแต่งรองเท้าผ้า ?
ก. มุก ข. เลื่อม ค. ลูกบิด ง. ลูกไม้
-

ภาคผนวก จ

แบบติดตามและประเมินผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

การจัดหลักสูตรการถ่ายทอดเทคโนโลยี

การทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอ

ระหว่างวันที่ 21 – 22 มิถุนายน 2557

ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปเศษผ้าบ้านดงแดง ต.ดงแดง อ.จตุรพักตรพิมาน จ.ร้อยเอ็ด

- คำชี้แจง** 1. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการนำความรู้ของผู้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการทำผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ในบ้านและของที่ระลึกเพื่อเพิ่มมูลค่าเศษวัสดุสิ่งทอไปใช้ประโยชน์
2. โปรดทำเครื่องหมาย ในช่อง หรือเขียนข้อความ ตามความเป็นจริง

ข้อมูลการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ ไปใช้ประโยชน์

- 1 ท่านได้นำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์หรือไม่
- ได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์(กรุณาตอบคำถามข้อ 2.2 – 2.6)
- ไม่ได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ (กรุณาตอบคำถามข้อ 2. 7)
- 2 ท่านเริ่มนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ประโยชน์
- หลังการอบรมทันที หลังการอบรมแล้ว 15 วัน
- หลังการอบรมแล้ว 30 วัน หลังการอบรมแล้ว 45 วัน
- 3 ท่านนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ที่แหล่งใดมากที่สุด
- ใช้ในครอบครัว ใช้ในกลุ่ม/ชุมชน ใช้ในที่ทำงาน
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....
- 4 ท่านนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปขยายผลต่อในด้านใดมากที่สุด
- ใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้ในการประกอบอาชีพ
- ใช้ในการให้บริการ / คำปรึกษา ใช้ในการประยุกต์เป็นองค์ความรู้ใหม่
- ใช้ในการเป็นวิทยากรถ่ายทอดเทคโนโลยี/เผยแพร่ต่อ
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....
5. ปัญหา/อุปสรรคในการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์
-
-
-
6. ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
-
-

ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

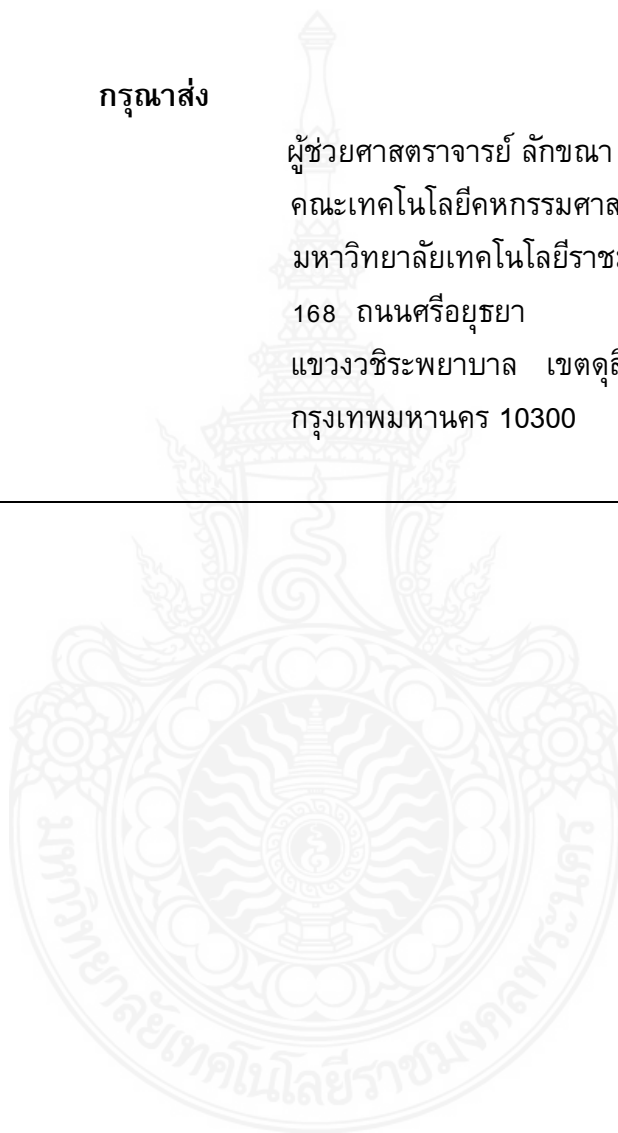
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลักษณ์า จาตกานนท์ และคณะ

ชื่อและที่อยู่ผู้ส่ง

.....
.....
.....
.....
.....

กรุณาส่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ลักษณ์ จาตกานนท์
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
168 ถนนศรีอยุธยา
แขวงวชิระพยาบาล เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร 10300

ภาคผนวก จ

การจัดเตรียมสถานที่

การรับสมัครผู้สนใจรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี

พิธีเปิดหลักสูตร

บรรยากาศการถ่ายทอดเทคโนโลยีและผลงาน

บรรยากาศการถ่ายทอดเทคโนโลยีและผลงาน

การประเมินผลหลักสูตร

